

Kajaanin kaupunki

Kajaanin kaupunki

Osavuosisiraportti

1.1.- 30.6.2023

Kaupunginhallitus 22.08.2023

Kaupunginvaltuusto 2.10.2023

Sisällysluettelo

1. Yleinen taloudellinen kehitys.....	3
2. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa	4
2.1. Kaupunkistrategia	4
2.2. Elinvoima ja elinkeinotoiminta	9
2.3. Väestö ja työllisyys.....	10
2.4. Kuntatalous.....	144
2.5. Henkilöstö	22
2.6. Sijoitustoiminnan katsaus.....	244
3. Kajaanin kaupungin toimialat ja liikelaitokset	255
3.1. Konsernipalvelut.....	255
3.2. Vuolijoen aluelautakunta	355
3.3. Sivistystoimiala	388
3.4. Ympäristötekkinen toimiala.....	511
3.5. Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos.....	57
3.6. Kajaanin Mamselli -liikelaitos	64
3.7. Kajaanin Vesi -liikelaitos	69
4. Tytäryhteisöt	72
4.1. Kajaanin Teknologiakeskus Oy.....	72
4.2. Loiste Oy.....	74
4.3. Kajaanin Energiatuotanto Oy.....	76
4.4. Kainuun Voima Oy.....	78
4.5. Kiinteistö Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus	81
4.6. Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari.....	82
4.7. Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy	85
4.8. Edukai Oy	89

1. Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden elpyminen covid-19-pandemiasta sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamasta sokista on haurasta. Inflaatio on hidastunut laajalti energian hinnan alennuttua, mutta pohjainflaatio on sitkeästi korkealla tasolla monessa taloudessa. Reaalitulot ovat supistuneet hintojen nousun ollessa palkkojen nousua nopeampaa. Maailmantalouden kasvu hidastuu 2,7 prosenttiin vuonna 2023 ja elpyy 2,9 prosentin kasvuun vuonna 2024 inflaation hidastuessa ja reaalitulojen kasvaessa.

Yhdysvaltojen talouden sinnikäs veto jatkui alkuvuonna 2023. Vuoden 2022 mittava kasvuperintö sekä kohdalainen kasvu kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä viittaavat siihen, että korkojen nousu ei vielä ole merkittävässä määrin heijastunut kuluttajien ostovoimaan. Yksityistä kulutusta ylläpitävät vaihtuvakorkoisten asuntolainojen vähäinen osuus sekä työmarkkinoiden vahva kehitys. Kuluttajahintainflaation hidastuminen alle pohjainflaation heijastaa energian hinnan laskua. Kokonaistuotanto kasvaa 1,5 prosenttia vuonna 2023 ja kasvu kiihtyy hienoisesti 1,6 prosenttiin vuonna 2024 yksityisen kulutuksen vahvistuessa.

Kiinan talouskasvu kiihtyi vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä suhteessa edellisneljännekseen. Talouden avautuminen laajojen koronasulkujen jälkeen johti vähittäiskaupan elpymiseen tammikuussa 2023 kiinalaisen uudenvuoden yhteydessä, ja elpyminen voimistui helmikuussa. Vähittäiskaupan kasvu hidastui maaliskuussa, mutta samaan aikaan vienti ampaisi kovaan kasvuun.

Talouden kuva vuonna 2023 muodostuu pitkälti kotitalouksien kulutuskäyttäytymisestä sekä kiinalaisten tuotteiden kysynnästä Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kokonaistuotanto elpyy 5,1 prosentin kasvuun vuonna 2023, mutta kasvu hidastuu 4,7 prosenttiin vuonna 2024 vähittäiskaupan kasvun palautuessa lähemmäs pidemmän aikavälin keskiarvoa.

Yksityisen kulutuksen lasku pysähtyi vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä. Kasvua jarrutti edelleen lyhytikäisten tavaroiden, kuten energian ja elintarvikkeiden, kulutuksen väheneminen. Toisaalta kestokulutustavaroiden kulutus toipui selvästi viime vuoden matalista lukemista. Kotitalouksien ostovoimaa heikentävä inflaatio hidastui keväällä alle 8 prosenttiin, mutta hintataso on edelleen korkealla suhteessa kotitalouksien käytettävissä oleviin tuloihin. Kotitalouksien asuntolainat on sidottu pääosin 12 kuukauden euri-borkorkoon, minkä takia korkojen nousu iskee kotitalouksiin voimakkaimmin kuluvan vuoden aikana.

(VM Taloudellinen katsaus kesä 2022 15.6.2023)

2. Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

2.1. Kaupunkistrategia

Kaupunginvaltuuston 28.3.2022 hyväksymän Kajaani–aikaa elämälle! -kaupunkistrategian tavoitteena on, että vuonna 2026 kajaanilaiset ovat ylpeitä kotikaupungistaan Kainuun menestyvänä maakuntakeskuksena. Suuntaamme tulevaisuuteen kolmella teemalla: elinvoima ja osaaminen, lapset ja nuoret sekä kestävä kehitys.

Toimialojen, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden strategiaa toteuttavien toiminnallisten tavoitteiden toteumat esitetään 3–4 luvuissa. Seuraava strategiakarttastrategiakartta kertoo toiminnallisten tavoitteiden toteumatilanteen kootusti.

Strategiaa toteutetaan myös hankkeilla. Kajaanin kaupungin (pl. koulutusliikelaitos) hankesalkussa on tällä hetkellä 62 hanketta, joista toteutusvaiheessa on 39. Hankkeista 29 % tukee strategian elinvoima ja osaaminen -teemaa, 48 % lapset ja nuoret -teemaa ja 23 % kestävä kehitys -teemaa. Hankkeiden rahoitukseen käytetään tänä vuonna 2,6 milj. euroa, josta kaupungin omavastuu on 0,4 milj. euroa.

Lisäksi strategiaa toteuttavat elinvoimaohjelma, maankäyttöpoliittinen ohjelma, hyvinvointisuunnitelma, kulttuuriohjelma, henkilöstöohjelma ja omistajapoliittiset linjaukset.

Seuraavassa on esitetty teemoittain joitakin keskeisiä tekoja strategian toteuttamiseksi.

Elinvoima ja osaaminen - *Menestyvä kaupunki*

Teemme uudistavaa elinvoimapolitiikka ja olemme houkutteleva kaupunki kasvavalle yritystoiminnalle. Haemme kestävä kasvua teknologiaosaamisesta ja sen soveltamisesta, tulevaisuuden palveluista, luontomme rikkauksista, matkailusta ja uusiutuvasta energiasta. Tasapainoisella taloudella varmistamme kaupungin elinvoiman.

Helppo ja turvallinen arki luo hyvän elämän mahdollisuuksia kaikenikäisille kajaanilaisille ja erilaisille kotitalouksille. Kajaani on vetovoimainen kaupunki opiskelijoille, nuorille naisille ja perheille. Arvostamme alueemme osaajia, ja uusia osaajia muuttaa Kajaaniin kotimaasta sekä ulkomailta. Teemme yhteistyötä alueen muiden viestinviejien kanssa nostaaksemme Kajaanin pito- ja vetoimatekijät esille.

Laaja kulttuuritarjonta, monipuoliset harrastukset ja erilaiset asumisen mahdollisuudet lisäävät Kajaanin lumovoimaa. Kajaani on paras kaupunki tehdä monipaikkaista työtä.

Tänä vuonna käynnistynyt #GameCity Kajaani on kolmivuotinen hanke, jonka tavoitteena on synnyttää uusia menestyviä pelialan yrityksiä alueelle, parantaa yritysten kasvumahdollisuuksia ja kehittää alan yhteisöllisyyttä. Kaupunki rahoittaa hanketta kolmen vuoden ajan 250 000 eurolla vuodessa.

Toukokuussa käynnistyneessä Kampus 2025 -hankkeessa kehitetään Kajaanin kampusalueen (Vimpelinlaakson ja Vuorikadun kampusalueet) kokonaisuutta ja kasvatetaan alueen vetovoimaa. Tavoitteena on luoda kampukselle houkuttelevia ja kilpailukykyisiä oppimis- ja työympäristöjä, jotka tukevat aktiivista oppimista, teknologian hyödyntämistä ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuurista lumovoimaa! -teemalla on tiivistetty yhteistyötä kulttuurialan toimijoiden ja elinkeinoelämän kanssa. Tavoitteena on lisätä kulttuurin merkitystä kaupungin vetovoimatekijänä ja löytää uusia yhteistyömahdollisuuksia.

Kajaani on mukana Yhdenvertainen Oulu2026 -hankkeessa. Vuosina 2023–2025 toteutettava hanke tukee kuntien ja kolmannen sektorin kulttuuritoimijoita toteuttamaan kulttuuripalveluja yhdenvertaisesti sekä vähemmistöryhmiä osallistumaan vahvemmin toteutukseen ja suunnitteluun.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

Meille on tärkeintä, että lasten sekä nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa ja heille rakentuu myönteinen suhde kotikaupunkiin.

Tuemme lapsia ja nuoria hyvän elämän rakentamisessa ja huolehdimme heistä kasvun eri vaiheissa. Tarjoamme lapsille, nuorille ja lapsiperheille terveyttä, hyvinvointia ja kasvua edistävää tukea sekä oppimisympäristöjä. Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä kaikissa kasvuympäristöissä. Toimimme niin, ettei yksikään nuori syrjäytyisi.

Lisäämme nuorten osallisuutta kuuntelemalla ja kuulemalla. Otamme nuoret mukaan heitä koskeviin asioihin. Rakennamme edellytyksiä nuorten kohtaamiselle, harrastusmahdollisuuksille ja tapahtumille.

PORE-hanke (Porukalla parempaan) päättyi 31.5.2023. Hankkeessa kehitettiin mm. Kajaanin kaupungin osallistuvan budjetoinnin malli. Osallistuvan budjetoinnin toisena vuonna aiheena ovat lapset ja nuoret. Jaettava budjetti on 50 000 euroa. Ideoita jätettiin 214. Äänestyksen voitti Kesäniemen uimarannan kehittäminen. Se on nyt suunnitteluvaiheessa. voitti äänestyksen.

PORE-hanke päättyi 31.5.2023.

JALKa – Johtaminen, arviointi ja laatutyö Kajaanin varhaiskasvatuksessa -hankkeen tavoitteena on kehittää arviointi- ja laatutyön osaamista pedagogisen johtamisen tueksi. Hankeaika on 1.8.2022 ja päättyy–31.12.2023. Hankkeen rahoittaa ja rahoittajana on Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Lapsen tuen mallin jalkautus Kainuussa -hankkeen tavoitteena on tukea jo aiemmassa hankkeessa kehitetyn Lapsen tuen Kainuun mallin ja varhaiskasvatustien uudistusten käytäntöön pantoa, vahvistaa lapsen saamaa tukea sekä syventää ja kehittää monialaista yhteistyökulttuuria. Hanke toteutetaan vuonna 2023. Rahoittajan on OKM.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistaminen ja kehittäminen -hankkeen tavoitteena on yhteisöllisen, yhdenvertaisen ja tasa-arvoisen koulunkäynnin tukeminen lisäämällä sekä yhteisöllistä että yksiköllistä opiskeleluhoitotoimintaa. Hanke toteutetaan 2023, rahoittaja OKM.

Amikset lukee -lukutaitohankkeen tavoitteena on ammattikorkeakouluopiskelijoiden lukemisen ja lukutaidon edistäminen sekä kirjastonkäytön lisääminen. Hanke on käynnistynyt Toteutus 1.9.2022 ja se päättyy–31.12.2023. Rahoittajana on, rahoittajana Pohjois-Suomen AVI.

Kajaanin varhaiskasvatus on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa elokuusta 2021 toukokuuhun 2024. Kokeilu toteutetaan Huuhkajavaaran ja Kuurnan päiväkodeissa ja siihen osallistuu osa 5–6-vuotiaista lapsista.

Kaupunki ja eri toimijat järjestivät lapsille, nuorille ja lapsiperheille erilaisia tapahtumia, toimintaa, leirejä, kursseja, retkiä ja kerhoja kesäloman 2023 ajaksi. Kesätyöseteli myönnettiin 566 perus- ja valmistavan opetuksen oppilaalle ja toisen asteen opiskelijalle.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

Käytämme resurssijamme harkitusti, hyvinvointia, kestävä kehitystä ja vihreää siirtymää edistävästi. Pidämme yhdessä huolta puhtaasta luonnostamme ja ympäristöstämme. Edistämme luonnon monimuotoisuutta, hillitsemme ilmastonmuutosta ja vähennämme päästöjämme.

Kehitämme Kajaania maakuntakeskuksena, jossa on tiivis ja kaupunkimainen keskusta sekä elinvoimaiset kyläalueet. Hyödynnämme tehokkaasti olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, jotta voimme tarjota monipuolisesti erilaisia vaihtoehtoja asumiseen sekä liike- ja teollisuustoimintaan.

Edistämme uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä sekä kiertotaloutta. Käytämme tilojamme tehokkaasti ja parannamme energiatehokkuutta. Suosimme kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Teemme kestäviä hankintoja.

Helposti saavutettavat taajamametsät, laajat metsäalueet sekä esteettömät lähivirkistysalueet lisäävät hyvinvointiamme.

PUMA – Purkujätteestä materiaaliksi -hankkeen tavoitteena on lisätä purkamisesta syntyvien jätteiden hyödyntämistä Kajaanissa ja Sotkamossa. Mukana on em. kuntien olemassa olevia rakennuksia ja maanrakennuskohteita. Hanke toteutetaan vuosina 2023–2024.

Kaupungin energiansäästöohjelmassa on laskettu kiinteistöjen lämpötiloja ja kannustettu kiinteistöjen käyttäjiä, henkilöstöä ja vuokralaisia energian säästöön. Myös muita energiaa säästäviä toimenpiteitä on tehty.

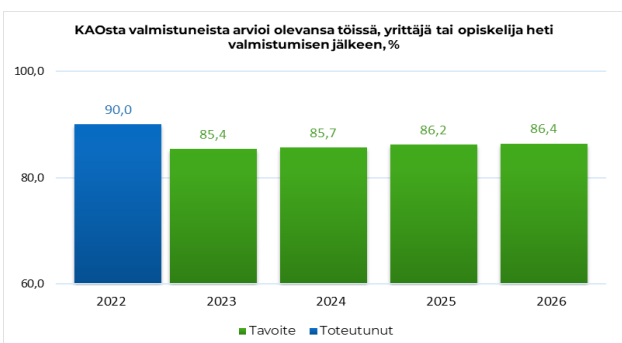
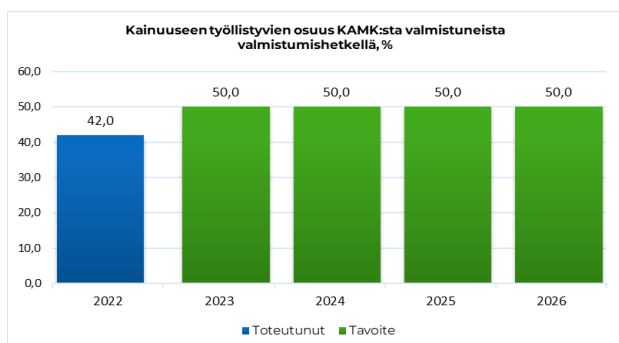
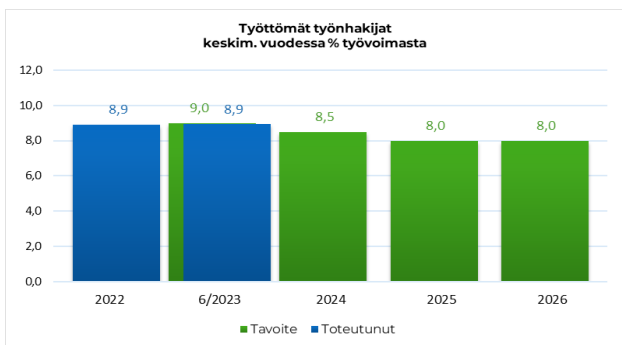
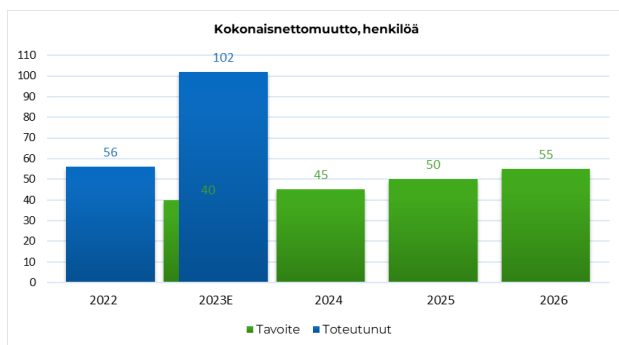
Ajoratojen ja pyöriteiden kunnon kartoitusta on joukkoistettu Crowdsorsa-mobiilipelillä. Pelaajat nauhoittavat pyöräillessään videota ja keräävät samalla kartalta rahanarvoisia marjoja ja hedelmiä.

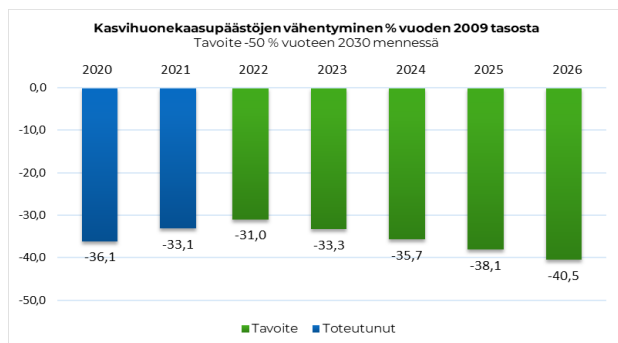
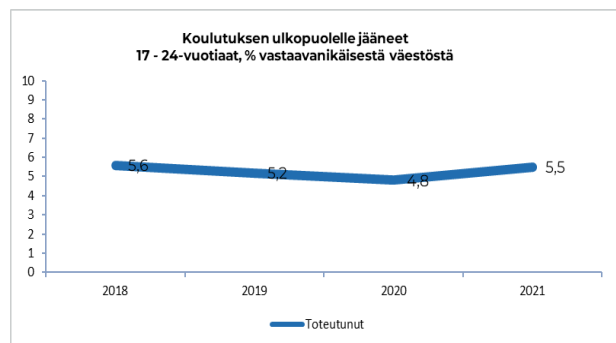
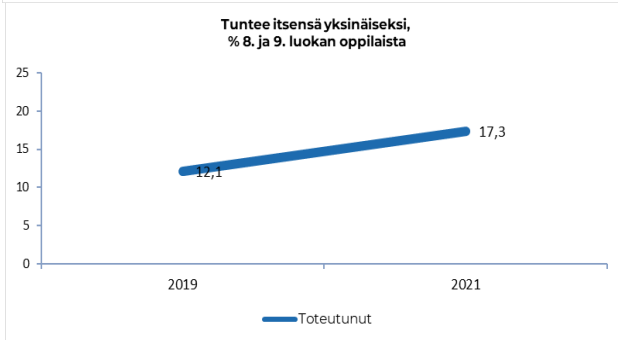
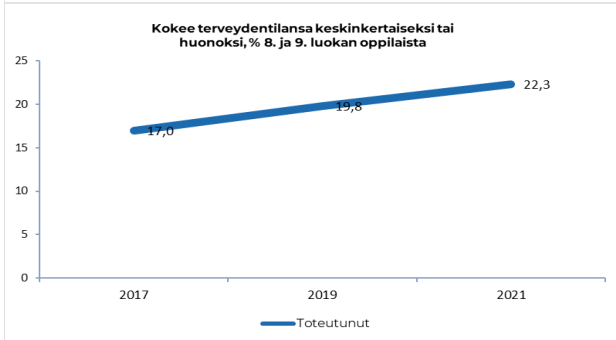
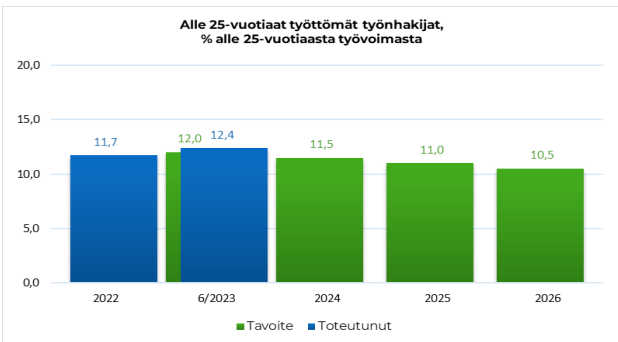
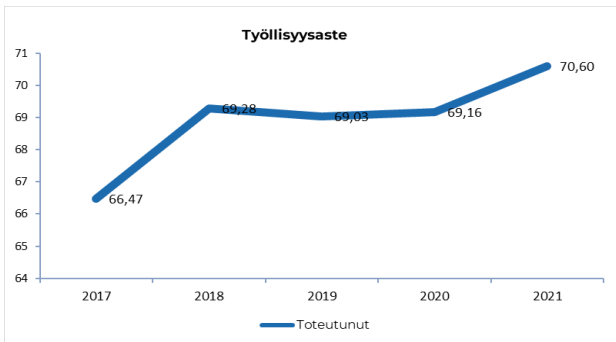
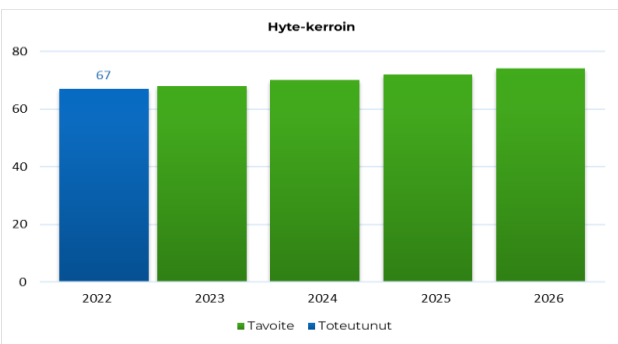
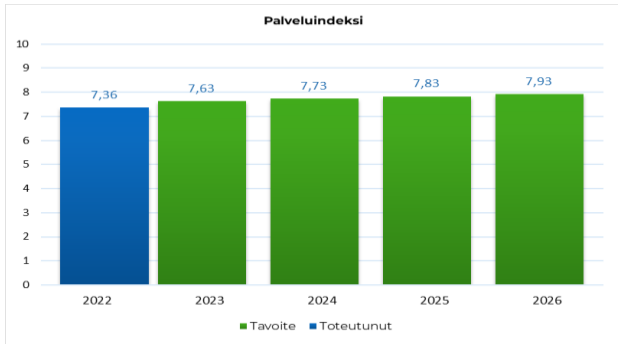
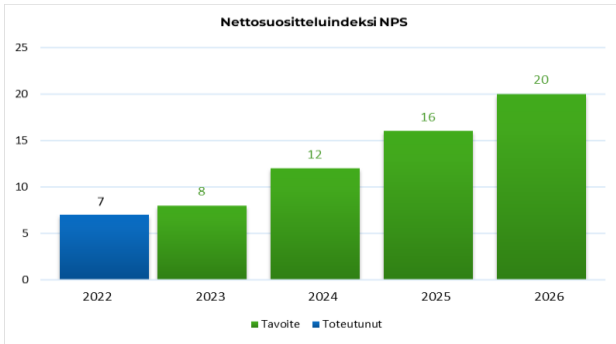
Kajaanin joukkoliikenteen visuaalinen ilme ja logo uudistuvat tänä vuonna. Ne kuvastavat kaupungin sitoutumista kestäväan liikkumiseen ja ympäristöystävällisiin valintoihin. Kajaanilaiset äänestivät vuonna 2022 uuden ilmeen väriksi vihreän.

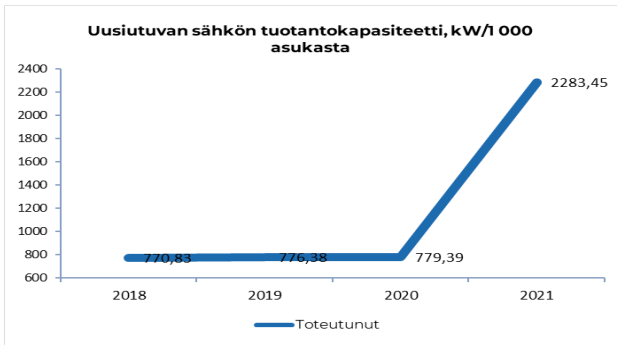
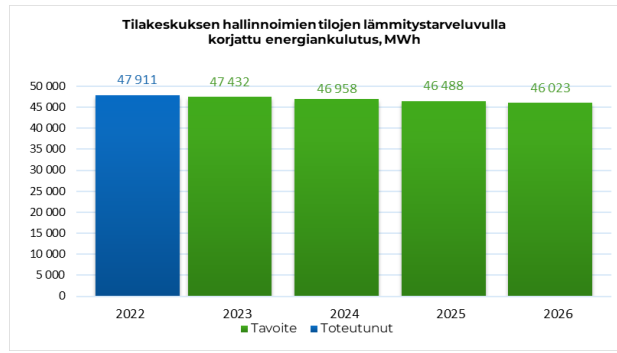
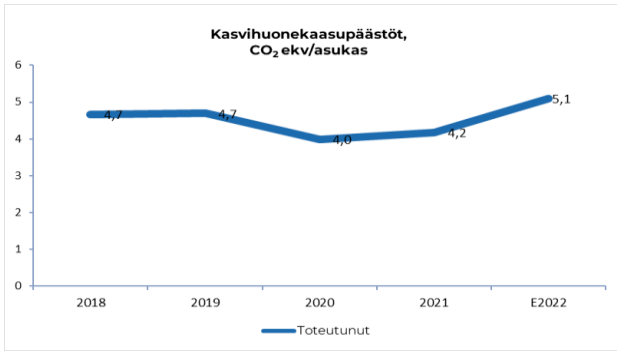
PIHI-hanke

PUMA-hanke (purkujätteestä materiaaliksi) on käynnistynyt vuoden alusta.

Strategiamittareiden ja -indikaattorien toteuma

2.2. Elinvoima ja elinkeinotoiminta

Yleinen taloustilanne on haastava ja se näkyy myös kainuulaisissa yrityksissä. Matalasuhdanteen odotetaan kuitenkin olevan melko lyhytaikainen ja mahdollisesti jo loppuvuonna tilanne paranee. Pula osaavasta työvoimasta on edelleen merkittävä ja todennäköisesti pahenee tulevina vuosina. Kainuussa on kuitenkin selvitty pandemian sekä energia- ja polttoainekriisin aiheuttamista haasteista ilman konkurssiaaltoa. Kustannusten nousu ja myös työelämän muutos näkyy palvelualoilla, esimerkiksi lounasravintolat ovat niiden syiden takia vähentyneet voimakkaasti.

Merkittävimmät investointisuunnitelmat Kainuussa kohdistuvat biotalouteen ja kaivannaistoimintaan sekä matkailuun ja Kajaanissa myös datakeskusalaan. Metsäbiotaloudessa suurin on Paltamon KaiCell Fibers Oy:n hanke, ja Pfeifer Groupin Kajaanin sahalla on jo käynnissä merkittävä investointi. Tuulivoimahankkeita on vireillä Kajaanin eteläosiin, ja myös aurinkovoimala-alueita on kartoitettu. Kaivannaistoiminnan, erityisesti Terrafame Oy:n merkitys Kainuun aluetaloudelle on suuri, Kainuun bkt:stä noin 13 % syntyy yhtiön ansiosta. Yhtiö työllistää suoraan lähes 800 työntekijää, heistä merkittävä osa asuu Kajaanissa. NATO-jäsenyyden myötä ulkomaisten sijoittajien investointihalukkuuden odotetaan vahvistuvan myös Kainuussa. Jäsenyys vaikuttaa myönteisesti myös Kainuun Prikaatin toiminnan kehittymiseen.

Yrityksperustanta on säilynyt hyvällä tasolla, ja yrityskehitys on kasvanut tasaisesti vuodesta 2018 lähtien, myös koronakriisin aikana. Haasteena on kuitenkin yrittäjien eläköityminen ja omistajanvaihdosten onnistuminen. Sitä tukemaan on käynnistymässä uusi hanke, ja TE-palvelu-uudistuksessa asia tulee ottaa huomioon. Kaupungin yrityspalvelusetelin kysyntä hiljentyi viime vuoden syksyllä koska talouden suunnasta oltiin epävarmoja. Nyt kevään aikana kysyntä on kasvanut, mikä sekin ennakoii yritysten näkevän tilanteen olevan parantumassa.

Alalla kuin alalla on pulaa ammattitaitoisesta työvoimasta, ja useissa ammattiryhmissä työttömiä työnhakijoita on vähemmän kuin TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja. Vuosina 2018–2021 Kainuun rekrytointiongelmien olivat koko maan vaikeimmat, viime ELY-keskusalueista kolmanneksi vaikeimmat. Pula tekijöistä on pahentunut ympäri maata, ja ero muihin alueisiin on pienentynyt. Kotimaisella työvoimalla ei ratkaista haasteita, kun suurimmassa osassa muutakin maata työikäisten määrä vähenee. Ulkomaista työvoimaa tarvitaan. Kajaanin kaupunki on luonut kv. rekrytointiin ja työntekijöiden ja heidän perheidensä palveluihin vakinaiset palvelut.

Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö: Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2023

Kajaanin datakeskusekosysteemihanke on jatkunut ja eräänä tuloksena oli keväällä EUMETSAT-datakeskuksen tulo Kajaaniin. Hanke jatkuu ainakin syksyn ajan, mahdollisesti myös ensi kevättalven ajan. Kolmivuotiset uudet suuret hankkeet Game City Kajaani ja Kampus 2025 ovat käynnistyneet. Kaupunkistrategian ja elinvoimaohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupungin ulkoiseen viestintään ja markkinointiin on panostettu, ja kaupunki osallistuu myös maakunnallisiin matkailuhankkeisiin, erityisesti kv. matkailun hankkeisiin.

Uuden hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite kehittää Suomen sisäistä lentoliikennettä ensisijaisesti markkinaehtoisesti, mutta turvaten huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet tarvittaessa ostopalveluliikenteellä, ja että asiaa tarkastellaan budjettiriihessä 2023. Ostoliikenteen jatkuminen maakuntareiteillä edellyttää budjettirahoituksen saamista, mutta tavoitekirjaus on jo merkittävä edistysaskel, kotimaan lentoliikennettä ei ole aiemmin otettu vastaavalla tavalla huomioon valtion väyläpolitiikassa.

Työllisyyden kuntakokeilu on jatkunut tuloksekkaasti, ja arvioitu monella mittarilla maan parhaimpiin kuuluvaksi. TE-palvelu-uudistuksen varsinainen valmistelu käynnistyi eduskunnan hyväksytyä lain kevättalvela. Uudistuksen toteuttamisesta Kainuu-Koillismaan työllisyysalueena on tehty mukaan lähtevien kuntien kesken aiesopimus, jossa on sovittu toteutuksen keskeiset periaatteet. Varsinainen työllisyysalueen muodostamiseen tarvittava yhteistoimintasopimus valmistellaan kuntien päätöksentekoon elo-syyskuun aikana.

Maahanmuuttovirasto Migrin toteuttaman vastaanottokeskustoiminnan kilpailuttamisen lopputuloksena Kajaanin kaupungin kv. palvelujen vastaanottokeskus siirtyi Babando Oy:lle, jolla jo aiemmin on ollut yksi vastaanottokeskus Kirkkonummella. Yritys voitti kilpailutuksen myös Ahvenanmaan osalta. Vastaanottokeskus ja sen henkilöstö siirtyivät 1.8. alkaen Babandon palvelukseen vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksella. Kaupungin kv. palveluihin jäivät ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin palvelut ja kotouttamispalvelut, jotka jatkuvat elinvoimapaalvelujen yhdistetyssä työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelujen tiimissä.

2.3. Väestö ja työllisyys

Kainuun kuntien väkiluku 2009-2023

Kunta	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	30.6.2023
Hyrnsalmi	2 791	2 736	2 672	2 603	2 565	2 490	2 422	2 406	2 326	2 287	2 271	2 199	2 139	2 094	2 069
Kajaani	38 211	38 157	38 045	37 973	37 868	37 791	37 622	37 521	37 239	36 973	36 709	36 567	36 493	36 297	36 303
Kuhmo	9 636	9 492	9 334	9 240	9 104	8 950	8 806	8 647	8 499	8 329	8 190	8 042	7 928	7 755	7 693
Paltamo	3 917	3 884	3 807	3 743	3 620	3 564	3 488	3 491	3 435	3 336	3 273	3 235	3 183	3 100	3 089
Puolanka	3 123	3 063	2 997	2 931	2 878	2 824	2 776	2 735	2 669	2 597	2 528	2 491	2 446	2 380	2 376
Ristijärvi	1 521	1 513	1 489	1 450	1 427	1 416	1 351	1 345	1 317	1 288	1 272	1 235	1 210	1 174	1 164
Sotkamo	10 703	10 702	10 697	10 682	10 659	10 598	10 523	10 471	10 423	10 389	10 336	10 301	10 348	10 354	10 343
Suomussalmi	9 332	9 156	8 943	8 813	8 661	8 486	8 336	8 187	8 051	7 862	7 727	7 594	7 508	7 367	7 289
Vaala	3 400	3 370	3 314	3 250	3 193	3 139	3 074								
KAINUU	82 634	82 073	81 298	80 685	79 975	79 258	78 398	74 803	73 959	73 061	72 306	71 664	71 255	70 521	70 320

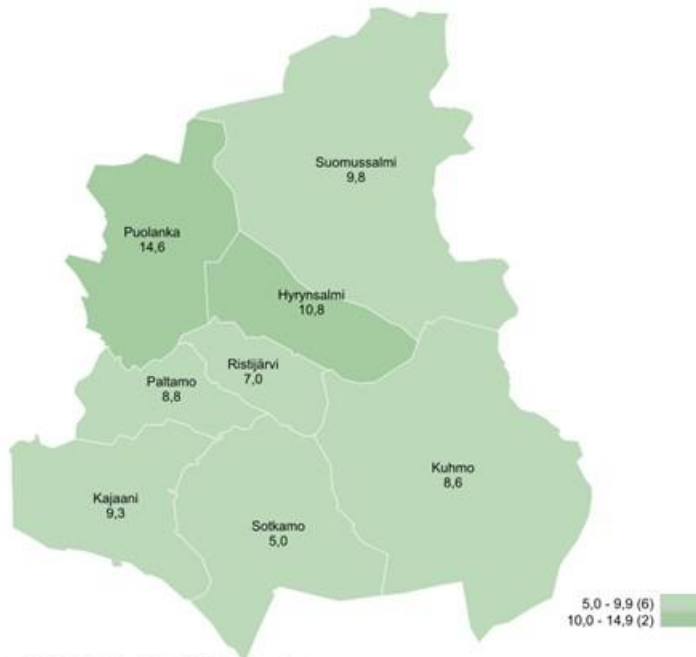
Lähde: Tilastokeskus

Kajaanin väestö on vähentynyt väestömuutosten ennakkotietojen mukaan vuoden alusta kesäkuun loppuun mennessä 29 henkilöllä. Eniten on vähentynyt 70–79-vuotiaiden ikäluokka. Koko Kainuussa väestö on vähentynyt vuoden alkupuoliskolla 201 henkilöllä. Kainuun suurena haasteena on laskeva väestönkehitys. Kehityksen suunnan lieventämiseen tarvitaan suuri määrä maahanmuuttoa, erityisesti kaivataan osaavaa työvoimaa.

Kainuussa oli kesäkuun lopussa 2 689 työtöntä työnhakijaa, mikä on 89 henkeä vähemmän (-3 %) kuin vuotta aiemmin. Prosentuaalisesti tarkasteltuna pienentyminen oli ELY-keskusalueista toiseksi suurinta, koko maassa työttömyys lisääntyi 2 %.

Työttömyysaste oli Kainuussa kuun lopussa 8,8 %, mikä 0,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömyysaste oli ELY--keskusalueista neljänneksi pienin ja matalammalla kuin kertaakaan kesäkuussa Työnvälistystilaston ensimmäisen tiedon eli vuoden 2006 jälkeen. Koko maassa työttömyysaste oli 10,0 %, mikä on 0,1 prosenttiyksikköä vuoden takaista enemmän.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Pitkäaikaistyöttömiä oli kuun lopussa 599, mikä on 9 % vähemmän (-56) kuin vuotta aiemmin. Edelliskuusta pitkäaikaistyöttömyys nousi 3 % (+15). Pitkäaikaistyöttömiä oli 22 % työttömistä, vuotta aiemmin osuus oli 24 %.

Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin työ- ja elinkeinotoimistoihin sekä kuntakokeiluihin kesäkuun aikana 833, mikä on 20 % vähemmän (-203) kuin vuosi sitten. Tekijöistä on edelleen pulaa

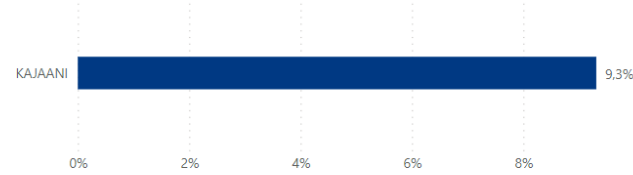
alalla kuin alalla ja kuun lopussa useissa ammateissa oli vähemmän tai vain hieman enemmän työttömiä työnhakijoita kuin avoimia paikkoja. Vaikeinta oli löytää informaatio- ja tietoliikenneteknologian asiantuntijoita, terveydenhuollon erityisasiantuntijoita – eli esimerkiksi lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä – sekä terveydenhuollon asiantuntijoita – eli esimerkiksi sairaanhoitajia. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2022–2023)

Kajaanissa työvoimaa oli kesäkuun lopussa 16 615 henkilöä, joista työttömiä työnhakijoita 9,3 % eli yhteensä 1 547 työtöntä työnhakijaa. Näistä 873 oli miehiä ja 674 naisia. Alle 20-vuotiaita oli 82 henkilöä ja 250 henkilöä oli alle 25-vuotiaita. Yli 50-vuotiaita oli 545 henkilöä ja pitkäaikaistyöttömiä oli 336 henkilöä. Vammaisia ja pitkäaikaissairaita oli yhteensä 272 työtöntä työnhakijaa. (Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, Elinkeino- liikenne ja ympäristökeskus, TE-palvelut, Työllisyyskatsaukset 2022–2023)

Tietoalusta
MYLLY Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta*

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta % - 2023/Kesäkuu

Kunta selite ● KAJAANI

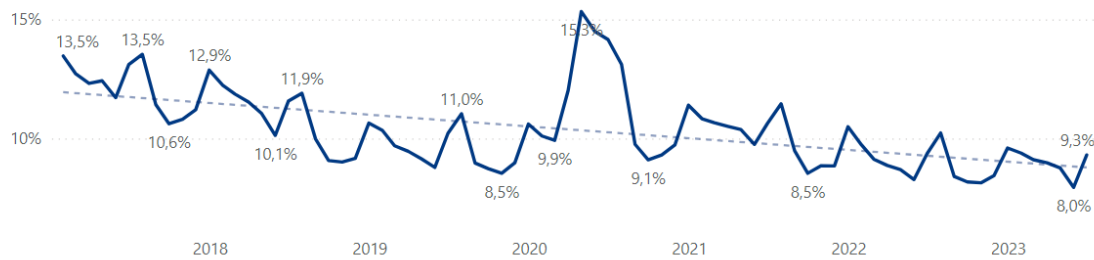
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta %

Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta %

Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta %

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta - Aikajana

Kunta selite — KAJAANI

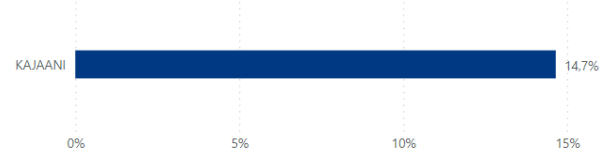
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 2018–2023 (Power BI, TEM Kuntakokeilu työnvälitystilasto)

Nuorten työttömien määrä on ollut laskussa, vaikkakin korona hidasti osaltaan nuorten työllistymistä avoimille työmarkkinoille. Nuorten työttömien määrä nousee aina keväällä, kun vasta valmistuneet nuoret ilmoittautuvat työnhakijoiksi.

Tietoalusta
MYLLY Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta*

Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta % - 2023/Kesäkuu

Kunta selite ● KAJAANI

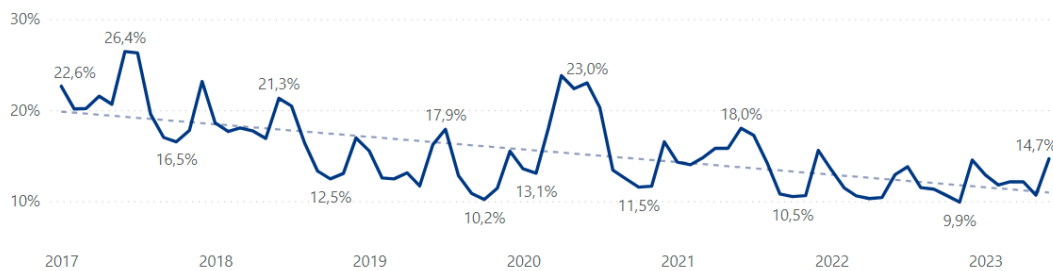
Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta %

Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomaalaisesta työvoimasta %

Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta %

Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta - Aikajana

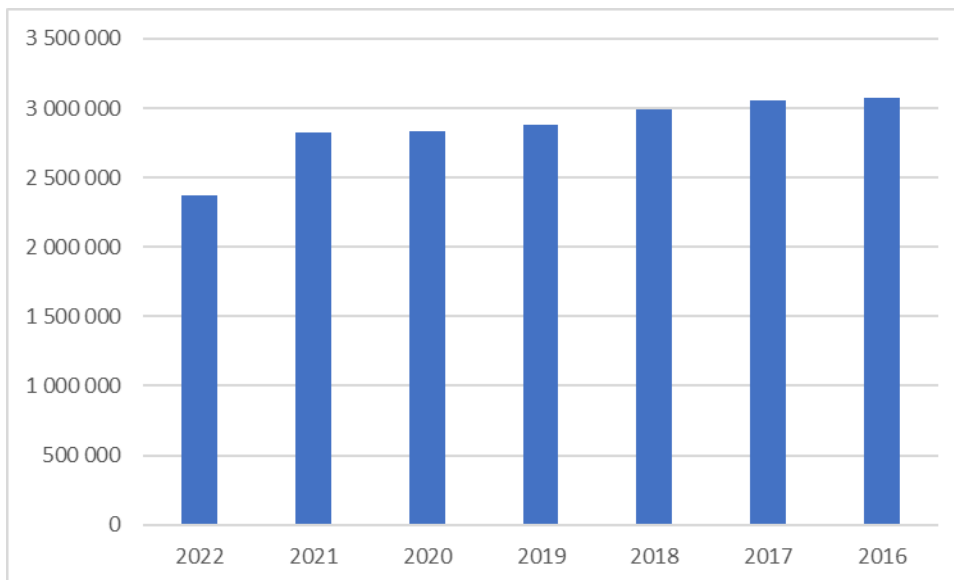
Kunta — KAJAANI

Nuorten alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta 2017–2023 (Power BI, TEM Kuntakokeilu työnvälitystilasto)

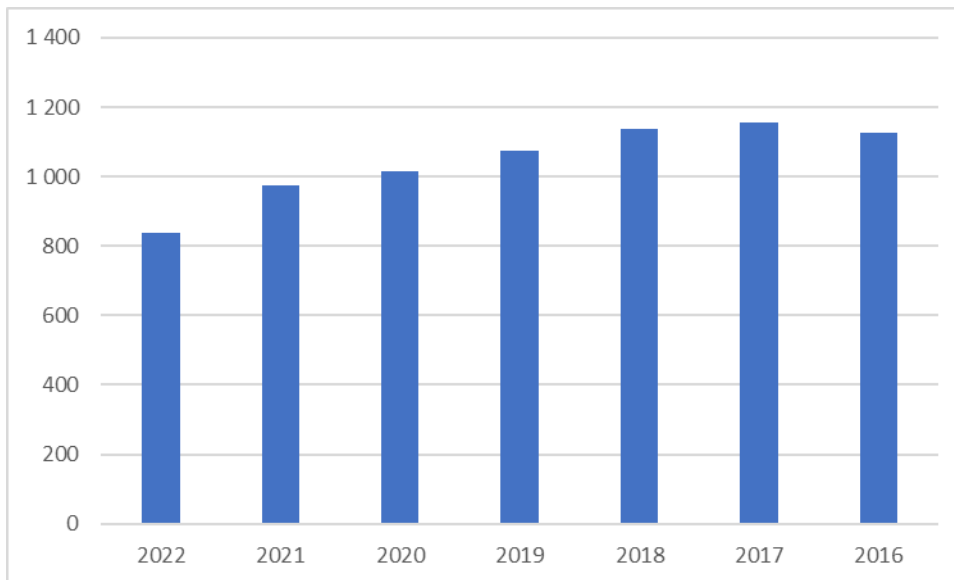
Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin työ- ja elinkeinotoimistoihin sekä kuntakokeiluihin Kainuussa kesäkuun aikana 833, mikä on 20 % vähemmän (-203) kuin vuosi sitten. Tätä selvittää osaltaan se, että edeltävänä vuonna työpaikkoja ilmoitettiin ennätysellinen määrä ja useat työpaikat olivat henkilöstövuokrausyritysten kautta. Tekijöistä on edelleen pulaa alalla kuin alalla ja kuun lopussa useissa ammateissa oli vähemmän tai vain hieman enemmän työttömiä työnhakijoita kuin avoimia paikkoja. Vaikeinta oli löytää informaatio- ja tietoliikenneteknologian asiantuntijoita, terveydenhuollon erityisasiantuntijoita – eli esimerkiksi lääkäreitä, hammaslääkäreitä ja eläinlääkäreitä – sekä terveydenhuollon asiantuntijoita – eli esimerkiksi sairaanhoitajia.

Työmarkkinatuen kuntaosuus on kokonaisuudessaan ollut laskusuuntainen vuodesta 2016 lähtien. Koronapandemiasta huolimatta vuoden 2021 työmarkkinatuen osuudet laskivat. Vuoden 2022 alusta alkaen lasku on ollut arvioituakin parempaa. Tavoitteena vuodelle 2023 on tehdä 100 000 euroa säästöjä kunnan työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuissa ja tähän tullaan todennäköisesti pääsemään. Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuksien laskusuhdanne johtuu muun muassa alueen erittäin hyvästä työllisyystilanteesta sekä työllisyshoidon kuntakokeilussa tehdystä aktiivisesta työstä. Kunnan henkilöstöresursointi työllisyshoitoon on ollut kannattavaa.

Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen maksetut etuudet 2016–2022

Maksuosuuden piirissä olevien henkilöiden yhteismäärä on vähentynyt vuodesta 2016 vuoteen 2022 yhteensä 288 henkilöllä. Yli 1000 päivää työttömänä olleiden osuus pysyi ennallaan vuoden takaiseen verrattuna. Nuoria alle 29-vuotiaita tästä ryhmästä oli vuonna 2022 vain 25 henkilöä ja yli 50-vuotiaita oli 140 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien joukossa on paljon lähes täysin työkyvyttömiä henkilöitä, joiden eläkepäätökset ovat hylätty ja useat heistä joutuvat pakon edestä olemaan työnhakijoina. (Lähde: tilastotietokanta Kelasto)

Työllisyyspalveluiden ja elinvoimapalveluiden näkökulmasta ei haasteena ole työttömien määrä, vaan työikäisen väestön määrä ja työnhakijoiden reservin pieneneminen. Tätä haastetta voidaan taklata muun muassa kansainvälisellä rekrytoinnilla ja maahanmuuton edistämällä.

2.4. Kuntatalous

Kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan paikallishallinnon alijäämä suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyi vuonna 2022 0,3 prosentissa. Maltillisesti jäänyttä alijäämää selittävät mm. työllisyyden ja talouden suotuisa kehitys ja siitä seurannut verotulojen kasvu.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyivät hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntahallinnon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) tehtävät painottuvat nykyisin lapsi- ja nuorisoikäluokkien tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Kehitysarviossa palvelutarpeen laskua on totuttuun tapaan hieman hidastettu, sillä useissa kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat rajalliset. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö kuntayhteistyössä olisi käyttämätöntä potentiaalia.

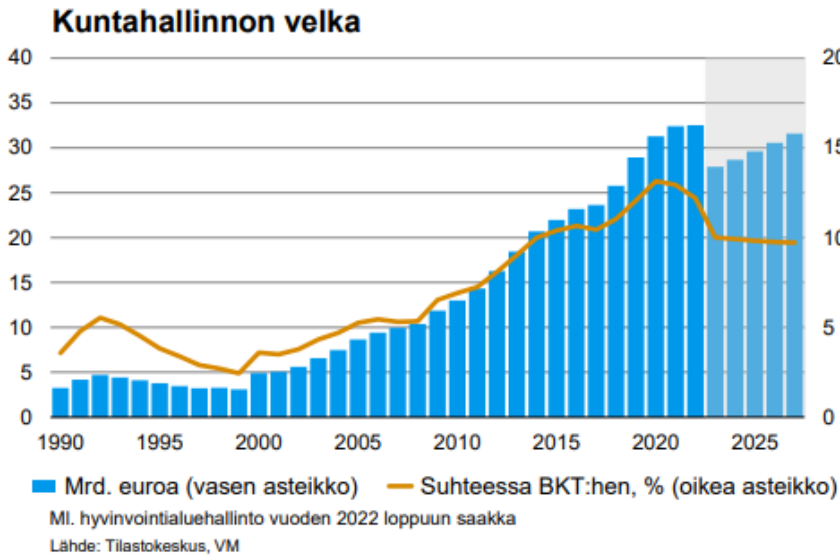
Edellä mainittujen tekijöiden lisäksi kulutusmenoja vähentää vuonna 2023 monien hallituksen määräaikaisten toimien lakkaaminen hallituskauden päättyessä. Pääasiassa kuntahallinnon kulutusmenoja kasvattaa tarkasteluvuosina kuitenkin hintojen kasvu, jota nostaa etenkin kunta-alalle sovitut ns. yleisen linjan ylittävät palkankorotukset. Palkkatarkistuksista huolimatta työikäisen väestön määrän väheneminen ja työvoiman saatavuusongelmat haastavat myös kunta-alaa, jossa eläköityminen on voimakasta. Osaajapulaa on mm. sivistystoimessa sekä teknisessä toimessa, mikä vaikeuttaa jo nyt palvelujen järjestämistä ja hankkeiden toteuttamista. Peruspalvelujen tuottaminen kohtuullisin kustannuksin saattaa olla entistä vaikeampaa useissa kunnissa.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelut siirretään kuntien vastuulle ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Muutos lisää kuntatalouden menoja vajaalla miljardilla eurolla vuoden 2025 tasolla, mutta kuntien valtionosuuksia lisätään siirtyviä kustannuksia vastaavasti. Uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa n. neljällä tuhannella henkilötyövuodella. Yleisellä työllisyyskehityksellä on uudistuksen jälkeen entistä suurempi vaikutus kuntien talouteen.

Kuntahallinnon investointipaineiden arvioidaan pysyvän mittavina jatkossakin muun muassa korjausvelan ja väestön muuttoliikkeen vuoksi. Lisäksi Venäjän hyökkäyssota on osaltaan vauhdittanut merkittävästi kuntien vihreää siirtymää ja tiukentanut siihen liittyviä tavoitteita. Investointien oletetaan palaavan kasvurallalle vuoden 2023 jälkeen ja niiden osuus bruttokansantuotteesta on pidetty painelaskelmissa vakiona

tarkastelujakson loppuvuosina. Rahoituskustannusten nousu ja työvoimapula voivat kuitenkin lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Kuntahallinnon paheneva työvoimapula voi myös tuoda yllätyksiä joko palvelujen saatavuuden tai niiden ennakoitua nopeamman kustannusten nousun muodossa.

Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan likimain tasapainossa kuluvana vuonna, mutta alijäämä alkaa kasvaa jo ensi vuonna menojen kasvaessa tuloja nopeammin. Kuntahallinnon alijäämä tasaantuu 0,2 prosenttiin suhteessa bruttokansantuotteeseen vuosina 2025–2027. Kuntahallinnolla on mittavat velat. Alijäämien tasaantuminen näkyy kuitenkin velkasuhteen hienoisena laskuna.

(VM Taloudellinen katsaus kesä 2023 15.6.2023)

Talouden toteumatilanne 30.6.2023/Kajaanin kaupunki, ulkoiset erät (sis. liikelaitokset)

Kajaanin kaupunki					
Peruskaupunki ja liikelaitokset	Talousarvio			TOT	ennuste
Tuloslaskelma (1.000 €) ulkoiset	TP2021	TP2022	TA 2023	1.6.2023	TPE 2023
Toimintatuotot	36 535	40 864	36 408	16 154	34 904
Valmistus omaan käyttöön	864	838	867	235	867
Toimintakulut	-301 924	-310 519	-158 978	-76 074	-157 774
Toimintakate	-264 525	-268 817	-121 703	-59 685	-122 003
<i>Toimintakatteen muutos %</i>	<i>0,9</i>	<i>1,6</i>	<i>-54,7</i>	<i>-51,0</i>	<i>0,2</i>
Verotulot	149 404	155 117	84 471	48 029	82 644
Valtionosuudet	118 677	124 672	45 061	23 401	46 906
<i>Verorahoitus yhteensä</i>	<i>268 081</i>	<i>279 789</i>	<i>129 532</i>	<i>71 430</i>	<i>129 550</i>
<i>Verorahoituksen muutos %</i>	<i>1,1</i>	<i>4,4</i>	<i>-53,7</i>	<i>-44,9</i>	<i>0,0</i>
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	608	492	95	221	95
Muut rahoitustuotot	26 986	17 765	9 903	24 866	9 903
Korkokulut	-1 614	-1 772	-1 839	-941	-1 839
Muut rahoituskulut	-1 577	-12 953	-118	-12 560	-118
Rahoitustuotot ja -kulut	24 403	3 532	8 041	11 586	8 041
Vuosikate	27 959	14 505	15 870	23 331	15 588
Suunnitelmapoistot	-17 055	-16 181	-17 753	-7 983	-17 254
Arvon alentumiset	-527	-611			
Satunnaiset erät		1 852			
Tilikauden tulos	10 377	-435	-1 883	15 348	-1 666
		0			
Poistoeron lis. (-) / väh (+)	835	775	-504		-504
Varausten lis. (-) / väh (+)	-4 889	177	700		700
Rahastojen lis. (-) / väh (+)	20	9	19		19
Tilikauden yli- / alijäämä	6 343	525	-1 668	15 348	-1 449

Talouden toteumatilanne 30.6.2023/Kajaanin kaupunki, ulkoiset ja sisäiset (sis. liikelaitokset)

Kajaanin kaupungin tuloslaskelma							
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Jakostettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu TA - Tot 1-6 2023	TA - TOT koko vuosi	Edellinen vuosi toteutuma 1-6 2022	TP ENNUSTE 2023
Toimintatuotot	104 764 486	48 341 646	48 487 736	146 090	56 276 750	51 187 842	103 260 465
Myyntituotot	35 430 302	15 589 333	15 305 428	-283 905	20 124 874	19 218 393	33 926 281
Maksutuotot	3 300 090	1 485 041	1 548 806	63 766	1 751 284	1 554 310	3 300 090
Tuet ja avustukset	39 190 460	18 027 612	18 273 154	245 542	20 917 306	17 685 017	39 190 460
Muut toimintatuotot	26 843 634	13 239 661	13 360 348	120 687	13 483 286	12 730 122	26 843 634
Valmistus omaan käyttöön	867 234	329 549	234 807	-94 742	632 427	300 218	867 234
Toimintakulut	-193 665 014	-92 564 372	-91 957 136	607 236	-101 707 878	-174 982 458	-192 432 993
Henkilöstökulut	-93 519 595	-43 741 993	-44 203 484	-461 491	-49 316 111	-46 429 529	-93 581 190
Palvelujen ostot	-50 768 252	-24 368 761	-24 089 761	279 000	-26 678 491	-104 353 506	-50 367 902
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 303 005	-8 151 503	-7 822 123	329 380	-8 480 882	-7 840 302	-16 280 672
Avustukset	-7 832 200	-3 681 134	-3 354 869	326 265	-4 477 331	-3 845 573	-7 180 867
Muut toimintakulut	-25 241 962	-12 620 981	-12 486 899	134 082	-12 755 063	-12 513 548	-25 022 362
Toimintakate	-88 033 294	-43 893 177	-43 234 593	658 584	-44 798 701	-123 494 398	-88 305 294
Verotulot	84 471 000	43 924 920	48 028 957	4 104 037	36 442 043	80 977 224	82 644 000
Valtionosuudet	12 779 491	6 134 156	6 552 259	418 103	6 227 232	45 482 852	13 209 000
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	8 041 000	6 364 917	11 584 948	5 220 031	-3 543 948	-4 968 936	8 041 000
Korkotuotot	95 000	41 800	220 535	178 735	-125 535	216 402	95 000
Muut rahoitustuotot	11 116 489	7 781 542	24 865 817	17 084 275	-13 749 329	13 237 402	11 116 489
Korkokulut	-1 839 000	-845 940	-940 993	-95 053	-898 007	-815 918	-1 839 000
Muut rahoituskulut	-1 331 489	-612 485	-12 560 411	-11 947 926	11 228 923	-17 606 822	-1 331 489
Vuosikate	17 258 197	12 530 816	22 931 571	10 400 755	-5 673 374	-2 003 258	15 588 706
Poistot ja arvonalentumiset	-17 753 520	-8 521 689	-7 983 124	538 565	-9 770 396	-8 261 317	-17 253 520
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 753 520	-8 521 689	-7 983 124	538 565	-9 770 396	-8 261 317	-17 253 520
Satunnaiset erät	0	0	-820	-820	820	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	-820	-820	0	0	0
Tilikauden tulos	-495 322	4 009 126	14 948 447	10 939 321	-15 443 769	-10 264 575	-1 664 814
Tilinpäätössiirrot	214 997	-242 082	0	242 082	214 997	485 694	214 997
Poistoeron lis/väh	-504 338	-242 082	0	161 388	-504 338	392 833	-504 338
Poistoeron lisäys	-504 338	-242 082	0	242 082	-504 338	0	-504 338
Poistoeron vähennys	0	0	0	0	0	392 833	0
Varausten lisäys (vähennys) y	700 000	0	0	0	700 000	92 861	700 000
Varausten vähennys	700 000	0	0	0	700 000	92 861	700 000
Rahastojen lisäys (vähennys)	19 335	0	0	0	19 335	0	19 335
Rahastojen vähennys	19 335	0	0	0	19 335	0	19 335
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-280 325	3 767 044	14 948 447	11 181 403	-15 228 772	-9 778 881	-1 449 817

Sisäisten ja ulkoisten erien tuloslaskelma sisältää kaikki Kajaanin kaupungin sisäiset erät ja kaupungin ja liikelaitosten väliset laskutukset, esim. ruoka- ja siivouspalvelut sekä tilavuokrat. Koulutusliikelaitoksen valtionosuudet toteuma 30.6.2023 16,9 milj. euroa kirjautuvat yllä olevassa tuloslaskelmassa toimintatuottoihin Tuet ja avustukset -ryhmään.

Toimintatuotot

Toimintatuotot eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuosien 2023 ja 2022 välillä. Tämä johtuu Kainuun pelastuslaitoksen siirtymisestä Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Toimintatuotot ovat toteutuneet kokonaisuutena lähes jaksotetun talousarvion mukaisesti. Edellisvuoteen vastaavaan ajankohtaan verrattuna tuottoja on kertynyt n. 2,7 milj. vähemmän. Vuoden 2023 tilinpäätösennusteessa on huomioitu Vastaanottokeskustoiminnan loppumisesta aiheutuva myyntituottojen vähenemä. Muilta osin toimintatuottojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut

Toimintakulut eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia vuosien 2023 ja 2022 välillä. Tämä johtuu Kainuun pelastuslaitoksen siirtymisestä Kainuun hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Toimintakulut toteutuvat 0,6 miljoonaa euroa arvioitua pienempänä.

Henkilöstökulut toteutuvat 0,46 miljoonaa euroa suunniteltua suurempina ja ko. erä on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna 2,2 milj. euroa.

Palvelujen ostot toteutuivat 0,3 miljoonaa euroa talousarviota suuremmat. Aine- ja tarvikeostot toteutuivat 0,3 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä, avustusmenot 0,3 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä. Samoin muut toimintakulut toteutuivat arviota pienempinä 0,1 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 tilinpäätösennusteessa on huomioitu Vastaanottokeskustoiminnan loppumisesta aiheutuva eri toimintakulujen vähenemä. Muilta osin toimintakulujen arvioidaan toteutuvan pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti.

Toimintakate

Toimintakate on raportointihetkellä toteutunut 0,6 miljoonaa euroa talousarviota paremmin.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja arvioidaan kesäkuun tilanteen mukaan kertyvän 82,6 miljoonaa euroa eli 1,8 miljoonaa euroa arvioitua heikommin koko vuoden osalta. Verokehitykseen vaikuttaa voimakkaasti hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen 1.1.2023 alkaen. VM on pyytänyt kunnilta ja hyvinvointialueilta tarkentavat taloustiedot vuosilta 2021 ja 2022. Tiedot on annettu 31.7. VM tekee tarkistuslaskelmat ja lopulliset jako-osuudet kuntien ja hyvinvointialueiden välillä selviävät vuoden 2023 loppupuolella.

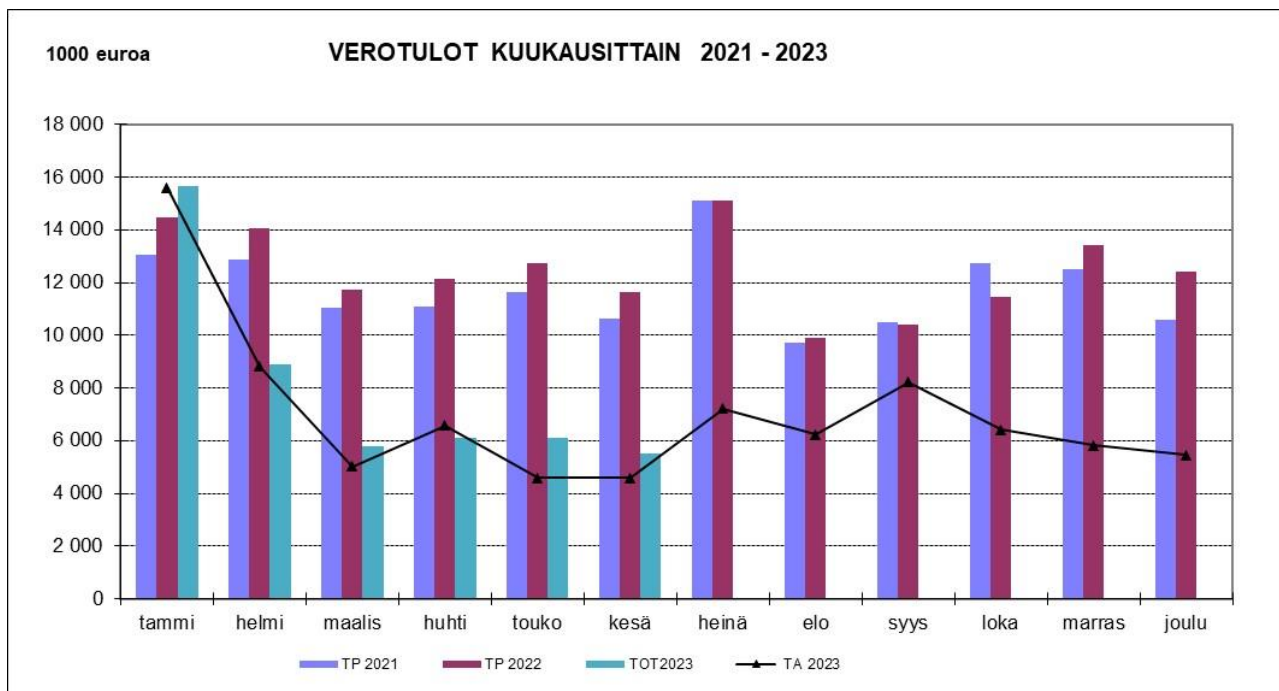
Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän yhteensä 12,8 miljoonaa euroa eli talousarvion verran. Valtionosuudet toteutuvat alkuperäistä talousarviota paremmin ennen kaikkea ammatillisessa opetuksessa, johon Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt lisärahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun. Muutokset on viety talousarviolukuihin.

Verotulot yhteensä

VEROTULOT 2021 - 2023

1000 euroa

Kuukausi	Kuukausittain						Kertymä					
	TP 2021	TP 2022	TOT2023	TA 2023	2023	%	TP 2021	TP2022	TOT2023	TA 2023	2023	%
tammi	13 053	14 453	15 637	15 600	37	0,2	13 053	14 453	15 637	15 600	37	0,2
helmi	12 875	14 056	8 912	8 801	111	1,3	25 928	28 509	24 549	24 401	148	0,6
maalis	11 029	11 724	5 768	5 012	756	15,1	36 957	40 233	30 317	29 413	904	3,1
huhti	11 102	12 118	6 089	6 572	-483	-7,3	48 059	52 351	36 406	35 985	421	1,2
touko	11 623	12 718	6 093	4 572	1 521	33,3	59 682	65 069	42 499	40 557	1 942	4,8
kesä	10 635	11 650	5 530	4 572	958	21,0	70 317	76 719	48 029	45 129	2 900	6,4
heinä	15 087	15 126	0	7 222	-7 222	-100,0	85 404	91 845	48 029	52 351	-4 322	-8,3
elo	9 733	9 918	0	6 222	-6 222	-100,0	95 137	101 763	48 029	58 573	-10 544	-18,0
syys	10 483	10 387	0	8 222	-8 222	-100,0	105 620	112 150	48 029	66 795	-18 766	-28,1
loka	12 746	11 457	0	6 407	-6 407	-100,0	118 366	123 607	48 029	73 202	-25 173	-34,4
marras	12 484	13 395	0	5 822	-5 822	-100,0	130 850	137 002	48 029	79 024	-30 995	-39,2
joulu	10 572	12 402	0	5 447	-5 447	-100,0	141 422	149 404	48 029	84 471	-36 442	-43,1
Yhteensä	141 422	149 404	48 029	84 471	-36 442	-24,4						
Budjettitavoite	139 696	147 933	84 471									
Toteutuma-%	101,2	101,0	56,9									

Rahoitustuotot ja – kulut

Rahoitustuotot ja kulut toteutuvat 5,2 miljoonaa euroa talousarviota paremmin. Rahoitustuottojen kulujen toteumaan vaikuttaa merkittävästi sijoitustoiminnan tuottojen ennakoitua heikompi kehitys. Sijoitustoiminnassa arvopapereiden myyntivoittoja on kirjattu alkuvuoden aikana 0,5 miljoonaa euroa, osinkotuottoja ja arvonalentumisten palautumisia yhteensä 23,2 miljoonaa euroa. Sijoituksen arvonalentumisia ja myyntitappioita on kertynyt 11,2 miljoonan euron edestä.

Tytäryhtiöistä Loiste Oy on tilittänyt osinkoja 9,0 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalennukset

Poistot ovat toteutuneet 0,6 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä.

Investoinnit

Kajaanin kaupungin (sis. liikelaitokset) osalta investointien toteutuma 30.6.2023 oli 5,2 miljoonaa euroa.

Investointien toteutuminen on esitetty alla olevassa taulukossa.

KAJAANIN KAUPUNKI INVESTOINTIOSA		TA 2023	TOT 1-6 2023	Poikkeama
KAJAANI PERUSKAUPUNKI		-17 387 874	-4 071 510	-13 216 364
29190001 Maa-alueet	Yhteensä	-100 000	-29 261	29 261
29190151 Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	-700 000	-68 129	-631 871
	TaHe-uudistus	-700 000	-68 129	-631 871
29190353 Päiväkoti rakennukset	Yhteensä	-250 000	-19 476	-230 524
	Soidinsuon uusi päiväkoti	-250 000	-19 476	-230 524
29190357 Muut rakennukset	Yhteensä	-5 500 000	-990 726	-4 509 274
	Kaupungin varikko ja pelastuslaitos	-5 500 000	-990 726	-4 509 274
29190371 Toimistorakennukset	Yhteensä	-700 000	-24 444	-675 556
29190372 Opetusrakennukset	Yhteensä	-1 100 000	-459 412	-640 588
	Kätönlahden koulun ruokalaaajennus	-500 000	-94 559	-405 441
	Kajaanin lukio IV-muutos	-100 000	-46 421	-53 579
	Keskuskoulu vesikate C-osa	-100 000	-55 203	-44 797
	Kuluntalahden koulu osakorjaukset 2023	-400 000	-260 169	-139 831
	Lehtikankaan monitoimitalon aurinkovoimala		-3 060	3 060
29190373 Päiväkoti rakennukset	Yhteensä	-1 200 000	-119 038	-1 080 962
	Vanamon päiväkodin peruskorjaus	-1 200 000	-119 038	-1 080 962
29190374 Liikuntarakennukset	Yhteensä		-3 763	3 763
	Kajaanihallin tarve- ja hankesuunnittelu		-3 763	3 763
29190375 Kulttuurirakennukset	Yhteensä	-2 515 000	-1 208 287	-1 306 713
	Teatteritalo, peruskorjaus	-2 515 000	-1 204 751	-1 310 249
	Kaukametsän salin suunnittelu		-3 536	3 536
29190377 Muut rakennukset	Yhteensä	-400 000	-3 060	-396 941
	Budjetointikohde - Muut Rakennukset	-400 000		-400 000
	Jäähallin aurinkovoimala		-3 060	3 060
29190411 Uudet Liikenne-alueet	Yhteensä	-2 130 000	-806 972	-1 323 028
	Katuvalaistuksen kehittäminen	-100 000	-24 078	-75 922
	Liikennevalot	-50 000		-50 000
	Kielonpolku, kadun päällystäminen	-90 000	-100 777	10 777
	Peräläntien saneeraus	-100 000	-2 677	-97 323
	Riekonpolku, Pyykujä, Honkirämeentie san	-200 000	-26 628	-173 372
	Liikenneturvallisuuskohteet	-30 000		-30 000
	Nakertajantie, kadun peruskorjaus	-700 000	-186 143	-513 857
	Tallitie, kadun peruskorjaus	-180 000	-131 622	-48 378
	Viitoitus, kehittäminen	-100 000	-10 879	-89 121
	Kuutinkuja, kadun ja vesihuollon rakentaminen	-450 000	-320 781	-129 219
	Verkatie, kadun päällystäminen	-30 000	-820	-29 180
	Keskusta-alueen esteettömyys	-50 000	-2 568	-47 432
	Vimpelin urheilualueen pysäköintijärjestelyt	-50 000		-50 000
29190412 Uudet Viheralueet	Yhteensä	-250 000	-113 157	-136 843
	Ämmäpuronpuiston kunnostaminen, valaistus ja istut	-100 000		-100 000
	Kangastien leikkipuisto	-75 000	-40 329	-34 671
	Soidinsuon leikkipuisto	-75 000	-72 828	-2 172
29190413 Uudet Erityisalueet- ja kohteet	Yhteensä	-25 000		-25 000
	Esteetön luontopolku vimpeli	-25 000		-25 000
29190414 Uudet Hulevesirakenteet	Yhteensä	-150 000	-68 867	-81 133
	Hulevesi, verkoston rakentaminen		-65 061	65 061
	Hulevesiverkoston kehittäminen, avoimemärit (ojat) ja	-150 000	-3 806	-146 194
29190674 Muut Koneet ja kalusto, Varhaiskasvatus	Yhteensä	-200 000		-200 000
29190676 Muut Koneet ja kalusto, Kulttuuri- ja nuorisopalvel	Yhteensä	-1 762 874	-140 626	-1 622 248
29190677 Muut Koneet ja kalusto, Maankäyttö-, suunnittelu ja	Yhteensä	-15 000		-15 000
29190678 Muut Koneet ja kalusto, Kunnallistekniikka ja liikun	Yhteensä	-375 000		-375 000
29190679 Muut Koneet ja kalusto, Tilakeskus	Yhteensä	-15 000	-16 290	1 290
Kajaanin Vesi liikelaitos	Yhteensä	-2 760 000	-908 546	-1 851 454
29191351 Talonrakennus uushankinta, Vesi Liikelaitos	291913510_00001 Uusi jätevedenpuhdistamo		-1 294	1 294
29191411 Talousvesiverkoston rakentaminen	Yhteensä	-146 000	-83 455	-62 545
29191413 Vedenottamot rakentaminen	Yhteensä	-50 000		-50 000
29191414 Vesisäiliöt rakentaminen	Yhteensä	-80 000		-80 000
29191431 Talousvesiverkoston saneeraus	Yhteensä	-800 000	-212 283	-587 717
29191433 Vedenottamot saneeraus	Yhteensä	-50 000	-8 426	-41 574
29191434 Vesisäiliöt saneeraus	Yhteensä	-230 000	-209 201	-20 799
29191451 Jätevesiverkoston rakentaminen	Yhteensä	-244 000	-125 528	-118 472
29191455 Jäteveden puhdistamot rakentaminen	Yhteensä	-115 000		-115 000
29191471 Jätevesiverkoston saneeraus	Yhteensä	-545 000	-47 663	-497 338
29191473 Jäteveden pumppaamot saneeraus	Yhteensä	-180 000	-61 638	-118 362
29191475 Jäteveden puhdistamot saneeraus	Yhteensä	-40 000	-20 272	-19 728
29191671 Muut koneet ja kalusto, Vesilaitos	Yhteensä	-280 000	-138 786	-141 214
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Yhteensä	-665 100	-221 728	-443 372
29194002 Osakkeet	Yhteensä		-30 760	30 760
29194151 Muut pitkävaikutteiset menot, Koulutusliikelaitos	Yhteensä	-60 100		-60 100
29194351 Rakennukset uushankinta, Koulutusliikelaitos	Yhteensä		-4 454	4 454
29194411 Kiinteät rakenteet ja laitteet, Koulutusliikelaitos	Yhteensä		-298	298
29194611 Kuljetusvälineet, Koulutusliikelaitos	Yhteensä	-175 000	-46 846	-128 154
29194671 Muut koneet ja kalusto, Koulutusliikelaitos	Yhteensä	-430 000	-139 369	-290 631
KAJAANIN KAUPUNKI YHTEENSÄ		-20 812 974	-5 201 784	-15 611 190

Lainakanta

Kajaanin kaupungilla oli lainaa 30.6.2023 yhteensä 100,2 miljoonaa euroa, eli noin 2 762 euroa/asukas (TP2022 3 811 euroa/as). Lyhytaikaisia kuntatodistusohjelman mukaisia lainoja ei ollut 30.6.2023. Pitkäaikaisista korollista velkaa oli yhteensä 100,2 miljoonaa euroa. Lainakannan muutokset painottuvat loppuvuoden, kun investointimenot realisoituvat.

Kajaanin kaupungin lainasalkku on suojattu koronvaihtosopimuksin varainhankinnan ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti. Suojausastetta ja lyhytaikaisen rahoituksen tarvetta tarkastellaan säännöllisesti. Tarvittaessa koronvaihtosopimukseen tehdään muokkauksia huomioiden kaupungin ennakoitu lainakannan kehitys.

Tulosennuste 2023

Tilinpäätösennusteen mukaan peruskaupungin ja liikelaitosten yhteenlaskettu tilikauden alijäämä tulee olemaan noin -1,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Talousarviossa koko kaupungin alijäämä on -0,3 milj. euroa.

Ennuste sisältää Vastaanottokeskuksen siirtymisestä (1.8.2023 alkaen) alenevat myyntituotot ja vastaavasti kulujen vähenemiset. Verotulojen arvioidaan jäävän alle alkueräisen talousarvion. Valtionosuudet puolestaan tulevat toteutumaan jonkin verran arvioitua paremmin. Rahoitustuottojen ja -kulujen lopullista toteutumaa on tässä vaiheessa vaikea arvioida luotettavasti. Ennusteessa on arvioitu ko. erien toteutuvan suunnitellusti. Ennusteessa ei ole huomioitu mahdollisia muutoksia tilinpäätökseen kirjattavien arvonalentumiskirjausten tai muita tilinpäätössiirtojen osalta.

2.5. Henkilöstö

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön määrä henkilötyövuosina huhtikuun lopun 2023 tilanteen mukaisesti ja verrattu edellisen vuoden kesäkuun lopun tilanteeseen. HR-järjestelmä uudistuksen vuoksi ei ole saatavilla oikeita kesäkuun 2023 lopun tietoja.

Henkilöstötyövuosien määrä on koko kaupunkikonsernin tarkastelussa kasvanut vuoden 2022 tilanteeseen verrattuna 19,4 htv:tä. Maailmanpoliittinen tilanne on heijastunut edelleen myös Kajaanin kaupungin palvelutuotantoon. Erityisesti tämä näkyy sivistystoimialan määräaikaisen henkilöstön määrän kasvussa.

Jokaista yksittäistä rekrytointitarvetta arvioidaan toimintojen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta erityisen tarkasti. Henkilöstöresurssi suhteutetaan palvelutuotantoon.

Henkilötyövuodet - palkattomat vapaat	Tammikuu - huhtikuu				Tammi - kesäkuu	Ero
	2023				2022	
Tulosalueittain	Vaki- tuiset	Määrä- aikaiset	Työllis- tetyt	Yhteensä	Yhteensä	2023-2022
Kaupunginhallitus ja kaupunginjohto	3,0	3,0		6,0	7	-1,0
Hallintopalvelut	30,7	3,1		33,8	37,4	-3,6
Henkilöstöpalvelut*	14,8	1,0	1,0	16,8	15,4	1,4
Talouspalvelut	12,0			12,0	13	-1,0
Elinvoimapaalvelut	36,5	4,7		41,2	38,9	2,3
Sivistystoimialan hallinto	1,0			1,0	3,4	-2,4
Varhaiskasvatus	245,7	135,8	8,5	390,0	368,4	21,6
Perusopetus	325,2	127,3	8,2	460,7	439,0	21,7
Kulttuuripalvelut	76,9	16,3	1,3	94,5	93,4	1,1
Nuorisopalvelut	15,5	4,0	3,4	22,9	26,1	-3,2
Kaukametsä**	38,7	59,3	2,8	100,8	79,1	21,7
Ympäristötekniinen hallinto	1,5			1,5	1,3	0,2
Maankäyttö, suunn. ja viranom.toim.	32,9	4,2	0,3	37,4	34,5	2,9
Kunnallistekniikka ja liikunta	64,1	0,9	4,3	69,3	68,4	0,9
Tilakeskus	40,0	2,0	1,4	43,4	45,2	-1,8
Tukityöllistäminen			2,4	2,4	4,32	-1,9
Kaupunki yhteensä	938,5	361,6	33,6	1333,7	1274,8	58,9
Kajaanin Vesi –liikelaitos	17,8			17,8	19,2	-1,4
Kajaanin Mamselli -liikelaitos	135,6	15,6	10,3	161,5	158,9	2,6
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	262,0	62,8	2,0	326,8	323,4	3,4
Liikelaitokset yhteensä	415,4	78,4	12,3	506,1	501,5	4,6
Kaupunki ja liikelaitokset yhteensä	1353,9	440,0	45,9	1795,7	1776,32	63,5
Muutokset	Vaki- naiset	Määrä- aikaiset	Työllis- tetyt			

Muutos kaupunki	-54,8	28,4	-1,7	
Muutos liikelaitokset	-9,2	6,4	7,4	
Yhteensä	-64,0	34,8	5,7	

* sis. päälluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut

** sis. Kansalaisopiston tuntiopettajat

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolot yhteensä työpäivinä	1.1.-30.6.2023	1.1.-30.6.2022
Kajaanin kaupunki	8562	9474
Kajaanin Vesi -liikelaitos	21	30
Kajaanin Mamselli -liikelaitos	1638	1867
Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	1231	1192
Yhteensä	11452	12563

Työ- ja työmatkatapaturmat, ammattitaudit

Oheisessa taulukossa on esitetty koko kaupungissa sattuneet työ- ja työmatkatapaturmat ja ammattitaudit.

Kajaanin kaupunki				
Tapaturmat koko kaupunki lkm	Ammattitauti lkm.	Tapaturmat lkm.	Työmatkatapaturmat lkm	Yhteensä lkm.
Ajalta 1.1.2023-30.6.2023	0	53	21	74
Ajalta 1.1.2022-30.6.2022	1	68	20	89

Alkuvuoden 2023 aikana ei ole sattunut vakavia työtapaturmia, myöskään yhtään ammattitautia ei ole vahvistettu. Työpaikalla sattuneita tapaturmia on alkuvuonna 2023 ollut 22 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Työpaikalla sattuneista tapaturmista v. 2023 28 % on aiheutunut henkilön liukastumisesta, horjahtamisesta tai kompastumisesta.

Työturvallisuuslaki 738/2002 edellyttää, että työnantaja selvittää riittävän järjestelmällisesti työpaikan haitta- ja vaaratekijät. Arvioinnissa otetaan huomioon myös sattuneet tapaturmat ja vaaratilanteet sekä sattumisolosuhteet. Tapaturmien ehkäisyyn työyksiköissä on syytä kiinnittää erityistä huomiota ja ennakoita mahdolliset turvallisuusriskit arvioimalla työpaikoilla tapaturmavaaraa aiheuttavat tekijät ja sen perusteella tehdä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Jo sattuneet tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet tulee tutkia ja oppia tapahtumaan johtaneiden syiden selvittämällä välttämään vaaratilanteet jatkossa. Myös läheltä piti -tilanteisiin sekä niiden syiden selvittämiseen on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota. Työtapaturma-asiat tulee sisällyttää työpaikkakokouksen asialistalle. Ennakoiva, turvallinen työskentely ja tapaturmien ehkäisy on jokaisen työyksikössä työskentelevän tehtävä.

Työsuojelun toimintaohjelmassa 2022–2025 on kuvattu läheltä piti- ja tapaturmatilanteiden tutkintamalli, jonka mukaisesti poikkeamatilanteiden tutkinta tulee toteuttaa työyksiköissä esihenkilön johdolla. Granite-ohjelmaan tehdyistä, työntekijälle sattuneista, ilmoituksista tulee tieto esihenkilön lisäksi myös työsuojelutoimijoiden käsiteltäväksi. Työsuojelutoimijat käsittelevät ilmoitukset ja ovat tarvittaessa yhteydessä yksikön esihenkilöön tapahtumista. Kajaanin kaupunki osallistuu Nolla tapaturmaa -foorumien toimintaan, jossa keskitytään tapaturmia ehkäisevään toimintaan. Intrasta löytyy linkki, josta kaikkien on mahdollista päästä foorumin jäsenivuille sekä hyödyntää materiaaleja työtapaturmien ehkäisytyössä.

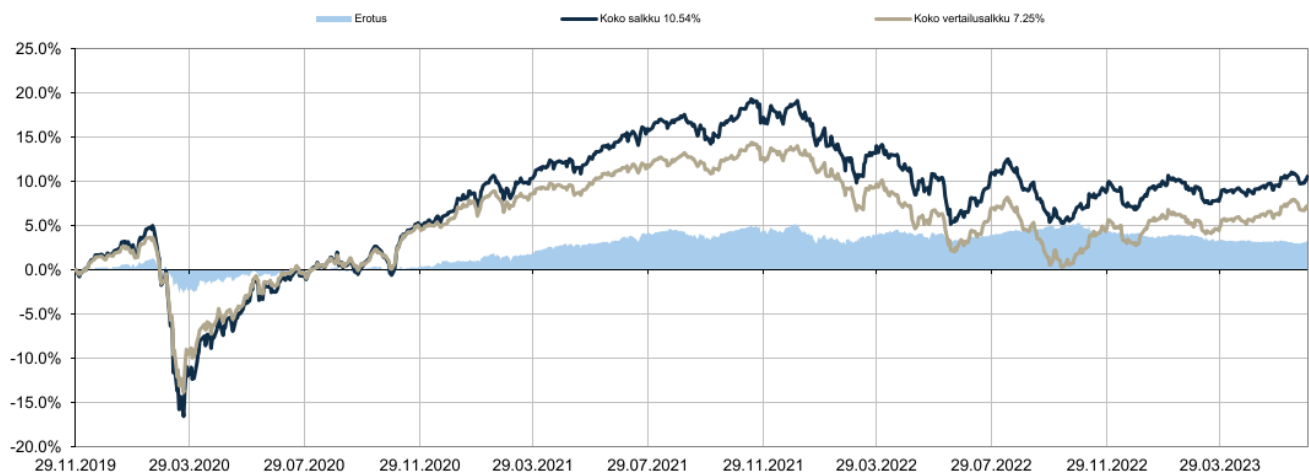
2.6. Sijoitustoiminnan katsaus

Sijoitussalkun arvo 30.6.2023 oli 165,3 miljoonaa euroa (alkuperäinen sijoitettu pääoma 150 milj. euroa) ja sijoitussalkun arvo oli kasvanut vuoden 2023 alusta +3,5 %. Sijoitusten vuosittaisen tuoton tavoite on 4 %. Sijoitukset jakautuvat sijoitussuunnitelman mukaisesti osakkeisiin, korkoihin ja vaihtoehtoisin sijoituksiin. Osakesijoitusten osuus salkusta oli 37 %, korkosijoitusten osuus 39 % ja vaihtoehtoisten sijoitusten osuus oli 24 %.

Alkuvuodesta 2023 purettiin ja lunastettiin kaupungin erillinen lyhyen koron rahastosijoitus, arvoltaan 34,5 milj. euroa. Rahastosijoituksen purkamisella hillitään lainakannan kasvua ja kassavaroja hyödynnetään 21,5 miljoonaa euroa talousarviolainojen nostamisen sijasta vuonna 2023. Loppuosa kassavaroista sijoitetaan varainhankinnan ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti. Alkuvuoden aikana kassavaroja on sijoitettu määräaikaisella talletuksella ja lyhytaikaisen rahoituksen käyttö on ajettu minimiin korkojen noustessa.

Kajaanin kaupungin varainhoitajina toimivat varainhoidon täyden valtakirjan periaatteella Evli Pankki Oy, OP Varainhoito Oy ja LähiTapiola Varainhoito Oy. Konsernijaosto toteutti Suomen Sijoitustutkimuksen Oy:n kanssa riippumattoman sijoitustoiminnan ja varainhoidon analyysin vuosien 2019–2022 ajalta ja kävi keväen 2023 aikana erilliset kehityskeskustelut varainhoitajien kanssa.

Koko varallisuuden arvonkehitys 29.11.2019 – 30.6.2023

Salkut	Markkina-arvo				Tuotto				Riski			Tunnusluvut	
	tEur	Paino	VA	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk	Alusta	Vol	Beta	Alpha	TE	Sharpe
Koko Salkku	165 309	100%	3.49%	1.05%	1.44%	3.49%	4.36%	10.54%	9.37%	1.17	-0.59%	2.23%	0.34
Vertailusalkku		100%	4.38%	1.00%	1.57%	4.38%	4.40%	7.25%	7.87%	1.00	0.00%	0.00%	0.41
Erotus	0	0	-0.90%	0.05%	-0.13%	-0.90%	-0.04%	3.29%	1.50%	0.17	-0.59%	2.23%	-0.07
Alasalkut	Markkina-arvo				Tuotto				Riski			Tunnusluvut	
	MA t€	Paino	VA	1 kk	3 kk	6 kk	12 kk	Alusta	Vol	Beta	Alpha	TE	Sharpe
Osakesalkku	61 177	37%	6.04%	2.78%	3.25%	6.04%	7.40%	22.33%	17.55%	1.04	-2.50%	3.32%	0.36
Korkosalkku	63 839	39%	2.54%	-0.20%	0.34%	2.54%	1.53%	-6.42%	4.49%	0.93	0.75%	1.26%	0.09
Muut sijoitukset	40 292	24%	1.09%	0.40%	0.48%	1.09%	2.78%	14.87%	9.05%	0.53		9.05%	

3. Kajaanin kaupungin toimialat ja liikelaitokset

3.1 Konsernipalvelut

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen perustoiminnoissa ei ole tapahtunut muutoksia. Talousarviossa asetetut tavoitteet toteutuvat.

Sopimushallinnan kehittämiseen liittyvä ulkoinen arviointityö on aloitettu. Tietohallinnon kokonaiskehittämistä ja organisointia työestetään konsernitasolla yhdessä koulutusliikelaitoksen ja ammattikorkeakoulun kanssa. Tietohallinnon johdossa on tapahtumassa henkilöstövaihdos.

Osallistavan budjetoinnin menetelmällä kaupunkilaiset valitsivat kehittämiskohteeksi Kesäniemen uimarannan. Kunnallistekniikka on aloittanut toteutuksen suunnittelun.

Osallisuus- ja hyvinvointijaosto jakoi ensimmäiset uudistettujen avustusehtojen mukaiset vuosittaiset avustukset ja solmi pitempiaikaisia kumppanuussopimuksia järjestöjen kanssa.

Henkilöstöpalvelut

Vuoden 2023 alussa otettiin käyttöön kaupunkistrategian pohjalle rakennettu uusi henkilöstöohjelma vuosille 2023-2026. Myös uudistettu Työkyvyn aktiivisen tuen malli otettiin vuoden alussa käyttöön työkykyjohtamisen tueksi. Myös kaupungin päivitetty Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma otettiin vuoden alussa käyttöön. Näitä strategisia asiakirjoja on jalkautettu organisaation kaikille tasoille. Kaupunki on ollut mukana Positiivisen johtamisen hankkeessa, jonka kautta on hyödynnetty koulutuksia ja sparrauksia esihenkilötyön tueksi. Työyhteisön toimivuuskyselyn (POJO-kysely 12/2022) kaupunki- ja työyksikötason tuloksia on käsitelty työyksiköissä ja tätä kehittämistyötä on koordinoitu henkilöstöpalveluissa. Henkilöstön osaamisen vahvistamisessa ja työsuojelutyössä on edetty kuluvalle vuodelle tehtyjen suunnitelmien mukaan. Työterveyshuollon palvelutuottajana toimii Mehiläinen Oy, jonka kanssa aloitettiin yhteistyö ja palvelujen kehittäminen 1.5.2023 lukien.

Henkilöstöpalveluissa on ollut käynnissä uusien HR-järjestelmien (S365HR, M2) käyttöönottoprojekti alkuvuoden ajan. Uudet järjestelmät otettiin käyttöön 1.5.2023 lukien. Henkilöstöpalveluiden prosesseja arvioitiin sisäisenä tarkastuksena vuoden 2022 aikana, ja siitä saadut toimenpidesuosituksot prosessien ja toimintojen kehittämisestä on otettu huomioon HR-järjestelmien käyttöönottoprojektiin yhteydessä.

Talouspalvelut

Talouspalveluissa on otettu käyttöön uusi Sarastian S365 talouden järjestelmä- ja palvelukokonaisuus. Talouspalveluiden organisaatio on tarkasteltu yhdessä toimialojen ja liikelaitosten kanssa. Talousprosessin kehittämissuunnitelmaa laaditaan parhaillaan ja ostolaskujen käsittelyn automatisointi on käynnistetty ja sitä edistetään tavoitteellisesti. Sisäisen valvonnan toimenpiteenä on tarkasteltu ostojen sopimuksenmukaisuutta ja varainhoitajien toiminnassa on teetätetty ulkopuolinen arviointi. Rahoitukseen liittyvien riskien tilannetta on seurattu aktiivisesti ja kassavaraja on hyödynnetty lyhytaikaisen rahoituksen sijaan.

Hankinnoissa on toteutettu hankintasuunnitelman mukaisesti ja Cloudia reklamointiosion käyttöönottoa on pilotoitu.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimaohjelmaa on toteutettu kumppanien kanssa, ja kaupunginhallituksen elinkeinojaosto on seurannut ja ohjannut toteutusta. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuma on hyvä.

Osaajien saatavuuden haasteen ratkaisuja on etsitty suurimpien yritysten kanssa, ja erilaisia rekrytointiin liittyviä yhteisiä toimenpiteitä on sovittu jatkettavaksi syyskaudella. Kaupungin omaan keskeiseen osaajatarpeeseen opetuslalla on vastattu opetusalan

yliopistoissa toteutetuilla rekrytointilaisuuksilla, ja tilannetta parantaa osaltaan varhaiskasvatuksen ja erityisopetuksen opettajan pätevyksiin/tutkintoihin johtavien koulutusten käynnistyminen syksyllä 2024.

Kajaanin datakeskusekosysteemi-hanke on jatkunut ja eräänä tuloksena oli keväällä EUMETSAT-datakeskuksen tulo Kajaaniin. Hanke jatkuu ainakin syksyn ajan, mahdollisesti myös ensi kevättalven ajan. Kolmivuotiset uudet suuret hankkeet Game City Kajaani ja Kampus 2025 ovat käynnistyneet. Kaupunkistrategian ja elinvoimaohjelman tavoitteiden mukaisesti kaupungin ulkoiseen viestintään ja markkinointiin on panostettu, ja kaupunki osallistuu myös maakunnallisiin matkailuhankkeisiin, erityisesti kv. matkailun hankkeisiin.

Uuden hallituksen hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite kehittää Suomen sisäistä lentoliikennettä ensisijaisesti markkinaehtoisesti, mutta turvaten huoltovarmuuden, vientiteollisuuden ja matkailun kannalta tärkeät lentoyhteydet tarvittaessa ostopalveluliikenteellä, ja että asiaa tarkastellaan budjettiriihessä 2023. Ostoliikenteen jatkuminen maakuntareiteillä edellyttää budjettirahoituksen saamista, mutta tavoitekirjaus on jo merkittävä edistysaskel, kotimaan lentoliikennettä ei ole aiemmin otettu vastaavalla tavalla huomioon valtion väyläpolitiikassa.

Työllisyyden kuntakokeilu on jatkunut tuloksekkaasti, ja arvioitu monella mittarilla maan parhaimpiin kuuluvaksi. TE-palvelu-uudistuksen varsinainen valmistelu käynnistyi eduskunnan hyväksytyä lain kevättalvella. Uudistuksen toteuttamisesta Kainuukoillismaan työllisyysalueena on tehty mukaan lähtevien kuntien kesken aiesopimus, jossa on sovittu toteutuksen keskeiset periaatteet. Varsinainen työllisyysalueen muodostamiseen tarvittava yhteistoimintasopimus valmistellaan kuntien päätöksentekoon elosyyskuun aikana.

Maahanmuuttovirasto Migrin toteuttaman vastaanottokeskustoiminnan kilpailuttamisen lopputuloksena Kajaanin kaupungin kv. palvelujen vastaanottokeskus siirtyi Babando Oy:lle, jolla jo aiemmin on ollut yksi vastaanottokeskus Kirkkonummella. Yritys voitti kilpailutuksen myös Ahvenanmaan osalta. Vastaanottokeskus ja sen henkilöstö siirtyivät 1.8. alkaen Babando Oy:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä liikkeenluovutuksella. Kaupungin kv. palveluihin jäivät ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin palvelut ja kotoittamispalvelut, jotka jatkuvat elinvoimapaalvelujen yhdistetyssä työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelujen tiimissä.

Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, henkilöstöjohtaja ja kehitysjohtaja.

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tasapainoisella taloudella varmistamme kaupungin elinvoiman: Talouden sopeuttamissuunnitelman toimeenpaneminen, ohjaus ja valvonta kaupunkitasoisesti.	Talouden sopeuttamissuunnitelman euomääräisten tavoitteiden saavuttaminen.	Säästöt ohjelman mukaan v. 2023 897 895 euroa	230 000 euroa toteutunut 30.6.2023.	Toteutuu osittain
Kajaanin kampus 2025 hankkeen toteuttaminen 2023-2025 kampuksen kokonaiskehittämiseksi ja vetovoiman kasvattamiseksi	Kajaanin koulutuskeskitymän kehittäminen vetovoimaiseksi kampuksi, joka houkuttelee entistä paremmin opiskelijoita sekä yrityksiä ja koulutusympäristöstä hyötyviä muita toimijoita	Kajaanin kampus 2025 hankkeen käynnistäminen, tavoitteiden asettaminen, hankkeen organisointi, kehittämistoimenpiteiden käynnistäminen.	Kampus 2025 hanke on lähtenyt hyvin liikkeelle. Hankkeen vetäjä on aloittanut toukokuussa. Hankesuunnitelma valmistuu elokuussa, ja tulee hankkeen johtoryhmän kautta käsittelyyn hankkeen ohjausryhmänä toimivaan konsernijaostoon syyskuussa. Tieto 2 rakennukseen on tullut ensimmäinen kampuksen tarjoamasta synergiaa kiinnostunut yritys.	Toteutuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Game City Kajaanin käynnistäminen tavoitteena pelialan liiketoiminnan kasvattaminen.	Game Cityn käynnistymisen.	Kehityskokonaisuuden käynnistäminen, tavoitteiden asettaminen vuoteen 2025 saakka, alan toimivien yritysten sitoutuminen, KAMK:n uusien pelialan koulutusavausten käynnistäminen, start-up yritysten tukimallin aloittaminen.	Game City Kajaanin projektipäällikkö aloitti tammi-kuussa. Hankesuunnitelma on käsitelty hankkeen ohjausryhmänä toimivassa elinkeinojaostossa. Hankkeen ensimmäiset toimenpiteet ovat käynnistyneet hyvin, ja hanke on herättänyt paljon mielenkiintoa. Yritykset ovat lähteneet hyvin mukaan, ja uudet koulutusavaukset ovat valmistelussa. Start up-yritysten tukimallin valmistelu on käynnissä, ja aloittavia yrityksiä varten on suunniteltu tilaratkaisuja.	Toteutuu
Kajaanin vetovoimatekijöiden sekä seudun ura- ja työmahdollisuuksien esiin nostaminen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.	Markkinoinnin ja viestinnän näkyvyyden kattavuus: maksettu mainonta ja ansaittu näkyvyys.	Markkinoinnin ja viestinnän näkyvyyden kattavuus ylittää vuoden 2022 tason.	Näkyvyys 30.6. mennessä: sosiaalisen median kattavuus 799.000, mainonnan näyttökerrat muissa verkkomedioissa 3,3 miljoonaa. Mainonta painetussa mediassa, ei paikalliset, (levikitieto): 235.000. Mediaseurannan toteutuma, ansaittu näkyvyys, sis. osumat verkkomedioissa: 11.100. Luvut sisältävät kaupungin sosiaalisen median sekä ostetun näkyvyyden muissa kanavissa. Kesän toteutuneet sekä syksyille suunnitellut markkinointitoimenpiteet ylittävät kattavuudeltaan vuoden 2022 tason.	Toteutuu
Koulutustaso nousee ja koulutus on vetovoimaista ja vaikuttavaa.	Uudet korkeakoulutasoiset koulutusavaukset.	Opetusalan uusien muuntotyyppisten koulutusten käynnistäminen, liiketalouden ja teknologiaojen vastaavien koulutusten sekä muiden mahdollisten koulutusten valmistelu.	OKM myönsi opetusalan opettajan pätevyyskseen/tutkintoon varhaiskasvatuksessa ja erityisopetuksessa johtaviin koulutuksiin rahoituksen huhtikuussa. Koulutukset alkavat syksyllä 2024. Niiden toteutuksesta ja valmistelusta vastaa Oulun yliopiston psykologian ja kasvatustieteen tiedekunta. Koulutusten kuntarahoituksesta tullaan tekemään sopimukset yliopiston ja Kajaanin ja Iisalmen kaupunkien kesken. Yliopisto-keskus teki mm. liiketalouden koulutustarpeita kartoittaneen selvityksen	Toteutuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
			Kainuun Liiton rahoituksella, ja kaupunki ja yliopisto tekivät yhteisen selvityksen teknologia-alojen koulutustarpeista.	
Opiskelijoiden sitouttaminen Kajaaniin.	KAMK:sta valmistuneiden työllistyminen alueelle yli 50 %. <i>Tammi-kesäkuussa 2023 AMK-tutkinnon suorittaneista 47 % ja YAMK-tutkinnon suorittaneista 20 % työllistyi maakuntaan. Vastaavat luvut vuonna 2022 olivat AMK-tutkinnon suorittaneet 42 % ja YAMK-tutkinnon suorittaneet 43 %. YAMK-tutkinnon osalta vuosittainen vaihtelu on suurta.</i>	Opiskelijamyönteisen Kajaanin toimenpiteet hakuvetovoiman parantamiseksi, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkojen aktivointi, myös kv. opiskelijoiden osalta, kesätyöpaikkaa tukevien palvelujen kehittäminen, muualla opiskelevien tavoittaminen ja sitouttaminen.	Opiskelijamyönteisen Kajaanin toimenpiteitä jatkettiin KAMO:n kanssa, ja yhteistyötä opiskelijoiden kanssa laajennetaan Kampus 2025 hankkeen yhteydessä. Ulkomaisten opiskelijoiden sijoittuminen alueen yrityksiin on edelleen haasteellista. Erilaisia rekrytointitoimenpiteitä, myös kv. opiskeijoiden osalta, on sovittu jatkettavaksi syksyllä teknologiarytysten ryhmän kanssa. Toimenpiteisiin kuuluvat mm. tekniikan alan korkeakouluopiskelijoiden ekskursiot Kajaaniin sekä rekrymessuille osallistuminen.	Toteutuu osittain
Ulkomaisen työvoiman rekrytointi.	Ulkomaisen työvoiman rekrytointia tukevien palvelujen työnantaja- ja henkilöasiakkaiden määrä.	Kv. palvelujen hankerahoituksella pilotoitujen kv. rekrytoinnin palvelujen ja asettautumispalvelujen vakinaistaminen.	Kaupungin kv. palveluihin on vakinaistettu kv. rekrytoinnin koordinaattorin ja ulkomaisen työvoiman asettautumispalvelujen asiantuntijan tehtävät. Palvelut ovat kaikkien työnantajien käytettävissä, myös maakunnan alueella. Henkilöasiakkaiden määrä 35 (yksittäisiä henkilöitä ja pariskuntia) sekä Open Kainuu ja KainuuWorks4You tapahtumien osallistujat noin 130. Arvio työnantaja-asiakaskontaktien määräästä noin 15 - 20, niiden määrää ei ole keväällä dokumentoitu. Lisäksi useiden kymmenien ulkomaisten työntekijöiden suorakontaktointi Hollannin Emigration Expo messuilla.	Toteutuu
Saavutettavuuden varmistaminen.	Reittilentoliikenteen pitkäjänteinen jatkuminen.	Markkinaehtoisen tai ostoliikenteen lentoliikenteen jatkuminen ilman katkoja vuonna 2023.	Maakuntalennot jatkuvat varmuudella huhtikuuhun 2024 saakka, kun hallitus myönsi kilpailutetun ostoliikenteen sopimusten sisältämälle 9 kuukauden	Toteutuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
			optolle rahoituksen, ja Traficom pystyi sen turvin jatkaamaan sopimuksia. Uuden hallituksen hallitusohjelmataavoite mahdollistaa ostoliikenteen jatkumisen sen jälkeen, mikäli markkinaehtoinen lentoliikenne ei käynnisty uudelleen.	

Lapset ja nuoret

Osallisuusohjelman laatiminen. Ohjelma kokoa ja konkretisoi tapoja edistää osallisuutta Kajaanissa sekä asettaa sille tavoitteet.	Osallisuusohjelman hyväksyminen.	Valmistunut osallisuusohjelma, johon on selvitetty osallisuuden edistämiseen liittyvät tarpeet, kirjattu osallisuutta edistävät toimet ja toimintatavat sekä asetettu tavoitteet valtuustokauden loppuun saakka.	Valmisteilla, tulossa hyväksyntään syksyn aikana.	Toteutuu
Edistetään työttömien nuorten aktivoitumista ja osallistumista työllistymistä edistäviin palveluihin.	Alle 25-v työttömien osuus alle 25-v työvoimasta, nuorten aktivointiaste.	Vähintään 45 % alle 25-vuotiaista työttömistä työnhakijoista on työllistymistä edistävissä palveluissa, ja alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta on keskimäärin 10 %.	Nuorten aktivointiaste ajalla 1–6 2023: keskiarvo 41,6 %, toukokuussa aktivointiaste oli korkeimmillaan 46.2. Alle 25 -vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta: keskiarvo ajalla 1–6 2023 on ollut 12,4 %, toukokuussa oli alimmillaan 10.7 %	Ei tietoa ☐

Kestävä kehitys

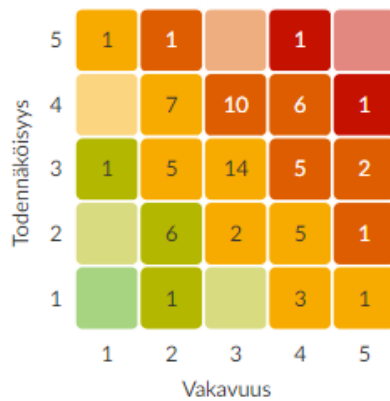
Resurssiviisautta tukeva hankintaohjelma.	Ympäristökriteerit hankinnoissa kpl. Hankintojen kriteereihin otetaan ympäristönäkökulmia korostavia kriteereitä sekä sopimukseen niitä tukevia seurantamenetelmiä.	Huomioidaan vähintään viidessä (5) eri hankinnassa.	Kaikissa tilausmatkoissa kaluston täytettävä EURO 5 - normin mukainen päästötaso, Viherrakennustöiden ja verkko- ja elementtialojen asennustöissä vaaditaan urakoitsijan selvitys ympäristövaikutusten huomioimisesta yrityksen koko toiminnassa, suurtalouskeittiön koneissa ja laitteissa vaaditaan selvitys ympäristöasioiden huomioimisesta ja	Toteutuu
---	---	---	--	---

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
			laitteiden käyttökustannuksista, tuotteiden ja pakkausten sekä logististen ratkaisujen tulee olla mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavia.	

Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Konsernipalveluiden kymmenen merkittävintä riskiä:

☐	Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	↑
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Talouspalvelut > Talouspalvelut	Kajaanin kaupungin talous ei ole pitkällä aikavälillä tasapainossa	20		Seurannassa	67%		
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Elinvoimapaalvelut > Elinvoimapaalvelut	Työvoimapula	20		Arvioimatta	0%		
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Talouspalvelut > Talouspalvelut	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuottaja ja järjestelmä uudistuksen käyttöönotossa ja toteutuksessa epäonnistuminen	16		Seurannassa	0%	2 kpl	⚠
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Henkilöstöpalvelut > Henkilöstöpalvelut	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuottajan ja järjestelmien käyttöönotossa onnistuminen.	16		Seurannassa	50%		⚠
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Elinvoimapaalvelut > Elinvoimapaalvelut	Rekrytointi: Osaavan työvoiman saatavuus Kajaaniassa	16		Seurannassa	0%		
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Elinvoimapaalvelut > Elinvoimapaalvelut	TE-Palveluiden uudistukseen liittyvä rahoitusmallin muutoksesta aiheutuva epävarmuus	16		Seurannassa	0%		📈
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Elinvoimapaalvelut > Elinvoimapaalvelut	TE-Palveluiden siirto kuntien vastuulle ja siirtyviä tehtäviä ei korvata täysimääräisesti	16		Arvioimatta	50%		
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Henkilöstöpalvelut > Henkilöstöpalvelut	Osaavan henkilöstön rekrytoinnissa onnistuminen ei vastaa kaikilta osin palvelutuotannon tarpeita (esim. VAKA, Mamselli).	16		Seurannassa	50%		⚠
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Talouspalvelut > Talouspalvelut	Sijoitustoimintaan liittyvien riskien toteutuminen	15		Seurannassa	33%		
☐	Kajaanin kaupunki > Konsernipalvelut > Elinvoimapaalvelut > Elinvoimapaalvelut	Lentoliikenteen loppuminen Kajaaniin	15		Arvioimatta	0%		

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Ostojen sopimuksenmukaisuus tarkistetaan ja dokumentoidaan puolivuositain. Varainhoitajien toiminta arvioidaan (ulkopuolinen selvitys)	Ostojen sopimuksenmukaisuus tarkistettu suunnitelman mukaisesti. Varmistettu euro-määräisesti merkittävimpien laskujen käsitteilyprosessi ja selvitetty ostojen toteutuminen hankintasopimusten mukaisilta kumppaneilta. Varainhoitajien toiminnasta toteutettu ulkopuolinen arviointi ja raportoitu konsernijaostolle. (24.2.2023 §8)
Sopimushallinta	Sopimusten nykytilan ja kehityskohteiden selvittäminen. Toiminnan jatkuvuudenhallinnan vaatimusten vieminen tärkeimpiin sopimuksiin. Toteutetaan sisäinen tarkastus.	Kriittisimpien ulkoistettujen palvelujen sopimukseen otettu osittain jatkuvuuden hallinnan vaatimuksia. Tarkastelua jatketaan edelleen. Sopimushallinnan sisäisen tarkastus tilattu ja tarkastustyö alkaa elokuussa.
Omaisuuksien hallinnointi	Käyttöomaisuuskirjanpidon tietosisältöjä uudistetaan ja käyttöomaisuuserät katselmoidaan tilikauden aikana.	Käyttöomaisuuskirjanpidon konversio toteutettu uuteen talouden järjestelmään ja kehitystyö jatkuu.

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Talousraportointi	Kunnat raportoivat taloustietonsa Valtiokonttorille. Taloustietojen raportoinnin prosessi ja tietosisältö katselmoidaan yhdessä palveluntuottaja Sarastia Oy:n kanssa.	Taloustiedot raportoitu Valtiokonttorille. Raportointi tehdään 7 eri kokonaisuuden osalta. Raportointi on lähes kokonaan automatisoitu. Raportointi viivästy keväällä palveluluokkakohteen raportoinnin osalta viikon verran. Kaikki muut raportointikokonaisuudet on toimitettu Valtiokonttorin aikataulun mukaisesti. Katselmoidaan prosessi loppuvuoden aikana yhdessä palveluntuottajan kanssa.
Tietohallinto ja tietoturva	Uudistetun tietoturvan toimenpideohjelman käyttöönotto. Toimenpideohjelma sisältää muun muassa tietoturvan vuosikellon, tietoturvan hallintamallin, tietoturvamittareiden katselmoinnin sekä viestintäsuunnitelman. Tarkistetaan ja päivitetään kriittisten tietojärjestelmien toipumissuunnitelmat ja vaikutusanalyysit. Kriittisten tietojärjestelmien tietoturvaa testataan. Ajantasaistetaan käyttövaltuushallinnan periaatteet ja prosessi.	Tietoturvyöryhmä työstää mallia. Kriittisten tietojärjestelmien listauksen päivitys ja niiden toipumissuunnitelmien tarkistus on aikataulutettu syksylle. Tietojärjestelmien tietoturvan testauksen toteutusta suunnitellaan. Käyttövaltuushallinnan periaatteiden ja poliittikan dokumentointityö on aloitettu.
Henkilöstöasiat	Vuonna 2022 toteutetun sisäisen tarkastuksen mukaisia toimenpiteitä toteutetaan.	Suosittelujen mukaisia toimenpiteitä on tehty osana TaHe-projektia HR-perusprosessien kehittämisen yhteydessä. Kehittämistyö jatkuu syksyllä 2023 HR-järjestelmien käyttöönoton loppuunsaattamisen yhteydessä.

Konsernihallinto yhteensä

Konsernipalvelut toteutuma 1-6 2023						
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	8 559 890	4 318 409	3 601 678	-716 731	4 958 212	2 640 646
Myyntituotot	7 129 789	3 922 299	3 307 353	-614 946	3 822 436	2 362 078
Maksutuotot	500	225	173	-52	327	1 322
Tuet ja avustukset	1 269 245	317 311	185 105	-132 206	1 084 140	169 943
Muut toimintatuotot	160 356	78 574	109 047	30 473	51 309	107 303
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-25 988 976	-12 724 412	-12 487 275	237 137	-13 501 701	-90 294 560
Henkilöstökulut	-7 297 494	-3 429 822	-3 544 668	-114 846	-3 752 826	-1 531 361
Palvelujen ostot	-10 956 516	-5 368 693	-5 611 276	-242 583	-5 345 240	-85 012 872
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-130 700	-65 350	-89 821	-24 471	-40 879	-152 858
Avustukset	-5 841 400	-2 979 114	-2 229 424	749 690	-3 611 976	-2 762 307
Muut toimintakulut	-1 762 866	-881 433	-1 012 086	-130 653	-750 780	-835 162
Toimintakate	-17 429 086	-8 406 003	-8 885 597	-479 594	-8 543 489	-87 653 914
Rah.tuotot ja kulut						2 041
Vuosikate	-17 429 086	-8 406 003	-8 885 597	-479 594	-8 543 489	-87 651 873
Poistot ja arvonalentumiset	-461 514	-319 248	-111 736	207 512	-349 778	-93 634
Suunnitelman mukaiset poistot	-461 514	-319 248	-111 736	207 512	-349 778	-93 634
Tilikauden tulos	-17 890 600	-8 725 251	-8 997 333	-272 082	-8 893 267	-87 745 507

Konsernijohto ja demokratiapalvelut

Konsernijohto ja demokratiapalvelut 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	130 146	42 973	87 173	148 228
Myyntituotot	68 231	4 250	63 981	20 213
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 559	1 297	262	91 982
Muut toimintatuotot	60 356	37 426	22 930	36 033
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-3 828 383	-1 880 091	-1 948 292	-82 735 158
Henkilöstökulut	-527 174	-235 100	-292 074	-922 392
Palvelujen ostot	-2 637 256	-1 167 684	-1 469 572	-81 296 786
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 400	-6 212	-1 188	-15 232
Avustukset	-483 500	-384 810	-98 690	-416 735
Muut toimintakulut	-173 053	-86 285	-86 768	-84 013
Toimintakate	-3 698 237	-1 837 118	-1 861 119	-82 586 930

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	1 578 030	532 242	1 045 788	531 023
Myyntituotot	918 962	448 848	470 114	444 452
Maksutuotot	0	0	0	1 231
Tuet ja avustukset	559 068	24 738	534 330	24 738
Muut toimintatuotot	100 000	58 656	41 344	60 602
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-5 536 543	-3 526 154	-2 010 389	-2 882 470
Henkilöstökulut	-1 796 577	-944 021	-852 556	-915 532
Palvelujen ostot	-3 125 158	-2 200 593	-924 565	-1 578 823
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46 900	-8 244	-38 656	-28 945
Avustukset	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-567 908	-373 296	-194 612	-359 170
Toimintakate	-3 958 513	-2 993 912	-964 601	-2 351 447

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	339 111	148 238	190 873	129 466
Myyntituotot	300 071	138 226	161 845	115 315
Maksutuotot	500	20	480	91
Tuet ja avustukset	38 540	9 647	28 893	14 060
Muut toimintatuotot	0	345	-345	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 844 267	-927 341	-916 926	-788 938
Henkilöstökulut	-896 947	-532 582	-364 365	-426 787
Palvelujen ostot	-893 581	-367 501	-526 080	-335 541
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 750	-2 370	-380	-3 324
Avustukset	-3 400	0	-3 400	0
Muut toimintakulut	-47 589	-24 888	-22 701	-23 286
Toimintakate	-1 505 156	-779 103	-726 053	-659 472

Talous- ja hankintapalvelut

Talous- ja hankintapalvelut 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	449 162	232 484	216 678	231 449
Myyntituotot	444 917	232 484	212 433	231 449
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	4 245	0	4 245	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 904 640	-948 658	-955 982	-1 191 436
Henkilöstökulut	-845 238	-412 665	-432 573	-437 307
Palvelujen ostot	-1 021 452	-511 705	-509 747	-734 831
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 550	-457	-1 093	-3 398
Avustukset	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-36 400	-23 831	-12 569	-15 900
Toimintakate	-1 455 478	-716 174	-739 304	-959 987

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelut 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	6 064 161	1 627 125	4 437 036	1 600 482
Myyntituotot	5 398 328	1 532 545	3 865 783	1 550 650
Maksutuotot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	665 833	81 960	583 873	39 163
Muut toimintatuotot	0	12 620	-12 620	10 669
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 875 143	-5 205 031	-7 670 112	-5 369 671
Henkilöstökulut	-3 231 558	-1 420 301	-1 811 257	-1 502 452
Palvelujen ostot	-3 279 069	-1 363 792	-1 915 277	-1 066 893
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-72 100	-72 538	438	-101 960
Avustukset	-5 354 500	-1 844 614	-3 509 886	-2 345 572
Muut toimintakulut	-937 916	-503 786	-434 130	-352 794
Toimintakate	-6 810 982	-3 577 906	-3 233 076	-3 769 189

3.2 Vuolijoen aluelautakunta

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista
Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa aluesihteri.

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Yritysten toimintaympäristön edistäminen ja kehittäminen	Yhteistoimintatilaisuudet	1-3 tilaisuutta	Önkkörin retkeilyalueen yrittäjäpalaveri, aiheena yhteistyö. Retkiluisteluradan Talviriehatapahtuman järjestäminen yrittäjien, kylien ja aluelautakunnan kanssa yhteistyössä.	Toteutuu
Asuin ympäristöjen yhteisten alueiden sekä liikunta- ja harrastuspaikkojen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa.	Hankkeet	1-3 hanketta	Vuottolahden Kirppuniemen rantarakennelmat. Otanmäen frisbeegolfrata. Ounasjoki-suun ruoppaussuunnitelman päivitys.	Toteutuu
Osallistetaan kyläyhdistysten kanssa yhdessä asukkaita hankkeiden sekä muiden kehittämistoimenpiteiden suunnitteluun ja valmisteluun.	Kyläyhdistysten järjestämät asukas- ja osallisuusillat	1-10 asukas ja osallisuusillat	Kylät ovat mukana aktiivisesti hankesuunnittelussa. Otanmäen frisbeegolfradan suunnittelu. Önkkörin retkeilyalueen talvitapahtuman, Sylvin ja Urhon hiihto, suunnittelu. Kohtauspaikan talviriehatapahtuman suunnittelu.	Toteutuu
Yhteistyön kehittäminen organisaation sisäisesti eri toimialojen kanssa sekä eri sidosryhmiin.	Yhteiset toimenpiteet	1-3 toimenpidettä	Sivistyspalveluiden kanssa järjestetty yhteisiä suunnittelupalavereita. Nuorisopalvelut järjestää koulun alkupäivinä tapahtuman nuorille. Puheenjohtajat virkamiespalaverissa Päättäjäkahvit 11.5. Luottamushenkilötapaaminen 15.5. Yrittäjien ilta Önkkörin retkeily-	Toteutuu

			lyalueella 17.5. VMP-Vuolijoen moottoripajan kehittämistilaisuus	
Vastaanotetaan uudet asukkaat sekä kotimaiset että ulkomaiset vierailijat	Asukas- ja tutustumisillat	1-10 asukas- ja tutustumisiltaa	Yhdellä kylällä on vastaanottilaisuus järjestetty.	Toteutuu

Lapset ja nuoret

Kehitetään lasten ja nuorten toimintaa ja harrastusmahdollisuuksia alueen nuorisotiloissa ja Vuolijoen moottoripajalla yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa	Uudet toimintamuodot tai harrastusmahdollisuudet	1-3 kpl	Yhteispalaverit (2 kpl) lasten ja nuorten asioissa sivistys- ja liikuntatoimen kanssa OtVu-Leader-ryhmän päättäjähavit Nuorisovaltuudet otettiin mukaan lautakuntatyöhön. Vuolijoen nuorten moottoripajaa on tuettu tilan ylläpitoavustuksella. Nuorisotiimi on perustettu.	Toteutuu
Kehitetään alueen kesä- ja harjoittelutyöpaikkojen määrää ympäristö- ja nuorisotyössä sekä alueen yrityksissä ja yhteisöissä.	Kesä- ja harjoittelupaikkojen määrä	1-10 kpl		Toteutuu osittain
Kannustetaan lapsia ja nuoria osallisuuteen kokoontumisilla ja koulu-yhteistyöllä	Kokoontumisten määrä	1-4 kpl	Oulujärven nuorisoleader järjesti päättäjähavituksen. Nuoret esittelivät toiveitaan ja kehittämiskohteita. Paikalla oli nuorison lisäksi mm. sivistyslautakunnan puheenjohtaja ja Vuolijoen aluelautakunnan jäseniä sekä viran- ja toimenhaltijoita. Nuorisotiimin järjestäytymiskokous on pidetty.	Toteutuu

Edistetään lähivirkistys-alueiden ja metsien monimuotoisen hyvinvointikäytön jatkuvuus varmistamalla luonnontilassa olevien alueiden jääminen sekä virkistyskohtien ylläpito. Tuodaan esille aiheeseen liittyvissä päätöksenteossa alueen asukkaiden näkemys alueen luontoarvoista.	Kannanottojen määrä	1-3 kpl	Kannanottojen määrä 2 kpl	Toteutuu
Edistetään ja tuetaan luontoharrastamista järjestöyhteistyöllä	Toimenpiteiden määrä	1-3 kpl	Edellä esitettyjen hankekohdeiden lisäksi on avustettu kyliä esim. elämyslatujen perustamisessa ja ylläpitämisessä. Vuottolahden retkiluisteluradan ylläpitoon on annettu avustusta sekä näkyyden parantamiseksi on tehty markkinointia mm. Kajaanin kaupungin viestintätiimin toimesta. Sähköisiä infotauluja käytetään aktiivisesti yhdistysten järjestämien tapahtumailmoitusten esittämisessä.	Toteutuu
Tuetaan kylien ja yhteisöjen elinvoimaa toiminta- ja kylälatu avustuksin sekä kehitetään kylien virkistys- ja yhteisiä alueita	Avustusten määrä	1-15 kpl	Kyläavustukset 7 kylälle, latuavustukset 5 kylälle.	Toteutuu
Tuetaan alueen kylien ja taajamien elinvoimaa hakemalla ratkaisuja monipuoliseen asumiseen	Toimenpiteet	1-3 kpl	Ulpukka -ikäihmisten asumispalvelut. Toiminta on laajentunut hostel toimintaan.	Toteutuu
Hankitaan kimpakyyti-sovellus asukkaiden käyttöön	Käyttäjien määrä	100 käyttäjää		Toteutuu
Järjestetään etäkokouksia ja -palavereita	Kokousten ja palavereiden määrä	1-10 kpl	Suunnittelupalaverit toteutettu etäpalavereina.	Toteutuu
Edistetään ja tuetaan harrastevälineiden vuokraustoimintaa	lainauspaikkojen määrä	1-3 kpl	Retkiluisteluradalle suunnitteilla vuokrattavia luistimia. Seuraunionilla on välinevuokraamoja 2 kpl, mistä saa maksutta mm. lumikenkiä ja muita harrastevälineitä. Yhteistyö on seuraunionin, kylien ja Vuolijoen aluelauta-	Toteutuksessa

			kunnan välinen.	
--	--	--	-----------------	--

Vuolijoen aluelautakunta toteutuma 1- 6 2023						
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Jakostettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu TA - Tot 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Edellinen vuosi toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	10
Myyntituotot	0	0	0	0	0	10
Toimintakulut	-135 496	-67 748	-70 470	-2 722	-65 026	-100 578
Henkilöstökulut	-13 620	-6 810	-4 435	2 375	-9 185	-8 280
Palvelujen ostot	-104 876	-52 438	-51 881	557	-52 995	-77 342
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	-1 480	-1 480	1 480	-2 390
Avustukset	-17 000	-8 500	-12 674	-4 174	-4 326	-12 503
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	-63
Toimintakate	-135 496	-67 748	-70 470	-2 722	-65 026	-100 568
Rah.tuotot ja kulut			-450			0
Vuosikate	-135 496	-67 748	-70 920	-3 172	-64 576	-100 568
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-135 496	-67 748	-70 920	-3 172	-64 576	-100 568

3.3 Sivistystoimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Sivistystoimialan tulos poistojen jälkeen ajalta 1.1. - 30.6.2023 on n. - 41,4 M euroa eli n. 1,2 M euroa yli jaksotetun talousarvion. Toimintakate on n. 1,4 M euroa yli budjetoidun. Toimintakatteen toteuma on n. -41,1 M euroa. Toimintatuottoja on kertynyt n. 2,0 M euroa, eli n. 171 t euroa budjetoitua vähemmän. Toimintatuotoissa hanke-tulot ja avustukset ovat n. 250 t euroa pienemmät. Toimintakulut ovat toteutuneet n.1,2 M euroa suurempina, toteuma 43,1 M euroa. Toimintakuluissa henkilöstökulut, palvelujen ostot, avustusmenot sekä muut toimintakulut ylittävät jaksotetun talousarvion yhteensä n. 1,3 M euroa. Tulosalueittain henkilöstökulujen, palvelujen ostojen ja avustusmenojen ylitys on pääosin varhaiskasvatuksen tulosalueella. Muut toimintakulut, joissa suurimpana menoeränä tilavuokrat ja laitevuokrat ylittyivät niin perusopetuksessa kuin varhaiskasvatuksessa. Aine- ja tarvikeostot ovat koko toimialan osalta n. 154 t euroa budjetoitua pienemmät. Raportoinnissa on myös huomioitava toimialan ja sen yksiköiden luonteesta johtuvia tekijöitä, mitkä osaltaan vaikuttavat toimintakulujen ja -tulojen jaksottumiseen tilikauden aikana.

Varhaiskasvatuksen tulosalueen toimintakatteen toteuma % talousarviosta kesäkuun loppuun on 56,2 %, perusopetuksella 52,9 % ja kulttuuri- ja nuorisopalveluiden tulosalueella 50,5 %.

Sivistystoimialan hallinto

Sivistystoimialan hallinnon talousarvio on toteutunut suunnitellusti. Matalan kynnyksen palvelutarjotinta ja harrastetakuuta on hyödynnetty aktiivisesti. Oulu 2026 kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyen sivistystoimen hallinnossa on varattu rahaa Yhdenvertainen Oulu2026 -hankkeen rahoitusosuuteen ja hankkeen työntekijät, joista yksi työskentelee Kajaanissa, ovat aloittaneet työnsä.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa palvelujen kysyntä on säilynyt korkeana. Päiväkotipaikkojen riittävyyden varmistamiseksi on vuodelle 2023 vuokrattu jo kaksi uutta tilaa ja perustettu kaksi uutta lapsiryhmää. Vanamon päiväkodin peruskorjaus on alkanut kesäkuussa 2023.

Arkea ovat vaikeuttaneet henkilöstön poissaolot. Rekrytointi on muuttunut kokoaikaiseksi ja jatkuvaksi tehtäväksi. Henkilöstön rekrytoinnissa monia haasteita, kuten kelpoisen henkilöstön saaminen kesken toimikauden ilmeneviin tarpeisiin ja tilapäisen henkilöstön saatavuus lyhyisiin sijaisuuksiin. Kelpoisia erityisopettajia ei ole saatu palkattua avoimiin tehtäviin.

Lasten tuen tarpeeseen vastaamiseksi on lisätty avustavaa henkilöstöresurssia lapsiryhmiin ennakoitua enemmän. Lisäresurssin palkkaamiseen on saatu myös hankerahoitusta. Lisäksi Lapsen tuen mallin jalkautus Kainuussa - hankkeessa kehitettyä "Lapsen tuen mallin käsikirjaa" on saatu vietyä kentälle lasten ja henkilöstön työn tueksi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutoksen myötä maksutuottoja kertyy entistä vähemmän ja palvelusetelikulut ovat nousseet. Palvelun käyttö lisääntyy, kun varhaiskasvatus on asiakkaille edullista.

Perusopetus

Perusopetuksen arki on normalisoitunut pandemian jälkeen. Poissaolojen määrä on edelleen runsasta. Tukitoimina on tarjottu tehostettua oppilaanohjausta (Tuki-opo) sekä hankerahoituksella konsultatiivista sairaalaopetusta ja yhteisöpedagogiapalveluita. Lisäksi perusopetuksessa on työskennellyt hankerahalla ylimääräisiä laaja-alaisia erityisopettajia sekä resurssi- ja samanaikaisopettajia. Nuorisopalveluiden saamalla hankerahoituksella (Kaikki kelkkaan Kajaanissa, KaKe) saatiin kouluihin koulunuorisotyöntekijöitä.

Valmistavaa opetusta on järjestetty keväällä 14 ryhmässä. Kevään aikana on valmistauduttu valmistavan opetuksen oppilaiden integroitumiseen yleisopetukseen.

Kelpoisen henkilöstön saatavuus on ollut vaihtelevaa. Luokanopettajien ja osittain aineenopettajien saatavuus on ollut vielä hyvä. Valmistavan opetuksen ryhmien suuri määrä on lisännyt kelpoisen henkilöstön tarvetta. Erityisopetuksen kelpoisen henkilöstön saatavuus on ollut erittäin haastava.

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kirjasto

Kävijöitä kirjastoissa oli yhteensä 113 525 kpl ja fyysisiä lainoja tuli 265 746 kpl. Pääkirjaston yläkerran kokoontumis- ja työskentelytilojen käyttöä ja tapahtumia rajoittivat valmistavan opetuksen ryhmät, jotka käyttivät tiloja arkin klo 8-15. Varattavien tilojen kova kysyntä jatkuu: tilavarauksia tuli 830 kpl ja pääkirjaston Konttaamossa oli yli 2 500 käyttäjää.

Kirjastossa on lähdetty uudistamaan toimintatapoja ja -ympäristöjä nykyisissä tila-areenoissa ja prosessi jatkuu. Kirjastopolun uudistus on suunniteltu ja käynnistys syksyllä 2023. Video- ja lautapeli-hankinnoissa osallistettu kuntalaisia ja otettu ne palveluvalikoimaan. Digiopastukseen saatu yhteistyökumppaniksi Kajaanin ammattioppilaitoksen tieto- ja viestintäteknikan opiskelijat ja opettajat. Lukutaitotyön vahvistamishanke 'Amikset lukee' alkoi helmikuussa ja jatkuu loppusyksyyn. Asiakkaiden aiheuttamia väkivallan uhkatilanteita ja henkilökunnan uhkaamisia on ollut paljon, joten henkilökunnan ja asiakkaiden turvallisuuden parantamiseksi kaikkiin kirjastoyksiköihin on hankittu vartijahälytinnappi sekä pääkirjastolle myös kiertävä vartijapalvelu.

Kainuun Museo

Näyttelyt ovat toteutuneet suunnitellusti ja ovat kiinnostaneet yleisöä. Kävijämäärä 30.6. oli 5760. Tyytyväisyys näyttelyihin ja museokäynteihin on ollut hyvä (keskiarvo noin 3,5). Alkuvuonna toimistotilat olivat väistötiloissa korjaustöiden vuoksi ja henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta. Näistä syistä esimerkiksi kokoelmien järjestely eri tilojen kesken ei edennyt toivotusti. Alueellisen työn toteutuminen on kuitenkin saatu järjestettyä. Tammikuun alusta alkoi Lahden museoiden kanssa yhteinen *Kulttuuriympäristötieto hyötykäyttöön* -hanke, joka sai Valtiovarainministeriön mittavan avustuksen. Projektityöntekijän aloittaminen siirtyi kesäkuun lopulta elokuulle.

Taidemuseo

Kävijämäärä 1.1.–30.6. oli 4674, tästä lapsia ja nuoria 1107. Yleisötyö oli vilkasta: taiteilijataapaamisia, yleisöopastuksia, työpajoja kaikenikäisille sekä uutena työmuotona runotilaisuuksia. Yhteistyötä tehtiin mm. Kainuun lausujen, Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Kultturan sekä musiikkiopiston kanssa, jonka nuoret soittajat esiintyivät taidemuseon 30-vuotisjuhlissa 18.4. Museo vastaanotti merkittävät teoslahjoitukset Anna Alapuroilta, Ilkka Väätiltä ja Tuija Teiskalta. OKM:n valtionosuus myönnettiin 4,8 henkilötyövuodelle ja Museovirastolta saatiin avustus vuoden 2023 kaikkiin taiteilijapalkkioihin.

Kansalaisopisto

Valtionosuustunteja toteutui suunnitellusti 6 229 tuntia kevätlukukaudella 2023 (VOS 2023 yhteensä 11 721 tuntia), ja opiskelijoita oli yhteensä 3 096. Maksuttomia luentoja järjestettiin 16, ja luennoilla oli yhteensä 511 osallistujaa.

Kaukametsän opiston hanke *Digiosaaminen oppijan tukena* (DIGOT) alkoi 9.1.2023. Hankkeeseen saatiin ESR-rahoitusta 87 800 €. Hankkeeseen on palkattu kokoaikainen hankepäälikkö, ja hanke jatkuu vuoden loppuun asti. Lisäksi Opetushallitus myönsi Kaukametsän opistolle vapaan sivistystyön opintoteliavustusta 15 150 €. Avustus käytetään tiettyjen kohderyhmien (maahanmuuttajat, työttömät, eläkkeellä olevat, peruskoulun jälkeistä koulutusta vailla olevat, oppimisvaikeuksia kokevat) kurssimaksujen alentamiseen.

Joustava perusopetus toimi kansalaisopiston tiloissa.

Musiikkiopisto

Valtionosuustunteja toteutui suunnitellusti 12 354 tuntia kevätlukukaudella 2023 (VOS 2023 yhteensä 24 034 tuntia). Järjestettyjen tapahtumien määrä kasvoi reilusti korona-ajan jälkeen; kevätlukukaudella 2023 musiikkiopisto järjesti 53 musiikki- ja tanssitapahtumaa, joissa yleisöä kävi yhteensä 3 640 ja esiintyjä oli 670.

Rekrytointiyhteistyötä Kainuun ammattiopiston kanssa tiivistettiin, ja rekrytoinnit toteutuivat suunnitellusti. Ainoastaan säestäjän/pianonsoiton opettajan tehtävää ei ole saatu täytettyä.

Kainuun lasten- ja nuortenkulttuurikeskus Kulttura toimi musiikkiopiston tiloissa.

Kulttuuri- ja kongressipalvelut

Kulttuurikeskuksen kokous- ja tapahtumatoiminta toteutui suunnitellusti ja oli vilkasta. Tapahtuma- ja kävijämäärät palautuivat lähes koronaa edeltävälle tasolle. Tammi-kesäkuussa Kaukametsässä järjestettiin n. 330 yleisötapahtumaa, joissa oli yhteensä n. 15 000 kävijää.

Helmikuun alussa vuosittain järjestettävä Kajaani Dance Festival toteutui suunnitellusti ja tavoitti lähes 600 osallistujaa tanssikouluista eri puolelta Suomea ja 5000 kävijää. Taiken tapahtumalle myöntämä rahoitus väheni 5000 eurolla ja oli tänä vuonna 10 000 euroa.

Kulttuurikeskus on osallistunut aktiivisesti elinvoimapalveluiden kanssa toteutettavaan Kulttuuri-Kajaani-kehittämistyöhön ja tiivistänyt yhteistyötä vapaan kentän ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Tiedottamisessa on kiinnitetty huomiota eri kohderyhmien tavoittamiseen ja uusien kävijäryhmien houuttelemiseen.

Teatteri

Kaupunginteatterissa esitettiin Sissilinnan ja Seminaarin näyttämöllä 120 esitystä ja alueteatterina kiertueilla 52 esitystä. Katsojia oli yhteensä 8814 (sisältäen vapaaliput). Esityksiä oli kaikille ikäryhmille Seminaarin keskittyessä aikuisille suunnattuihin ja Sissilinnan lapsille ja nuorille suunnattuihin esityksiin. Riehakkaan lastenkonsertin näkivät kaikki Kajaanin perusopetuksen lapset. Kiertueilla oli kaksi esitystä, joista RomForum näytelmä käsitteli moninaisuuden koh-

taamista työelämässä. Esitys toteutettiin osallistavan teatterin menetelmillä Kajaanin Romanityöryhmän kanssa ja se kutsuttiin myös Etelä-Suomeen.

Kaupunginteatteri jalkautti kaupunkistrategiaa ja toukokuussa julkaistua kulttuuriohjelmaa tekemällä yhteistyötä alueen vapaan kentän yhteisöjen kanssa. Yhteistyö Routa Company, Vaara-kollektiivin ja freelance-taiteilijoiden kanssa toi lisäarvoa kaikkien osapuolten toimintaan ja edisti freelancereiden työllistymistä. Yhteishankkeet saivat rahoituksia eri kohteista (Taiteen edistämiskeskus, SKR klassikot). Toukokuussa julkaistiin Kajaniin kohdistuvat Oulun kaupungin kulttuuripääkaupunki2026 -hankkeet, kaupunginteatterille myönnettiin yksi suurimmista hankerahoituksista.

Keväällä käynnistettiin ilmeen uudistaminen osana digitaalista verkosto- ja tiedotustyötä, saavutettavuustyötä sekä markkinointi (Valtakunnallisestikin merkittävä kulttuuriteko, remontit).

Nuorisopalvelut

Nuorisotila- ja kerhotoiminta toteutui suunnitellusti. Alueellisessa nuorisotyössä nuorten kohtaamisia oli yhteensä 15 761. Tapahtumia järjestettiin 8, joissa kävijöitä yhteensä 1322.

Nuorisopalveluiden ja perusopetuksen yhteistyötä on edelleen tiivistetty koulunuorisotyön keinoin. Nuorisopalveluiden Kaikki Kelkkaan -jatkohankkeelle saatiin AVI:lta ennakoitua vähemmän rahoitusta (34 000e). Perusopetuksen saaman valtion erityisavustuksen turvin koulussa tehtävää nuorisotyötä laajennettiin yhteistyössä neljälle alakoululle.

Etsivät nuorisotyöntekijät ovat tarjonneet yhdessä Ohjaamojen Onni -työntekijän kanssa nuorille aikuisille ryhmätöimintää vastaten koronapandemian jälkeen lisääntyneeseen nuorten aikuisten vertaistukitoiminnan tarpeeseen.

Ohjaamo on tavoittanut kevätkaudella yhteensä 904 asiakasta. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia on ollut 150. Starttipajan valmennuksessa oli 18 nuorta.

Valtuuston nähdn sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa sivistysjohtaja

Ellyvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Varhaiskasvatus Avointen työpaikkojen täyttäminen kelpoisilla hakijoilla.	Kelpoisten hakijoiden määrä haettavana olevaa tehtävää kohden.	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	Tehtäviin valituista hakijoista kelpoisia varhaiskasvatuksessa: Opettajat 84,2 %, Lastenhoitajat 91,3 %, Erityisavustajat 100 %, Sosionomit 100 % ja Erityisopettajat 0 %, tehtäviä ei saatu täytettyä.	Toteutuu osittain
Perusopetus	Kelpoisten hakijoiden määrä haettavana olevaa	Jokaiseen työpaikkaan on kelpoisia, sopivia hakijoita	Kelpoisten hakijoiden saatavuus on ollut vaih-	Toteutuu

Perusopetuksen toimiva arki ja oikeanlainen resursointi sekä hyvässä kunnossa olevat koulurakennukset ovat vetovoimatekijöitä. Näiden markkinointia lisätään ja monipuolistetaan.	tehtävää kohden.	ta siten, että avoimet tehtävät voidaan täyttää kelpoisilla hakijoilla.	televaa. Erityisopettajien saatavuus on ollut haasteellisinta.	osittain
	Opetusryhmäkoko	Keskimääräinen opetusryhmäkoko pysyy vähintään vuoden 2022 tasolla eikä suurene.	Ryhmäkoko on pysynyt vuoden 2022 tasolla.	Toteutuu
	Opetustunnit/ryhmä	Opetustuntien määrä / ryhmä säilyy vähintään vuoden 2022 tasolla eikä vähene.	Opetustuntien määrä/ryhmä on pysynyt vuoden 2022 tasolla.	Toteutuu
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut Laaja kulttuuritarjonta tuottaa hyvinvointia. Koronan jälkeen sivistystoimiala pyrkii lisäämään kulttuuritoiminnan näkyvyyttä ja aktivoimaan ihmisiä osallistumaan kulttuuri- ja nuorisotapahtumiin.	Kulttuuri- ja nuorisopalveluiden osallistumisaktiivisuutta kuvaavat mittarit: Kirjasto: fyysiset käynnit, kokonaislainauksen määrä; Kainuun museo: kävijämäärä; Taidemuseo: kävijämäärä; Teatteri: kävijämäärä; Kaukametsän kongressi- ja kulttuurikeskus: tapahtumien määrä ja kävijämäärä; omien tapahtumien kannattavuus Kaukametsän opisto: valtionosuustuntimäärän toteutuminen Kainuun musiikkiopisto: valtionosuustuntimäärän toteutuminen ja tapahtumien kävijämäärä Nuorisopalvelut: nuorisotoimintaan osallistuvien	Osallistuja- ja kävijämäärät kasvavat: Kirjasto: käynnit > 220 000, lainaus > 530 000. Museo: yli 7000 käv. Taidemuseo: 8 000-10 000 käv. Teatteri: 26 000 - 30 000 käv. Kaukametsän kulttuuri- ja kongressikeskus: 400 tapahtumaa, 60 000 käv. Kaukametsän opiston vuosittainen toteutus Musiikkiopiston vuosittainen toteutus Nuorisopalvelujen käyttöaste kasvaa. Tyytyväisyys: >3 asteikolla 1-4	Kirjasto: kävijämäärä 113 525 kpl, fyysiset lainat 265 746 kpl Kainuun Museo: kävijämäärä 30.6. asti 5730 Taidemuseossa 4674 kävijää 30.6. Kajaanin kaupunginteatterissa: Esityksien määrä omilla tiloissa, Sissilinja ja Seminaari 120 kpl, ja kiertueilla 52. Kävijämäärä yhteensä 8 814 katsojaa, ilmaisluokilla 427 katsojaa. Kulttuurikeskus: Tapahtumien määrä 30.6. asti n. 330, kävijämäärä 15 000. Kaukametsän opisto: Vuoden 2023 VOS-tuntimäärästä (11 721 tuntia) toteutunut 30.6. mennessä 6 229 tuntia. Kainuun musiikkiopisto: VOS-tuntimäärästä (24 034) toteutunut 30.6. mennessä 12 354 tun-	Toteutuu osittain

	<p>nuoren määrä ja eri tapahtumien osallistujamäärä</p> <p>Tyytyväisyys asiakaskyselyissä.</p>		<p>tia. Tapahtumia on järjestetty 53, joissa yleisöä 3 640 ja esiintyjä 670.</p> <p>Nuorisopalvelut: Nuorisotoimintaan osallistuvien nuoren määrä 15 761 ja eri tapahtumien osallistujamäärä 1322. Osallistujamäärät ovat 44 % koko viime vuoden määrästä.</p> <p>Kainuun Museolla tyytyväisyys museokäynteihin 3,58. Tyytyväisyys kaupungin kulttuuripalveluihin 3,25.</p> <p>Taidemuseon asiakastyytyväisyys 4 (asteikko 1-5)</p>	
--	--	--	---	--

Lapset ja nuoret

<p>Varhaiskasvatus</p> <p>Asiakas saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.</p>	<p>Hakemuksen mukainen varhaiskasvatuspaikka / alue.</p>	<p>Vähintään 75 % asiakkaista saa varhaiskasvatuspaikan toivomaltaan alueelta.</p>	<p>Toiveen mukainen varhaiskasvatuspaikka toteutui 87 % hakemuksista.</p>	<p>Toteutuu</p> <p></p>
<p>Perusopetus</p> <p>Kaikilla toiminnoilla edistetään lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä kaikissa kasvuympäristöissä.</p>	<p>Tukioppilastoiminnan järjestäminen.</p> <p>Oppilaskuntatoiminnan järjestäminen.</p> <p>Koulua käymättömien oppilaiden määrä.</p> <p>Mitä kuuluu? -kyselyn valikoidut mittarit (esim. kiusaaminen, työrauha ym.)</p>	<p>Tukioppilastoimintaa on kaikissa yläkouluissa.</p> <p>Oppilaskuntatoimintaa on kaikissa kouluissa.</p> <p>Koulua käymättömien oppilaiden määrä vähennee.</p> <p>Mitä kuuluu -kyselyn (toteutus v. 2022) tulosten käsittely koulujen oppilashuoltoryhmissä ja toimenpiteiden kohdentaminen olennaisiin kehittämiskohteisiin (esim. kiusaaminen, työrauha jne.</p>	<p>Tukioppilastoimintaa on kaikissa yläkouluissa.</p> <p>Oppilaskuntatoimintaa on kaikissa kouluissa.</p> <p>Koulua käymättömien oppilaiden määrästä ei ole päivitettyä tietoa. Keväällä 2023 on tarkennettu perusasteen poissaoloihin puuttumisen mallia, jotta saadaan jatkossa tarkempaa numeerista tietoa koulua käymättömien määrästä.</p> <p>Mitä kuuluu -kyselyn tulokset on käyty oppilashuoltoryhmissä läpi ja tarvittaviin toimenpi-</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>

			teisiin on ryhdytty.	
<p>Kulttuuri- ja nuorisopalvelut</p> <p>Lisätään nuorten osallisuutta kuuntelemalla, kuulemalla ja ottamalla nuoret mukaan heitä koskeviin asioihin.</p> <p>Lasten ja nuorten osallistuminen teatterin ja muiden kulttuuripalvelujen toimintoihin lisääntyy.</p>	<p>Lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksien määrä.</p> <p>Nuorisovaltuuston aloitteiden, kannanottojen ja muun aktiivisuuden määrä.</p> <p>Ohjaamon, etsivän nuorisotyön ja Starttipajan toiminnassa olevien nuorten määrä.</p> <p>Yleisötyö ja katsojatilat.</p> <p>Lasten ja nuorten osallistuminen kulttuuripalvelujen suunnitteluun.</p>	<p>Lasten ja nuorten osallisuutta lisätään järjestämällä kuulemistilaisuuksia nuoria koskevissa asioissa.</p> <p>Nuorisovaltuusto tekee aloitteita ja kannanottoja.</p> <p>16-29 -vuotiaille nuorille annetaan oikea-aikaista tukea heidän asioidensa selvittämiseksi.</p> <p>Jokaisen lasten ja nuorten esityksen yhteydessä.</p> <p>Kulttuuripolun uudistaminen aloitetaan yhdessä nuorten kanssa: tapaamiset / kyselyt.</p>	<p>Lasten ja nuorten kuulemistilaisuuksia on järjestetty kaksi. Nuorisovaltuusto on tehnyt kaksi kannanottoa sekä on ollut mukana neljässä vaikuttamiseen liittyvässä keskustelutilaisuudessa.</p> <p>Ohjaamo on tavoittanut kevätkaudella yhteensä 904 asiakasta. Etsivässä nuorisotyössä asiakkuuksia on ollut 150. Starttipajan valmennuksessa oli 18 nuorta.</p> <p>Pääkirjastolla järjestettiin IDGA-Kajaani Hub -yhdistyksen kanssa pelijamit, joissa lapsilla ja nuorilla oli mahdollisuus osallistua pelin tekemiseen piirtämällä etukäteen hahmoja ja maailmoja. Piirustuksia tuotiin noin 100 kpl ja ne hyödynnettiin peliin.</p> <p>Kainuun Museolla oli 15.2.-28.5. lastenkirjakuvitusten näyttely, joka keräsi paljon kävijöitä. Lisäksi on järjestetty lapsille suunnattuja ja toiminnallisia tilaisuuksia.</p> <p>Kajaanin kaupunginteatteri: Kulttuuripolkuesitykset, Tänään koulun jälkeen esitys sisältäen keskustelun kiusaamisesta, Tanttarella päiväkotikäisille, Riehakas lastenkonsertti Sissilinnassa (Yhteistyö KAO). Sissilinnassa koko kevään Lasten lauantaitapahtumissa esityksiä, työpajoja, huipentuen lasten hohtodiscoon. Keväällä palautekysely.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> <p></p>

			Taidemuseon kaikissa näyttelyissä oli työpajoja lapsille ja nuorille. Yhteistyötä tehtiin Lasten ja nuorten kulttuurikeskuksen kanssa ja musiikkiopiston nuoret esiintyivät tapahtumissa.	
--	--	--	---	--

Kestävä kehitys

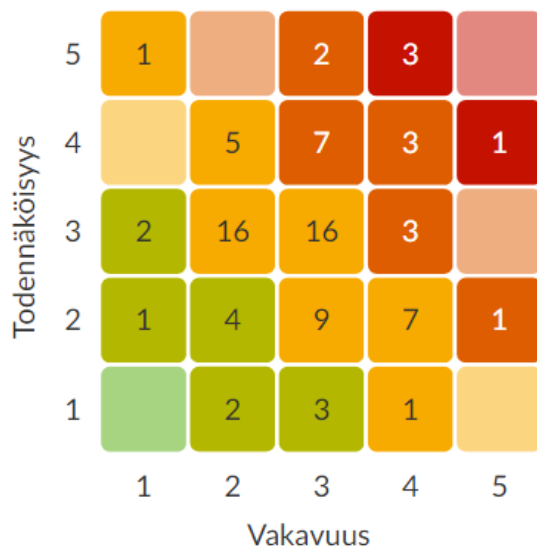
Varhaiskasvatus Kierrätetään yhdessä lasten kanssa.	Lapsiryhmien määrä, joissa on kierrätysastioita.	Kierrätysastiat käytössä kaikissa lapsiryhmissä.	Tarkoituksen mukaiset kierrätysastiat käytössä 39 % kunnallisten päiväkotien lapsiryhmissä.	Toteutuu osittain ☒
Perusopetus Pidetään huolta puhtaasta luonnostamme ja ympäristöstämme ja korostetaan asiaa kasvatuksessa ja opetuksessa.	Lukuvuosisuunnitelmaan määritetyt tavoitteet ja niiden toteuttaminen.	Kierrättämisen ja kestävän kehityksen teemoja toteutetaan opetuksessa läpäisyperiaatteella opetuksuunnitelman mukaisesti. Teemoja painotetaan lukuvuosisuunnitelmassa 2023-2024.	Kestävän kehityksen teemoja toteutetaan opetuksessa läpäisyperiaatteen mukaisesti.	Toteutuu osittain ☒
Kulttuuri- ja nuorisopalvelut Käytetään tiloja tehokkaasti ja kierrätetään. Kulttuuripalvelujen kehittäminen kaikille kohderyhmille osana kestävä kehitystä, jossa suositaan aineettomia palveluja.	Ilmaisten varattavien tilojen varausmäärä. Hiilijalanjälkimittausten määrä (%). Uusien yleisötyön muotojen määrä.	Varattavat tilat ovat tehokkaassa käytössä. Varausmäärät kasvavat verrattuna 2022 vuoteen. 20 % kulttuurilaitoksista on mitannut hiilijalanjälkensä. Yleisötyön kehittäminen ja monipuolistaminen. Tavoitetaan lapset, nuoret, aikuiset, vanukset ja erityisryhmät	Kirjaston varattaviin tiloihin tehtiin 830 varausta, mikä on 68 % koko viime vuoden varausmääristä. Museoiden vapaa pääsy tuo kaikille mahdollisuuden osallistua niiden näyttelytarjontaan ja yleisötyöhön. Taidemuseossa aloitettu uusia yleisötyön muotoja. Kajaanin kaupunginteatterissa kaikki lavasteet ja puvut valmistetaan kierrätysmateriaaleista. Valokalustoa vaihdetaan käyttöiän myötä led-valoihin. Kaukametsän kulttuurikeskuksen konserttitarjontaa on monipuolistettu niin, että se tavoitaisi eri ikä- ja väestöryhmiä entistä parem-	Ei tietoa ☐

			<p>min. Konserttien hinnoittelussa kiinnitetään huomiota siihen, että on tarjolla myös maksuttomia tai edullisia konsertteja. Kaikukortilla on mahdollista saada maksuttomia lippuja lähes kaikkiin konsertteihin.</p> <p>Kaukametsän opiston kurssitarjonnassa on huomioitu kaikki ikä- ja väestöryhmät. Kurseja järjestetään myös taa-jama-alueen ulkopuolella sekä verkko- ja hybridikursseina.</p>	
--	--	--	--	--

Riskienhallinta

- 20 – 25** Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Sivistystoimialan kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä:

Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilasmäärä, tilojen käyttöaste sekä henkilöstöresurssi eivät ole tasapainossa	20		Seurannassa	67%		13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Asiamaksulain muutoksista johtuva asiakasmaksukertymä pienentyminen.	20		Seurannassa	50%	1 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Rekrytointiriski: Kelpoisen varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävyys	20		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Tuen tarpeen kasvaminen - lapset ja perheet	20		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Rekrytointiriski: Avoimiin tehtäviin ei saada rekrytoitua kelpoisia henkilöitä.	16		Seurannassa	67%	1 kpl	13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Henkilöstön työhyvinvoinnin heikkeneminen	16		Seurannassa	0%	2 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Varhaiskasvatus	Yksityisen päiväkodin toiminnan lakkaaminen	16		Seurannassa	0%	3 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Sijaisia ei saada lyhyisiin sijaisuuksiin.	15		Seurannassa	0%	1 kpl	13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Oppilaskohtaiset kulut nousevat.	15		Seurannassa	50%		13.06.2023
Kajaanin kaupunki > Sivistystoimiala > Perusopetus	Henkilöstön hyvinvointi laskee.	12		Seurannassa	33%		13.06.2023

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Talousraportointi	Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä uudistuksessa (TaHe) on kirjaussuunnitelmaa uudistettu merkittävästi. Uusi kirjaussuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2023 talousarviosuunnittelussa. Tuottojen ja kulujen kirjaukset toteutetaan uuden kirjaussuunnitelman mukaisesti 1.1.2023 alkaen. Riittävä ohjeistus uudesta kirjaussuunnitelmasta on tarpeen. Tilivelvollisten esimiesten tulee seurata kuukausittain vastualueensa kulujen ja tuottojen kehittymistä suhteessa uuden kirjaussuunnitelman mukaiseen talousarvioon ja varmistaa, että kirjaukset ovat loogisia ja puuttua mahdollisiin poikkeamiin. Johtoryhmän kokouksissa esi-	Sivistystoimialan taloutta ja tavoitteiden saavuttamista seurataan sivistystoimialan johtoryhmän kokouksissa. Mahdolliset poikkeamat selvitetään, niihin puututaan ja tehdään tarvittavat suunnan korjaustoimet. Controller on järjestänyt esihenkilöille uuden 1.1.23 käyttöön otetun talousraportointijärjestelmän käyttökoulutusta. Lautakunnassa on raportoitu sivistystoimialan taloudesta.

	miehet kertovat lyhyen katsauksen muodossa yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta.	
Tietohallinto ja tietoturva	Henkilöstön laite- ja käyttöoikeuksien ajantasaisuus. Työyksiköiden esimiesten tehtävänä on laite- ja käyttöoikeuksien hallinta: palvelussuhteen päättyessä tai työtehtävien muuttuessa on päätettävä tai tehtävä tarvittavat muutokset laite- ja käyttöoikeuksiin. Laite- ja käyttöoikeuksien on oltava jatkuvasti ajan tasalla, mutta sisäisen valvonnan keinoin on tehtävä säännönmukaista valvontaa siitä, että henkilöillä ei palvelussuhteen päättymisen tai työtehtävien muutoksen jälkeen ole sellaisia laite- tai käyttöoikeuksia, joita ei hänelle enää kuulu.	Toteutunut osittain. Järjestelmällistä sisäisen valvonnan menetelmää ei ole käytössä, vaan valvonta perustuu jokaisen henkilön omaehtoiseen toimintaan.
Henkilöstöasiat	Rekrytointiprosessi tehdään aukottomaksi henkilöstöhallinnon kanssa. Ohjeistukset mm. kelpoisuuksien ja vaadittavien selvitysten ja todistusten todentamiseksi tehdään yksiselitteisiksi. Rekrytoiva esihenkilö varmistaa, että kelpoisuudet todennetaan.	Toteutunut osittain.

Sivistystoimiala yhteensä

Sivistystoimiala toteutuma 1- 6 2023						
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	5 335 128	2 206 590	2 036 016	-170 574	3 299 112	2 492 196
Myyntituotot	939 286	356 929	426 486	69 557	512 800	621 760
Maksutuotot	1 786 010	821 565	823 129	1 564	962 881	867 895
Tuet ja avustukset	2 287 253	937 774	688 166	-249 608	1 599 087	913 914
Muut toimintatuotot	322 579	90 322	98 235	7 913	224 344	88 627
Toimintakulut	-81 813 947	-41 924 045	-43 107 968	-1 183 923	-38 705 979	-40 677 333
Henkilöstökulut	-49 280 348	-25 625 781	-25 919 736	-293 955	-23 360 612	-24 694 306
Palvelujen ostot	-16 662 097	-8 331 049	-8 902 780	-571 731	-7 759 317	-8 216 992
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 968 610	-1 220 538	-1 066 285	154 253	-902 325	-1 043 232
Avustukset	-1 643 500	-739 575	-888 329	-148 754	-755 171	-883 729
Muut toimintakulut	-12 259 392	-6 007 102	-6 330 838	-323 736	-5 928 554	-5 839 073
Toimintakate	-76 478 819	-39 717 455	-41 071 952	-1 354 497	-35 406 867	-38 185 137
Rah.tuotot ja kulut			-7		7	-2 175
Vuosikate	-76 478 819	-39 717 455	-41 071 959	-1 354 504	-35 406 860	-38 187 312
Poistot ja arvonalentumiset	-832 390	-416 195	-304 527	111 668	-527 863	-477 960
Suunnitelman mukaiset poistot	-832 390	-416 195	-304 527	111 668	-527 863	-477 960
Tilikauden tulos	-77 311 209	-40 133 650	-41 376 486	-1 242 836	-35 934 723	-38 665 272
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-77 311 209	-40 133 650	-41 376 486	-1 242 836	-35 934 723	-38 665 272

Sivistystoimialan hallinto

Sivistystoimialan hallinto				
toteutuma 1- 6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	804		804	
Tuet ja avustukset	804		804	
Toimintakulut	-576 237	-281 397	-294 840	-266 426
Henkilöstökulut	-136 722	-76 191	-60 531	-79 096
Palvelujen ostot	-397 050	-189 839	-207 211	-171 107
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 700	-718	-1 982	-984
Muut toimintakulut	-39 765	-14 649	-25 116	-15 239
Toimintakate	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Vuosikate	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Tilikauden tulos	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-575 433	-281 397	-294 036	-266 426

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	1 229 216	626 866	602 350	916 085
Myyntituotot	64 517	72 784	-8 267	174 051
Maksutuotot	823 500	517 725	305 775	611 931
Tuet ja avustukset	336 269	34 634	301 635	128 594
Muut toimintatuotot	4 930	1 724	3 206	1 509
Toimintakulut	-27 943 996	-15 647 596	-12 296 400	-14 111 248
Henkilöstökulut	-15 432 395	-8 662 250	-6 770 145	-7 898 194
Palvelujen ostot	-8 128 063	-4 606 857	-3 521 207	-3 996 505
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367 700	-157 575	-210 125	-132 379
Avustukset	-1 433 000	-873 635	-559 365	-875 955
Muut toimintakulut	-2 582 838	-1 347 280	-1 235 558	-1 208 215
Toimintakate	-26 714 780	-15 020 730	-11 694 050	-13 195 164
Vuosikate	-26 714 780	-15 020 730	-11 694 050	-13 195 164
Poistot ja arvonalentumiset	-167 469	-65 177	-102 292	-72 650
Suunnitelman mukaiset poistot	-167 469	-65 177	-102 292	-72 650
Tilikauden tulos	-26 882 249	-15 085 907	-11 796 343	-13 267 814
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-26 882 249	-15 085 907	-11 796 343	-13 267 814

Perusopetus

Perusopetus toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	2 037 049	651 570	1 385 479	758 786
Myyntituotot	744 799	291 060	453 739	384 237
Maksutuotot		635	-635	
Tuet ja avustukset	1 167 845	326 168	841 677	342 918
Muut toimintatuotot	124 405	33 708	90 697	31 631
Toimintakulut	-39 888 354	-20 697 031	-19 191 323	-20 026 307
Henkilöstökulut	-25 210 450	-13 020 606	-12 189 844	-12 513 252
Palvelujen ostot	-6 773 042	-3 424 509	-3 348 533	-3 459 307
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 061 025	-628 103	-432 922	-651 158
Muut toimintakulut	-6 843 837	-3 623 814	-3 220 023	-3 402 590
Toimintakate	-37 851 305	-20 045 461	-17 805 844	-19 267 521
Rah.tuotot ja kulut				-2 141
Vuosikate	-37 851 305	-20 045 461	-17 805 844	-19 269 662
Poistot ja arvonalentumiset	-374 996	-185 596	-189 399	-342 158
Suunnitelman mukaiset poistot	-374 996	-185 596	-189 399	-342 158
Tilikauden tulos	-38 226 301	-20 231 057	-17 995 243	-19 611 820
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-38 226 301	-20 231 057	-17 995 243	-19 611 820

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut

Kulttuuri- ja nuorisopalvelut toteutuma 1-6 2023				
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	2 068 059	757 580	1 310 479	817 325
Myyntituotot	129 970	62 643	67 327	63 471
Maksutuotot	962 510	304 770	657 740	255 964
Tuet ja avustukset	782 335	327 364	454 970	442 402
Muut toimintatuotot	193 244	62 803	130 441	55 487
Toimintakulut	-13 405 359	-6 481 944	-6 923 415	-6 273 352
Henkilöstökulut	-8 500 780	-4 160 689	-4 340 091	-4 203 764
Palvelujen ostot	-1 363 942	-681 575	-682 367	-590 073
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-537 185	-279 890	-257 295	-258 711
Avustukset	-210 500	-14 694	-195 806	-7 774
Muut toimintakulut	-2 792 952	-1 345 095	-1 447 857	-1 213 029
Toimintakate	-11 337 300	-5 724 364	-5 612 936	-5 456 026
Rah.tuotot ja kulut		-7	7	
Vuosikate	-11 337 300	-5 724 371	-5 612 930	-5 456 026
Poistot ja arvonalentumiset	-289 926	-53 754	-236 172	-63 151
Suunnitelman mukaiset poistot	-289 926	-53 754	-236 172	-63 151
Tilikauden tulos	-11 627 226	-5 778 125	-5 849 101	-5 519 178
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-11 627 226	-5 778 125	-5 849 101	-5 519 178

3.4 Ympäristötekniinen toimiala

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Ympäristötekniisen toimialan käyttötalous on toteutunut jaksotetun talousarvion mukaisesti. Toimintakate on positiivinen 236 tuhatta euroa. Toimintatuottoja on kertynyt 187 tuhatta euroa jaksotettua talousarviota enemmän. Toimintakulut ovat hieman yli jaksotetun talousarvion palvelujen ostomenoista ja myönnetystä avustuksista johtuen. Yleinen kustannustason kohoaminen haastaa toimialan taloutta. Tällä hetkellä ollaan tavoitteessa. Raportoinnissa on huomioitavaa toimialan luonteesta johtuvia tekijöitä, mitkä osaltaan vaikuttavat toimintakulujen jaksottumiseen tilikauden aikana.

Hallinto: Toimintakate on toteutunut jaksotettua talousarviota paremmin. Toimintakulut ovat toteutuneet maltillisesti talousarvioon nähden henkilöstökulujen ja palvelujen ostomenojen vuoksi. Toimintakate on -164 tuhatta euroa, tavoitteen yläpuolella 84 tuhatta euroa.

Maankäyttö- suunnittelu- ja viranomaistoiminnot: Toimintakate on 330 tuhatta euroa ylijäämäinen, mikä ylittää jaksotetun talousarvion. Toiminnan tuotot ovat 183 tuhatta euroa yli tavoitetason, ylitystä kokonaisvaltaisesti. Toimintakulut ovat 158 tuhatta euroa alle jaksotetun talousarvion, etenkin palvelujen ostomenojen takia. Valmistusta omaan käyttöön jaksotetun talousarvion mukaisesti.

Kunnallistekniikka ja liikunta: Toimintakate on jaksotettua talousarviota hieman jäljessä. Toimintatuotot ovat arvioitua korkeammalla tasolla 1,489 miljoonassa eurossa. Toimintakulut ovat jaksotetun talousarvion yläpuolella, etenkin palvelujen ostomenojen takia. Valmistusta omaan käyttöön hieman arvioitua vähemmän.

Tilakeskus: Toimintakate on 4,793 miljoonaa euroa. Alitusta jaksotettuun talousarvioon 274 tuhatta euroa. Vertailuvuoden arvot eivät sisällä Vilake- liikelaitoksen arvoja. Toimintatuotot ovat 97 tuhatta euroa jaksotetun talousarvion alapuolella, muiden toimintatuottojen takia. Toimintakuluissa ylitystä on palvelujen ostomenoissa, muissa erissä alitusta.

Investoinnit: Menoja toteutunut 3,833 miljoonaa euroa. Investoinnit toteutuvat loppuvuosi painotteisesti. Arvion mukaisesti toimialan tilikauden investointimenot eivät yllä talousarvioon. Euromääräisesti suurimmassa yksittäisessä investointikohteessa, kaupungin varikko ja pelastuslaitos, toteutus tulee jaksottumaan ja painottumaan enemmän vuodelle 2024 kuin talousarviovaiheessa on arvioitu.

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Elinvoiman turvaaminen laadukkaana ja monipuolisen tonttitarjonnan sekä korjaus- ja täydennysrakentamisen edistämisen avulla.	Uusien asuinalueiden sekä korjaus- ja täydennysrakentamista edistävien maankäyttösopimusten määrä.	Vähintään yksi korjaus- ja täydennysrakentamista edistävä maankäyttösopimus.	Kauppapuiston asemakavaan päivitykseen liittyvä maankäyttösopimus on valmisteilla.	Toteutuksessa
Yhteistyön kehittäminen KAMK kuntapalveluiden kanssa kaupunkistrategiaa tukevien hankkeiden edistämiseksi.	Hankehakemusten lukumäärä.	Valmistellaan vähintään neljä hankehakemusta KAMK kuntapalveluiden kanssa.	KAMK:n kuntapalveluiden kanssa on valmisteltu kolme hankehakemusta. Kaksi niistä on saanut myönteisen rahoituspäätöksen, eli Kelkka Kainuu -hanke ja H2020 -hanke.	Toteutuksessa

Lapset ja nuoret

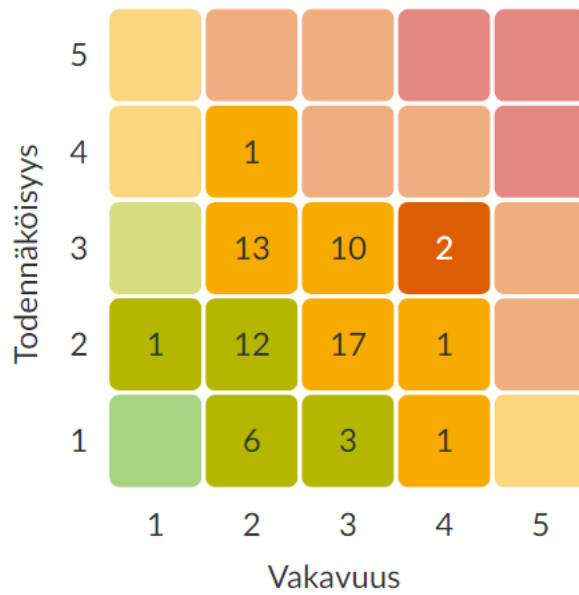
Pidetään leikkipuistot hyvässä kunnossa ja turval-	Leikkipuistojen peruskorjausten lukumäärä.	Yhden leikkipuiston peruskorjaus.	Soidinsuon ja Kangastien leikkipuistot on uusittu.	Toteutuu
--	--	-----------------------------------	--	----------

lisina.				
Harrastamisen suomen mallin harrastustoiminta perusopetuksen oppilaille.	Kerhotarjonta ja osallistujamäärät	Enemmän kuin 50 kerhoa ja enemmän kuin 400 osallistujaa.	Alkuvuoden aikana on ollut noin 65 kerhoa, joissa osallistujia on ollut 620 henkilöä.	Toteutuu

Kestävä kehitys

Aurinkovoimalatuotannon suunnittelu ja toteutus laajamittaisesti valittuihin olemassa oleviin kohteisiin. Kohteet valikoituvat asiantuntijasuunnittelutyön perustella ja toteutukset ajoittuvat koko strategia-kaudelle 2023 - 2026.	Aurinkovoimaloiden lukumäärä tai yhteenlaskettu kokonaisteho kWp.	Yksi uusi aurinkovoimala tai 100 kWp.	Kahteen kaupungin kiinteistöön aurinkovoimalan suunnittelua tehty, hankinnan kilpailutus ja päätökset elokuu-syyskuu.	Toteutuksessa
KIRKU- hankkeen (Kajaanin Iso Ruuhijärven kunnostaminen) toteuttaminen.	Veden laadun parantaminen.	Veden laatu on parempi kuin ennen hanketta.	Hankkeen aikana on selvitty, että Ruuhijärven vedenlaatu on ennakoitua parempi. Hankesuunnitelman toimenpiteitä on muutettu yhteistyössä rahoittajan kanssa. Kunnostustoimet jatkuvat muutettujen suunnitelmien mukaisesti.	Toteutuksessa
Energiätehokkuuden parantaminen kaupungin kiinteistöissä	Energiankulutuksen väheneminen	Lämmitystarveluvulla korjattuna energiankulutus vähenee 1 % vuodessa.	Tavoitteen ja mittarin toteutuminen selviää vasta koko vuoden kulu-tustietojen perusteella.	Toteutuksessa

Riskikartta

Kohde	Riski	RL	↓	Hallintatoimet	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja liikunta	Kiinteistöön kohdentuva onnettomuus, esim. tulipalo	12			Seurannassa	-	2 kpl	09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja liikunta	Korjauksella pidetään hallinnassa rittävillä peruskorjausinvestoinneilla, jotka perustuvat pitkän tähtäimen suunnitelmiin. Mikäli suunnitelmia ei seurata eikä toteuteta tai ne eivät ole ajan tasalla, voi seurata äkillisiä, esimerkiksi rakennuksiin kohdistuvia toiminnallisia ongelmia, jotka voivat estää päivittäisen käytön ja toiminnan.	12	2 kpl	2 kpl	Valmis	100%		08.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Rakentamisen ja tonttien kysyntä laskee, jolloin toimintatuotot eivät kata menoja.	9			Seurannassa	-		25.08.2022
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on haastava.	9	2 kpl	2 kpl	Seurannassa	0%		08.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Hyödykehintariski. Energian hinnan nousu.	9	1 kpl	1 kpl	Seurannassa	0%		09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Kysyntä-/tarjontariski rakennushankinnoissa	9	1 kpl	1 kpl	Seurannassa	0%		10.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Tyhjiksi tai vajaakäytölle jäävät tilat.	9	1 kpl	1 kpl	Seurannassa	0%		15.07.2021
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Pandemiat, epidemiat tai muut vastaavat tilanteet.	9	1 kpl	1 kpl	Seurannassa	0%		09.02.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Työkyvyn ylläpitäminen	9	1 kpl	1 kpl	Seurannassa	0%		09.08.2023
Kajaanin kaupunki > Ympäristötekniikka- ja viranomaisalue	Henkilö- ja omaisuusriskien todennäköisyyttä lisäävät huolto- ja kunnossapitopalvelutason aleneminen tai laiminlyönnit.	9	2 kpl	2 kpl	Seurannassa	100%	1 kpl	17.08.2022

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Henkilöstöasiat	Useita vuosia jatkunut poikkeuksellinen tilanne kuormittaa ja rasittaa henkilöstöä tarpeettoman paljon. Henkilöstön työhyvinvoinnin tukeminen yleisen seurannan ja keskustelujen avulla on tarpeellista tässä tilanteessa. Toteutetaan yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa.	Ympäristötekniikka- ja liikunta- ja viranomaisalueen yhteisen virkistysilmapäivän Ruuhijärvellä kesäkuussa. Kehityskeskustelujen toteutusta seurataan edelleen vuositasona.

Taloussuunnittelu	Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä-uudistuksen (TaHe) aikana ja jälkeen on tarpeellista seurata tietojen oikeellisuutta järjestelmissä ja henkilöstön osaamisen tasoa uusien järjestelmien käyttämisen suhteen. Toteutetaan yhdessä talouspalveluiden kanssa.	Taloussuunnittelujärjestelmässä on ollut puutteita palveluntuottajasta johtuvista syistä. Haasteita on yhdessä käyty läpi. Talouspalvelut on järjestänyt henkilöstölle talousjärjestelmiä koskevia kysymysklinikoita.
Taloustraportointi	Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä-uudistuksessa (TaHe) uudistettiin kirjaussuunnitelmaa merkittävästi. Kirjaussuunnitelman mukaisen kirjausten toteutumista sekä mahdollisia korjaustarpeita on syytä seurata pistokokein ja keskustelujen kautta jatkokehitystarpeiden määrittämiseksi. Toteutetaan yhdessä talouspalveluiden kanssa.	Kirjanpidon (kirjausten) oikeellisuutta on tarkasteltu ja mahdollisia korjaustoimia on tehty. Toimialan ja talouspalveluiden kesken läpi käyty epäselviä kysymyksiä.

Ympäristötekkinen toimiala toteutuma 1-6 2023	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	29,207,925	14,490,194	14,677,280	187,086	14,530,645	12,090,992
Myyntituotot	1,475,504	877,441	951,830	74,389	523,674	1,158,519
Maksutuotot	1,446,280	623,268	691,466	68,198	754,814	615,071
Tuet ja avustukset	57,057	13,858	43,438	29,580	13,619	21,736
Muut toimintatuotot	26,229,084	12,975,627	12,990,546	14,919	13,238,538	10,295,665
Valmistus omaan käyttöön	867,234	321,593	234,807	-86,786	632,427	300,218
Toimintakulut	-30,499,978	-14,578,090	-14,675,784	-97,694	-15,824,194	-12,267,874
Henkilöstökulut	-8,407,134	-4,245,236	-4,104,067	141,169	-4,303,067	-4,121,711
Palvelujen ostot	-9,065,072	-4,019,062	-4,385,772	-366,710	-4,679,300	-2,965,921
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8,477,626	-4,180,818	-4,062,264	118,554	-4,415,362	-3,103,726
Avustukset	-285,300	-112,500	-204,442	-91,942	-80,858	-166,810
Muut toimintakulut	-4,264,846	-2,020,474	-1,919,239	101,235	-2,345,607	-1,909,707
Toimintakate	-424,819	233,697	236,303	2,606	-661,122	123,336
Rah.tuotot ja kulut						368
Vuosikate	-424,819	233,697	236,302	2,605	-661,121	123,704
Poistot ja arvonalentumiset	-13,406,775	-6,703,388	-6,056,083	647,305	-7,350,692	-5,085,770
Tilikauden tulos	-13,831,594	-6,469,691	-5,819,781	649,910	-8,011,813	-4,962,067
Tilinpäätössiirrot (+) -	344,776	172,388	0	-172,388	344,776	9,668
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-13,486,818	-6,297,303	-5,819,781	477,522	-7,667,037	-4,952,399

Hallinto						
toteutuma 1- 6 2023						
	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma <u>1-6</u> 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma <u>1-6</u> 2022
Toimintatuotot	1,409	0	0	0	1,409	0
Tuet ja avustukset	1,409	0	0	0	1,409	0
Toimintakulut	-486,495	-248,801	-163,938	84,863	-322,557	-158,130
Henkilöstökulut	-227,115	-117,208	-78,571	38,637	-148,544	-88,982
Palvelujen ostot	-243,675	-125,754	-78,922	46,832	-164,753	-64,504
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6,800	-2,806	-900	1,906	-5,900	-1,036
Muut toimintakulut	-8,905	-3,033	-5,546	-2,513	-3,359	-3,609
Toimintakate	-485,086	-248,801	-163,938	84,863	-321,148	-158,130
Vuosikate	-485,086	-248,801	-163,938	84,863	-321,148	-158,130
Tilikauden tulos	-485,086	-248,801	-163,938	84,863	-321,148	-158,130
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-485,086	-248,801	-163,938	84,863	-321,148	-158,130

Maankäyttö-, suunnittelu ja viranomaistoiminta						
toteutuma 1- 6 2023						
	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma <u>1-6</u> 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma <u>1-6</u> 2022
Toimintatuotot	3,903,911	1,884,169	2,067,487	183,318	1,836,424	2,017,605
Myyntituotot	359,500	176,356	246,503	70,147	112,997	193,365
Maksutuotot	366,500	155,398	159,707	4,309	206,793	157,538
Tuet ja avustukset	15,411	0	15,000	15,000	411	
Muut toimintatuotot	3,162,500	1,552,415	1,646,278	93,863	1,516,222	1,666,702
Valmistus omaan käyttöön	100,000	56,990	55,668	-1,322	44,332	48,688
Toimintakulut	-3,978,911	-1,951,243	-1,792,765	158,478	-2,186,146	-1,719,658
Henkilöstökulut	-2,379,698	-1,184,088	-1,152,846	31,242	-1,226,852	-1,060,713
Palvelujen ostot	-1,150,418	-545,955	-356,150	189,805	-794,268	-364,543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29,650	-13,240	-18,652	-5,412	-10,998	-32,159
Avustukset	-225,000	-112,500	-156,401	-43,901	-68,599	-166,810
Muut toimintakulut	-194,145	-95,460	-108,715	-13,255	-85,430	-95,432
Toimintakate	25,000	-10,084	330,391	340,475	-305,391	346,636
Rah.tuotot ja kulut						435
Vuosikate	25,000	-10,084	330,390	340,474	-305,390	347,071
Poistot ja arvonalentumiset	-77,323	-38,662	-115,697	-77,035	38,374	-30,534
Tilikauden tulos	-52,323	-48,746	214,694	263,440	-267,017	316,537
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-52,323	-48,746	214,694	263,440	-267,017	316,537

Kunnallistekniikka ja liikunta						
toteutuma 1- 6 2023						
	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	2,636,189	1,387,911	1,489,295	101,384	1,146,894	1,453,763
Myyntituotot	1,116,004	701,085	699,002	-2,083	417,002	618,295
Maksutuotot	1,079,780	467,870	532,077	64,207	547,703	457,533
Tuet ja avustukset	25,965	6,795	25,383	18,588	582	16,869
Muut toimintatuotot	414,440	212,161	232,834	20,673	181,606	361,065
Valmistus omaan käyttöön	477,234	119,604	81,492	-38,112	395,742	102,170
Toimintakulut	-12,709,494	-6,083,143	-6,294,449	-211,306	-6,415,045	-5,724,027
Henkilöstökulut	-3,355,832	-1,698,092	-1,729,279	-31,187	-1,626,553	-1,813,582
Palvelujen ostot	-4,413,986	-1,994,494	-2,243,806	-249,312	-2,170,180	-1,707,481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1,382,106	-683,125	-648,322	34,803	-733,784	-572,857
Avustukset	-60,300	0	-48,041	-48,041	-12,259	
Muut toimintakulut	-3,497,270	-1,707,432	-1,625,001	82,431	-1,872,269	-1,630,108
Toimintakate	-9,596,071	-4,575,628	-4,723,662	-148,034	-4,872,409	-4,168,095
Rah.tuotot ja kulut						-51
Vuosikate	-9,596,071	-4,575,628	-4,723,662	-148,034	-4,872,409	-4,168,146
Poistot ja arvonalentumiset	-4,960,761	-2,480,380	-2,232,618	247,762	-2,728,143	-2,328,099
Tilikauden tulos	-14,556,832	-7,056,008	-6,956,280	99,728	-7,600,552	-6,496,245
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-14,556,832	-7,056,008	-6,956,280	99,728	-7,600,552	-6,496,245

Tilakeskus						
toteutuma 1- 6 2023						
	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Toimintatuotot	22,666,416	11,218,115	11,120,497	-97,618	11,545,919	8,619,624
Myyntituotot			6,326	6,326	-6,326	346,859
Maksutuotot			-318	-318	318	
Tuet ja avustukset	14,272	7,064	3,055	-4,009	11,217	4,867
Muut toimintatuotot	22,652,144	11,211,051	11,111,434	-99,617	11,540,710	8,267,898
Valmistus omaan käyttöön	290,000	145,000	97,647	-47,353	192,353	149,361
Toimintakulut	-13,325,078	-6,294,903	-6,424,632	-129,729	-6,900,446	-4,666,059
Henkilöstökulut	-2,444,489	-1,245,848	-1,143,371	102,477	-1,301,118	-1,158,433
Palvelujen ostot	-3,256,993	-1,352,859	-1,706,893	-354,034	-1,550,100	-829,393
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7,059,070	-3,481,647	-3,394,391	87,256	-3,664,679	-2,497,674
Muut toimintakulut	-564,526	-214,549	-179,977	34,572	-384,549	-180,558
Toimintakate	9,631,338	5,068,212	4,793,512	-274,700	4,837,826	4,102,926
Rah.tuotot ja kulut						-17
Vuosikate	9,631,338	5,068,212	4,793,512	-274,700	4,837,826	4,102,908
Poistot ja arvonalentumiset	-8,368,692	-4,184,346	-3,707,768	476,578	-4,660,924	-2,727,136
Tilikauden tulos	1,262,647	883,866	1,085,743	201,877	176,904	1,375,772
Tilinpäätössiirrot (+) -	344,776	172,388		-172,388	344,776	9,668
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1,607,422	1,056,254	1,085,743	29,489	521,680	1,385,440

3.5 Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Koulutusliikelaitoksen kirjanpidon mukainen tulos kesäkuun lopussa on 1 117 875 € ylijäämäinen, mutta Valtiokonttorin vaatiman tilastointitavan vuoksi kesäkuussa maksetut lomarahat on siirretty heinäkuun kuluksi, kuten on toimittu koko kaupungin osalta. Mikäli maksetut lomarahat näkyisivät kesäkuun kustannuksena, olisi koulutusliikelaitoksen kesäkuun lopun tulos noin 187 500 € ylijäämäinen.

Kuluvan vuoden rahoituspäätös ammatillisen koulutuksen eli KAO:n osalta on noin 29,5 M euroa, kun KAO:n talousarviossa valtionosuuksien määräksi on arvioitu 28,3 M euroa. Lisäksi vuoden ensimmäisessä lisäsuoritehaussa KAO sai valtionosuutta oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun 85 472 euroa. Lukion osalta kuluvan vuoden rahoituspäätös on 4,1 M euroa. Lukion osalta talousarvioon budjetoitiin valtionosuutta noin 3,9 M euroa. Rahoituspäätösten mukaisesti koulutusliikelaitoksen valtionosuus kuluvan vuoden osalta on 33,6 M euroa, eli n. 1,4 M euroa talousarviota enemmän. Muutokset on viety talousarvioon.

Osavuosiraportissa esitetty tuloslaskelma sisältää poikkeuksellisesti myös liikelaitoksen sisäiset tilit. Normaalisissa kuukausiraportoinnissa koulutusliikelaitoksen tuloslaskelma esitetään ulkoisena tuloslaskelmana ilman sisäisiä eriä.

Johtokuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallisia tavoitteita on edistetty suunnitelmallisesti seuraavasti:

Elinvoima ja osaaminen

- Koulutusliikelaitokseen vahva toimijuus toteutuu hakijamäärillä mitattaessa. Yhteishaus- sa ammatillisen ja lukiokoulutuksen ensisijaiset hakijamäärät ja ammatillisen koulutuksen jatkuvan haun hakijamäärät täytyivät tavoitteiden mukaisesti.
- Koulutustarjonta sekä KLL:n ja KAMK Oy:n yhteistyö ovat toteutuneet osittain ensimmäisen puolivuotiskauden aikana, sillä näitä toiminnallisia tavoitteita edistetään koko vuoden ajan.
- Ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyys toteutuu osittain. Ammatillisen koulutuksen työelämälähtöisyyttä mitataan puolivuositain toteutettavalla työpaikkaohjaakyselyllä, joten tätä toiminnallista tavoitetta edistetään myös jälkimmäisellä puolivuotiskaudella. Vastausprosenttia pyritään nostamaan elokuun kyselyssä kannustavalla ja [vastaamisen merkitystä korostavalla viestinnällä](#). Vastaamisella vaikutetaan KAO:n saamaan vaikuttavuusrahoitukseen.
- Opiskelijoiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen toteutuu osittain, sillä toteutuminen edistyy koko vuoden. Kajaanin lukion tieto jää hiukan tavoitteesta, ja päivittynee syksyn aikana tuoreemmaksi. KAO:n osalta vastausprosenttia olisi hyvä saada nostettua. Tähän vaikutetaan korostamalla palautteen antamisen vaikutusta KAO:n vaikuttavuusrahoitukseen.

Lapset ja nuoret

- Opiskelijoiden viihtyvyys ja tyytyväisyys opiskeluunsa on toteutunut osittain suosittelun osalta. Kajaanin lukion tieto jää hiukan tavoitteesta. KAO:n osalta vastausprosenttia olisi hyvä saada nostettua. Vastaamisella vaikutetaan KAO:n saamaan vaikuttavuusrahoitukseen, joten vastaamisen merkitystä on korostettu ja korostetaan yhä enemmän jatkossa. Eroaminen opiskeluista on puolestaan tavoitteita pienempi kummassakin oppilaitoksessa.

Kestävä kehitys

- Koulutusliikelaitos toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti -tavoite täyttyy osittain OK-KA-sertifiointin ollessa vaiheessa Kajaanin lukiolla.

Graniteen kirjattujen riskien toteuma ja hallintakeino

2.1.1. Osaavan työvoiman saatavuus: Osaavaa ja pätevää henkilökunta ei saada rekrytoitua, mikä hankaloittaa liikelaitoksen perustoimintaa.

- Toteutunut riski, luokka 3: Tietyillä aloilla, kuten teknologia-aloilla, ja lukiolla on hankaluuksia saada palkattua opetushenkilöstöä. Soveltuvia hakijoita on vähän.
- Hallintakeino: Pilotoidaan KLL:ssä henkilöstön yhteiskäyttöä ja vahvistetaan henkilöstön pitovoimaa osaamisen ja esihenkilötyön kehittämisellä.

2.2.1. Asuntoloiden kuntoon liittyvien korjausinvestointien laukeaminen: Asuntoloiden käyttötarve tulevaisuudessa epävarmaa, josta johtuen asuntojen korjauksia siirretty.

- Toteutunut riski, luokka 4: Omistaja ei ole päättänyt OPPI3:n käytöstä tulevaisuudessa. Asuntola-toiminta on tärkeä osa koulutuksen järjestämistä. Asuntolapaikan saanti vaikuttaa oleellisesti oppivelvollisen tulemiseen KAO:lle. Tilanne koskettaa osittain myös lukiota.
- Hallintakeino: Oppi 3 rakennuksen kohtalo selvitetään pikaisesti, ja samalla suunnitellaan vaihtoehtoisia asuntolaratkaisuja.

2.3.1. Tietohallinnon uudelleen organisoinnin vaikutukset kokonaisuuden hallintaan ja kustannuksiin.

- Toteutunut riski, luokka 4: Tietohallinnon uudistuksen toteutus on johtanut siihen, että it-palveluita, infrastruktuuri- ja kapasiteettipalveluita sekä tietojohdantamista ei ole kehitetty tarvittavalla tavalla. Tämän vuoksi digipalvelukokonaisuus on jäänyt jälkeen kehityksestä, mikä heikentää koulutuspalveluiden ja niitä tukevien palveluiden tarvelähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia toteutuksia.
- Hallintakeino: Uudistetaan yhteistyö ja sopimukset omistajan ja KAMK Oy:n kanssa. Uudistuksen vastinpariksi toteutetaan KLL:n digipalveluiden kehittämissuunnitelma. Yhteistyöllä tuotetaan tietohallinnon peruspalvelut ja KLL:n omana tuotantona huolehditaan toisella asteella tarvittavat palvelut, joissa tarvitaan koulutustasokohtaista erityisosaamista.

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus	Peruspääoman korko		Toteutuu
Tilikauden ylijäämä	Ylijäämä ennen varauksia > 0 euroa	Koulutusliikelaitoksen ylijäämä 30.6.2023 on 1 117 875 €.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Koulutusliikelaitos on vahva toisen asteen toimija Kajaanissa, Kaunuussa ja Koillismaalla.	KAO: Yhteishaun ensisijaiset hakijat KAO: Jatkuvan haun hakijamäärä Lukio: Yhteishaun ensisijaiset hakijat	KAO: Yhteishaussa ensisijaisia hakijoita > 520 KAO: Jatkuvan haun kautta hakeneita henkilöitä >1800 Lukio: Yhteishaussa ensisijaisia hakijoita > 180	KAO yhteishaun ensisijaisia hakijoita: 567 KAO jatkuvan haun hakijoita: 1077 hakijaa, joiden hetu tiedossa. 12kk liukuva summa on 1851. Lukio: 183	Toteutuu
Koulutustarjontamme on laaja-alaista ja se palvelee aluetta ja yksittäistä asiakasta	KAO: Koko tutkinnon suoritukset KAO: Tutkinnon osan tai osien suoritukset Lukio: Ylioppilastutkinnon suorittaneet	KAO: Koko tutkinnon suorituksia on 1100 (saman verran kuin arvio vuodelle 2022). Lukio: Ylioppilastutkinnon suorittaneita on 154 (Saman verran kuin arvio vuodelle 2022)	KAO: 1.1. - 30.6.2023 oli 657 tutkinnon suorittanutta. Vuonna 2022 oli alkuvuoden aikana 741 tutkinnon suorittanutta. Loppuvuodelle on arvioiden mukaan tulossa vielä noin 450 tutkinnon suoritusta, joten tavoitteeseen on mahdollista päästä. Lukio: 3.6.2023 valkokolmikin sai 123 ylioppilasta, joista 8 on suorittanut kaksi tutkintoa.	Toteutuu osittain
Ammatillista koulutusta toteutetaan työelämälähtöisesti.	KAO: Työpaikkaohjaajien palautteiden keskiarvo KAO: Työpaikkakyselyiden keskiarvo	KAO: Työpaikkaohjaajien palautteiden keskiarvo > 4.0 asteikolla 1-5 KAO: Työpaikkakyselyiden keskiarvo > 4.0 asteikolla 1-5	KAO Työpaikkaohjaajakysely: 4,2 (vastaajia 492/1913 eli vastausprosentti 25,7 ja vastausten kohteena 944/3807 tutkinnon osaa) KAO Työpaikkakysely 4,0 (vastaajia 231/867 eli vastausprosentti 26,6)	Toteutuu osittain
Opiskelijat työllistyvät opintojen päätyttyä tai jatkavat opintojaan.	Päätökyselyn opiskelijan arvio tilanteesta opiskelujen jälkeen KAO:ssa Lukion opiskelijoiden	KAO: Valmistunut opiskelija arvioi olevansa töissä toisen palveluksessa, opiskelija tai yrittäjä opintojen jäl-	KAO: 90,8 % (Kysymyksen vastannut töissä/opiskelija/yrittäjä 354/390 vastaajasta. Kyselyitä lähetetty 689 kpl, vastausprosentti	Toteutuu osittain

	sijoittuminen	keen > 90 % Lukio: Valmistuneista on töissä tai jatko-opinnoissa useampi kuin 83 % (Arvio vuodelle 2021 on 83 %. Tiedot saadaan noin 2 vuoden viiveellä)	56,6 %.) Lukio: 80,4 % (Tuorein tieto on vuonna 2020 valmistuneet)	
KLL ja KAMK tekevät yhteistyötä opiskelijoiden ja alueen työelämän osaamistarpeiden täyttämiseksi.	KLL-KAMK yhteistyön määrä	KLL-KAMK yhteistyötä kehittävä työryhmä on perustettu ja se on laatinut yhteistyölle painopistealueet ja toimenpiteet.	On aloitettu KAMK Oy:n kanssa johdon ja johtoryhmien yhteistyö ja säännöllisiä tapaamisia on huhti/toukokuusta alkaen. Painopisteitä ja toimenpiteitä työpajailtiin 26.5. Yhteistyön kehittämistä projektoidaan työpajan pohjalta alkusyksyn aikana, ja projektin kesto olisi alustavasti 12/2024 saakka. KAMK-start-opiskelijoita on KAO:ssa 20 ja Kajaanin lukiolla 12. KAMK Oy:n kanssa yhteisiä hankkeita on kaksi: Titity - Tilalta tietoon ja työelämään sekä MetalBoost.	Toteutuu osittain

Lapset ja nuoret

Koulutusliikelaitoksen opiskelijat viihtyvät ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	KAO: Opiskelijoiden päättökyselyn suosittelisitko kysymys (0-10) Lukio: Opiskelijakyselyn Voin suositella Kajaanin lukiota muille	KAO: Opiskelijoiden päättökyselyn suosittelisitko kysymyksen keskiarvo > 8,5 asteikolla 0-10 Lukio: Opiskelijakyselyn Voin suositella Kajaanin lukiota muille keskiarvo > 4,5	KAO: 8,7 (vastaajia 390 opiskelijaa, kyselyitä lähetetty 689 kpl, vastausprosentti 56,6.) Lukio: 4,33 (vastaajia 24 opiskelijaa 123 opiskelijasta, vastausprosentti 19,5.)	Toteutuu osittain
Koulutusliikelaitoksen opiskelija viihtyvät ja ovat tyytyväisiä opiskeluunsa.	KAO: Katsotaan eronneeksi % Lukio: Katsotaan eronneeksi %	KAO: Katsotaan eronneeksi % on pienempi kuin 11,2 % (Pienempi kuin arvio vuodelle 2022)	KAO: alkuvuonna eronnut 6,4 %. Vuotta aiemmin vastaava luku olut 7,4 %, Lukio: Alkuvuonna	Toteutuu

	neeksi %	Lukio: Katsotaan eronneeksi % on pienempi vuositasolla kuin 12,4 % (Koko Suomen lukio-opiskelijoiden eroprocentti)	eronnut 2,6%, kun kokonaan eroprocentti vastaavalla ajalla 5,4%.	
--	----------	--	--	--

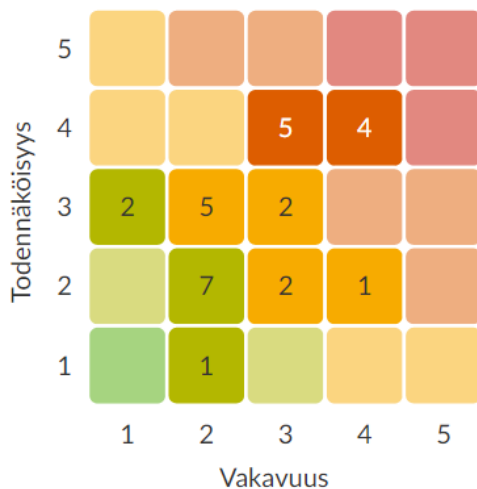
Kestävä kehitys

Koulutusliikelaitos toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	KAO: Keke-sertifioinnin kattavuus Lukio: Keke-sertifiointi	KAO: Kaikki alat sertifioitu Lukio: Lukio sertifioitu	KAO: Sertifioitu Lukio: Ei ole sertifioitu. Alkukysely on tehty ja työryhmä työstää kyselyn pohjalta syksyn aikana suunnitelman OKKA-säätiön auditoinnin perustaksi.	Toteutuu osittain ■
--	---	--	---	----------------------------

Riskienhallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Koulutusliikelaitoksen kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä:

Kohde	Riski	RL	↓	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Työn vaativuudet kasvavat ja voi aiheuttaa osalle henkilöstöä jaksamisen haasteita.	16		Seurannassa	0%		09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Asuntoloiden kuntoon liittyvien korjausinvestointien laukeaminen	16		Seurannassa	33%	1 kpl	09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Tietohallinnon uudelleen organisoinnin vaikutukset kokonaisuuden hallintaan ja kustannuksiin.	16		Seurannassa	33%	2 kpl	09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Osaavan työvoiman saatavuus.	16		Seurannassa	0%	2 kpl	09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Organisaation johdon varahenkilöjärjestelmä on haavoittuvainen. Osaaminen ja vastuut ovat yksittäisten ihmisten varassa.	12		Seurannassa	0%	1 kpl	09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Opetustoiminta ja siihen liittyvien prosessien tasalaatuisuus.	12		Seurannassa	0%		09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuosittaiset heilahtelut.	12		Seurannassa	0%	1 kpl	09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Kiinteistöjen määrä ja käyttöaste ei ole taloudellisesti kannattavalla tasolla.	12		Seurannassa	0%		09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Alueen työvoimapulaan vastaaminen.	12		Seurannassa	0%		09.08.2023
Liikelaitokset > Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos	Uhkaavat tilanteet sisäisten tai ulkoisten henkilöiden taholta.	9		Seurannassa	100%	1 kpl	11.08.2023

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Taloustraportointi	<p>Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä uudistuksessa (TaHe) on kirjaussuunnitelmaa uudistettu merkittävästi. Uusi kirjaussuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2023 talousarviosuunnitelussa. Tuottojen ja kulujen kirjaukset toteutetaan uuden kirjaussuunnitelman mukaisesti 1.1.2023 alkaen. Riittävä ohjeistus uudesta kirjaussuunnitelmasta on tarpeen. Esihenkilöiden tulee seurata kuukausittain vastuualueensa kulujen ja tuottojen kehittymistä suhteessa uuden kirjaussuunnitelman mukaiseen talousarvioon sekä puuttua mahdollisiin poikkeamiin. Esihenkilöt esittelevät esihenkilökokouksissa lyhyen katsauksen muodossa yksikkönsä toiminnasta ja taloudesta puolivuositain. Alojen taloustilannetta seurataan esihenkilöiden kokouksessa vähintään neljä kertaa vuodessa.</p> <p>Lisäksi koulutusliikelaitoksen taloudesta raportoidaan johtokunnassa.</p>	<p>Johto ja esihenkilöt seuraavat vastuualueensa talouden toteutumista arjessa. Koulutusliikelaitoksen taloutta ja tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittain esihenkilökokouksissa. Mahdolliset poikkeamat selvitetään, niihin puututaan ja tehdään tarvittavat suunnan korjaustoimet. 1.6.2023 esihenkilökokouksessa on sovittu vuoden talousennusteen tekemisestä alkusyksyllä.</p> <p>Johtokunnassa on raportoitu koulutusliikelaitoksen taloudesta.</p> <p>Controller on järjestänyt esihenkilöille uuden 1.1.23 käyttöön otetun taloustraportointijärjestelmän käyttökoulutusta. Talouden seuranta on hankaloittanut poistojen ja tukipalvelujen vyörytysmenojen puuttuminen kirjanpidosta ensimmäisten kuukausien ajalta.</p>
Taloussuunnittelu	<p>Seuraavan vuoden ja pitemmän aikavälin taloussuunnittelua tehdään pitkin vuotta. Ennen seuraavan vuoden talousarvion laatimista käydään tuloskeskustelut esihenkilöiden kanssa touko-kesäkuussa.</p>	<p>Vuoden 2024 suunnittelu ja valmistelu on aloitettu touko/kesäkuussa johdon, controllerin ja esihenkilöiden kesken. Tulokset keskustelurunkoa on uudistettu ja tuloskeskustelut ajoittuvat tänä vuonna elokuun alkupuolelle. Tähän vaikuttaa osaltaan järjestelmä uudistukset. Tuloskeskustelut toteutetaan pääliikkopareittain vertaisnäkökulmaa hyödyntäen. Tuloskeskustelussa käydään läpi opiskelijamäärät ja -vuodet, joiden perusteella valtionosuusrahoitus kohdentuu toimipaikkoihin ja aloille. Lisäksi keskustellaan</p> <ul style="list-style-type: none"> • ideat, näkymä, tarjonta ja näiden toteutumisen vaatimukset vuodelle 2024 • kehityskulut vuosille 2024-2026 • tehostamishdotukset • johtamista edistävistä toimista ja jatkuvan kehittämisen kehän toimintaperiaatteen käytöstä johtamisen välineenä.
Sopimushallinta	<p>Sopimusten ja niiden luomisen vastuiden ja käytäntöjen läpikäyminen.</p>	<p>Sopimuksia on tarkasteltu suunnitelmallisesti, tehty ja valmisteltu tarvittavia toimenpiteitä sopimushallinnan käytänteiden parantamiseksi ja selkeyttämiseksi. Työ</p>

		jatkuu syksyn ajan.
--	--	---------------------

Koulutusliikelaitos toteuma 1-6 2023						
Tiliryhmä	Muutettu TA 2023	TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Edellinen vuosi toteuma 1-6 2022
Liikevaihto	6 835 138	2 050 541	2 450 370	399 829	6 025 477	3 562 213
Liiketoiminnan muut tuotot	35 531 310	17 765 655	17 411 280	-354 375	18 120 030	16 565 096
Materiaalit ja palvelut	-12 437 179	-6 442 365	-5 576 181	866 184	-8 501 708	-6 294 421
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 133 428	-981 377	-946 955	34 422	-1 186 473	-907 045
Palvelujen ostot	-10 303 751	-5 460 988	-4 629 225	831 763	-7 315 235	-5 387 376
Henkilöstökulut	-21 431 264	-10 287 007	-9 951 146	335 861	-11 480 117	-9 762 959
Poistot ja arvonalentumiset	-1 024 198	-491 615	-492 650	-1 035	-531 548	-532 985
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 024 198	-491 615	-492 650	-1 035	-531 548	-532 985
Liiketoiminnan muut kulut	-5 986 965	-3 053 352	-2 724 118	329 234	-3 262 848	-2 986 123
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 486 842	-458 143	1 121 229	1 579 372	365 613	550 821
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-11 778	-4 004	-3 355	649	-8 423	-1 753
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 475 065	-462 147	1 117 875	1 580 022	357 190	549 068
Ylijäämä (-alijäämä) ennen varauksia	1 475 065	-462 147	1 117 875	1 580 022	357 190	549 068
Poistoeron lisäys (vähennys)	-164 678	-77 399		77 399	-164 678	212 645
Rahastojen lisäys (vähennys)	665 100	312 597		-312 597	665 100	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 975 487	-226 949	1 117 875	1 344 824	857 612	761 712

3.6 Kajaanin Mamselli -liikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Mamsellin liikevaihto on 6,286 miljoonaa euroa, missä jaksotettuun talousarvioon ylitystä 0,706 miljoonaa euroa / 12,7 prosenttia. Muutosta selittää etenkin sivistyksen ateriapalveluiden kohonneet määrät sekä myynnin kehitys ravintolat & kahvilat toiminnoissa. Puhtaanapitopalveluissa liikevaihto mukailee kuluvan vuoden hinnoittelulinjausta, missä puhtaanapitopalveluiden hinnoittelua tarkistettiin +4,5 prosenttia, ateriapalveluissa +7,5.

Liikevaihdon myönteinen kehitys on konkretisoitunut kokonaisvaltaisesti toiminnan kannattavuuden paranemisena. Katsauskauden ylijäämä on 0,454 miljoonaa euroa. Ylijäämä kuukausikohtaisesti ylitti jaksotetun talousarvion tammi-toukokuussa, kesäkuussa ylijäämä kutistui. Keskeisenä selittävänä tekijänä KVTES sopimusratkaisu.

Toimintaa on tarkasteltu hakien toimia kannattavuuden ylläpitämiseksi. Henkilöstömenot / liikevaihto mittarin tunnusluku on työvoiman vuokraus mukaan lukien selvästi alle jaksotetun talousarvion- ja vertailuvuoden tason. Materiaalit ja palvelut erässä ollaan liikevaihtoon suhteutetulla mittarilla tavoitetta jäljessä. Mamsellin henkilöstö on jatkanut hyvää työtä toiminnan kehittämisessä. Raportointihetkellä Mamselli on saavuttamassa kuluvalle vuodelle asetetut taloudelliset tavoitteet.

Johtokuntaan nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Raportointivastuussa liikelaitoksen johtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuottovaatimus.	Peruspääoman korko.	Toiminta suunnitellulla tasolla.	Toteutuu
Tilikauden ylijäämä	Ylijäämä ennen varauksia > 0	Tämän hetken arvion mukaisesti tuottovaatimus saavutetaan.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Palvelutuotannon toteutuminen kilpailukykyisesti, omakustannehintaan	Kulurakenteiden toteutuminen tavoitteiden mukaisesti	Asiakaskohtaiset vuositavoitteet	Toiminnan kokonaisvaltainen kriittinen tarkastelu ja hinnoittelulinjaus vuodelle 2023 tukevat omakustannushinnoittelua sekä toiminnan yltämistä omistajan tavoitteita vastaviksi.	Toteutuu
Vaikutetaan positiivisesti Mamsellin henkilöstön pito- ja vetovoimatekijöihin.	Pitovoiman ja vetovoiman tavoitteet asetettu	Vuositavoitteet saavutetaan	Mamsellin pito- ja vetovoimatavoitteet samoin kuin näihin liittyvät toiminnalliset tavoitteet on asetettu. Vuoden 2023 pitovoimatavoite on 5 % ja vetovoimatavoite 3,59.	Toteutuu

Lapset ja nuoret

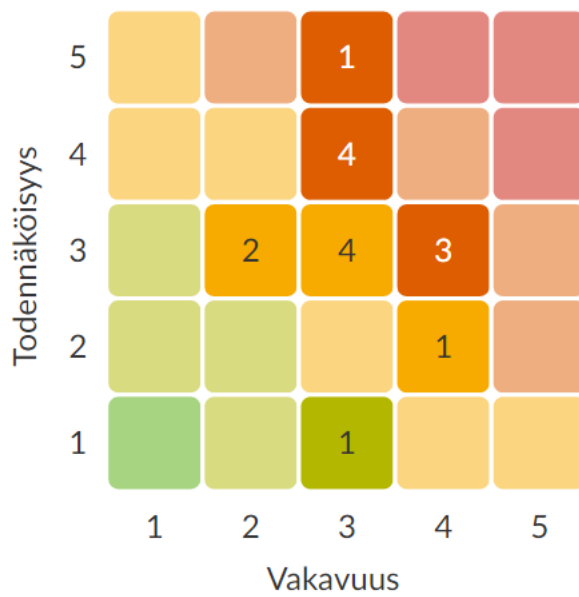
Asiakastyytyväisyyden säännöllinen mittaaminen	Asiakastyytyväisyys asteikolla 1-4	Käyttäjäasiakkaat 3,05 Sopimusasiakkaat 3,05	Päivittäispalautteen keräämiseen hankittu tuotannonohjausjärjestelmään linkitetty applikaatio. Saadut palautteet käsitellään viikoittain Mamsellin tuotantotiimissä. Laaja asiakastyytyväisyyskysely toteutetaan kaikissa asiakasryhmissä syyskuussa.	Toteutuu osittain
--	------------------------------------	---	---	--

Kestävä kehitys

Toimialakohtaiset vastuullisuutta tukevat kokeilut	Yhteisten kokeilujen määrä	Vähintään yksi yhteinen kokeilu/ toimiala	Asiakkaiden kanssa sovittu vastuullisuutta tukevia kehitystoimia. Ateriapalveluissa teemana on "kaikki syö". Puhtaanapitopalveluissa tavoitteena on hallittu ja ennakoitu puhtaanapidon suunnittelu ja toteutus yhdessä asiakkaan kanssa.	Toteutuu
--	----------------------------	---	---	---

- 20 – 25** **Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski.** Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
- 10 – 16** **Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski.** Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
- 4 – 9** **Huomioitava tai seurattava riski.** Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
- 1 – 4** **Ei riskiä tai hyvin matala riski.** Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

☐	Kohde	Riski	RL	↓	Hallintatoimet	Tila	Hall. %	Toteutuneet ri...	Päivitetty	1
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus	15		4 kpl	Seurannassa	0%		05.08.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Tuotteiden ja palveluiden hinnoittelu ei vastaa kustannuksia.	12		1 kpl	Seurannassa	0%		05.08.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Kaupungin talous ei ole pitkällä tähtäimellä tasapainossa.	12		1 kpl	Seurannassa	0%		07.09.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Henkilöstön jaksaminen	12		1 kpl	Seurannassa	0%		05.08.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Keittiön kriittisten tuotantolaitteiden ja koneiden rikkoutuminen	12		1 kpl	Seurannassa	0%	1 kpl	19.01.2023	
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Mamselli menettää yhden tai useamman merkittävän asiakkuuden	12		2 kpl	Seurannassa	0%		07.09.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Asiakastarpeiden nopeat ja ennakoimattomat muutokset	12		3 kpl	Seurannassa	0%		06.09.2022	
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Työntekijöiden palkat eivät tule maksuun sovittuna aikana.	12		2 kpl	Seurannassa	100%	1 kpl	05.09.2022	
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Kilpailukyvyyn heikentyminen	9		1 kpl	Seurannassa	0%		05.08.2022	🔍
☐	Liikelaikokset > Kajaanin mamselli	Kustannusrakenteen ei joustaa kysynnän	9		3 kpl	Seurannassa	0%	1 kpl	06.09.2022	🔍

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Päätöksentekoprosessi	Vastuumäärittelyt pidetään ajan tasalla.	Vastuut ajan tasalla
Henkilöstöasiat	Mamsellissa toimitaan voimassa olevien lakien ja asetusten, virka- ja työehtosopimusten sekä henkilöstöasioita koskevien konsernimääräysten, päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Varataan riittävät henkilöstöresurssit sovittu palvelutuotannon järjestämiseen. Laaditaan strategialähtöinen osaamisen kehittämissuunnitelma kolmelle vuodelle. Perehdyttämishjeet ja perehdyttämisen toimintamallit pidetään ajan tasalla.	Toiminnot suunnitellulla tasolla. Riittävän henkilöstöresurssin saamisessa on ollut haasteita ja tehtäviä on jouduttu jonkin verran priorisoimaan lakisäätöisen palvelutuotannon turvaamiseksi. Mamsellissa tehdään aktiivisesti töitä riittävän henkilöstöresurssin turvaamiseksi.
Taloussuunnittelu	Talousarvion sitovuuden noudattaminen Strategiset tavoitteet ohjaavat toimintaa. Talousprosessien kehittämistä jatketaan yhdessä konsernihallinnon talouspalveluiden kanssa.	Toiminnot suunnitellulla tasolla. Toimintaa on suunniteltu strategiset tavoitteet huomioiden. Talousprosessien kehittämistä on jatkettu.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Kirjanpito on ajantasainen ja luotettava. Ostolaskut ja myyntilaskut käsitellään asianmukai-	Kirjanpidon ajantasaisuudessa on palveluntuotajasta johtuvista tekijöistä johtuvia haasteita ja

	sesti ja ajantasaisesti. Kassojen tarkistukset toteutetaan suunnitellusti.	viiveitä. Muuten toiminnot suunnitellulla tasolla. Ostolaskuprosessin toimivuutta (asiatarkastus ja hyväksyntä) tarkasteltu kokonaisvaltaisesti. Prosessin toimivuus on edellisvuodesta mennyt positiiviseen suuntaan. Kassojen tarkistukset on toteutettu kevään aikana suunnitellusti. Kassojen tarkistuksissa todettiin yksi poikkeama, mikä on käsitelty ohjeistuksien mukaisesti. Kassaohjeet on päivitetty.
Talousraportointi	Taloustilanne käsitellään Mamsellin johtoryhmässä ja talousraportti lähetetään säännöllisesti johtokunnan jäsenille. Tuloskeskustelut asiakkaiden kanssa.	Talousraportit on esitelty johtokunnan ja johtoryhmän kokouksissa. Tuloskeskustelujen yhteydessä talousasiat on käyty lävitse. Raportointia on viivästyttänyt ja selvityksiä aiheuttanut palveluntuottajasta johtuvat haasteet.
Omaisuuksien hallinnointi	Mamsellin hankintojen ohjaus ja johtaminen on vastuutettu.	Vastuut ajan tasalla
Tietohallinto ja tietoturva	Mamsellissa on ajantasaiset toimintaan liittyvät tietosuojaselosteet. Mamsellin henkilöstöä koulutetaan kaupungin tietosuojaohjeista.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Mamselli ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Tilanne pysynyt samana
Sopimushallinta	Mamsellissa on määritelty sopimusvastuut.	Toiminnot suunnitellulla tasolla
Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Mamsellissa ei ole omaa hanketoimintaa. Mamselli voi olla mukana muiden tahojen hankkeissa, silloin kun ne tukevat strategisia tavoitteita. Mamselli sitoutuu noudattamaan hankeohjeistuksia.	Tilanne pysynyt samana

Mamselli toteutuma 1-6 2023						
	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha	Toteutuma 1-6 2022
Liikevaihto	11,179,251	5,579,550	6,286,005	706,455	4,893,246	5,374,139
Liiketoiminnan muut tuotot	171,079	35,722	100,317	64,595	70,762	50,715
Materiaalit ja palvelut	-4,620,408	-2,261,185	-2,698,792	-437,607	-1,921,616	-2,146,931
Henkilöstökulut	-5,848,125	-2,738,757	-2,752,293	-13,536	-3,095,832	-2,598,255
Poistot ja arvonalentumiset	-12,624	-6,312	-6,312	0	-6,312	-12,785
Liiketoiminnan muut kulut	-885,773	-439,088	-474,276	-35,188	-411,497	-451,098
Liikelyi-/alijäämä erät yht.	-11,195,851	-5,409,620	-5,831,356	-421,736	-5,364,495	-5,158,354
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-16,600	169,930	454,649	284,719	-471,249	215,785
Rahoitustuotot ja -kulut	-13,711	-5,749	-374	5,375	-13,337	-3,616
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-30,311	164,181	454,275	290,094	-484,586	212,169

3.7 Kajaanin Vesi -liikelaitos

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Toimitusvarmuus	Vedenjakelun suunnitelmattomat käyttökatkokset, tuntia/asukas/vuosi	0,075	0,005 h/as/v	Toteutuu

Lapset ja nuoret

Harjoittelupaikkojen oppimismahdollisuuksien tarjoaminen	Harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja, htv/vuosi	1,0	0,58	Toteutuu
--	--	-----	------	---

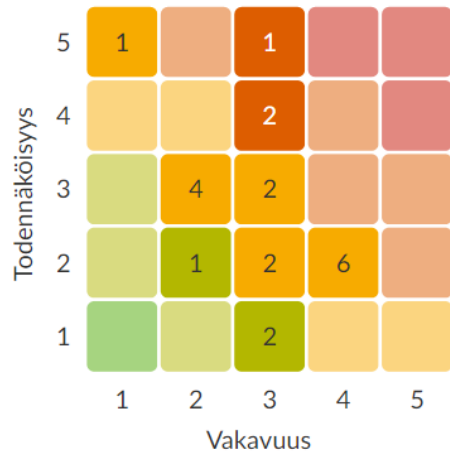
Kestävä kehitys

Energiätehokkuus	Jätevedenpumppaamoiden energiatehokkuus optimoitu, % pumppaamoista ?	78	76,6 %	Toteutuu
Ympäristövaikutusten minimointi/vähentäminen ?	Lupaindeksi, jätevedenpuhdistamon kuukausinäytteet lupaehdot täyttäviä, %.	> 95	91,7 %	Toteutuu

Riskien hallinta

20 – 25	Kriittinen tai ei siedettävissä oleva riski. Tällainen riskitekijä vaatii yleensä välittömiä toimia.
10 – 16	Merkittävä tai nopeasti toimenpiteitä vaativa riski. Yleensä tämän kaltaiselle riskille on luotava suunnitelma, jolla sitä hallitaan, esimerkiksi sen pienentämisen osalta.
4 – 9	Huomioitava tai seurattava riski. Välittömät toimenpiteet eivät ole välttämättömiä, mutta riskiä ja sen kehittymistä on seurattava.
1 – 4	Ei riskiä tai hyvin matala riski. Ei vaadi välittömiä toimenpiteitä.

Riskikartta

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen kymmenen ensimmäistä merkittävintä riskiä

☐	Kohde	Riski	R.↓	Hallintatoimet	Tila	Hall. %	Toteutuneet riskit	Päivitetty	↕
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Myyntivolyymin vähentyminen josta seuraa tulojen supistuminen.	15	2 kpl	Seurannassa	50%	1 kpl	13.02.2023	↕
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Kriittisten varaosien tai tarvikkeiden saatavuusongelmat.	12	2 kpl	Seurannassa	0%	2 kpl	29.06.2022	↕
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Hyödykehintariski: Materiaalin hinnan nousu	12	1 kpl	Seurannassa	0%	2 kpl	25.08.2022	
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Laajennetaan vastuu- tai toiminta-alueita ilman riittävää ennako valmistelua (Vesiosuuskunta-, vesihuoltolaitos- tai kuntafuusioiden vaikutus vastuiden lisääntymiseen, tehokkuuden heikkenemiseen sekä resurssitarpeisiin ja asiakashinnoitteluun).	9	1 kpl	Seurannassa	0%		25.08.2022	↕
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Yllättävät luonnonilmiöt (myrskyt ja rankkasateet).	9	1 kpl	Seurannassa	100%		25.08.2022	↕
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Vesilaitoksen kriittisen rakennuksen vaurioituminen tulipalossa.	8	4 kpl	Seurannassa	75%		25.08.2022	
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Toimintakyvyn tai palvelutason heikkeneminen puutteellisen omaisuudenhallinnan vuoksi.	8	3 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Suurten investointien rahoitusprosessissa epäonnistuminen.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Laaja vedenjakeluhäiriö.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		12.01.2022	
☐	Liikelaitokset > Kajaanin vesi	Vesijohtoverkoston mikrobiologinen tai kemiallinen saastuminen.	8	1 kpl	Seurannassa	0%		21.09.2021	

Sisäinen valvonta

Valvonnan kohde	Toimenpiteet	Toteutunut 30.6.
Kirjanpito ja maksuliikenne	Ostolaskut ja myyntilaskut käsitellään asianmukaisesti ja ajantasaisesti.	Osto- ja myyntilaskut käsitelty asianmukaisesti ja ajantasaisesti. Ei poikkeamia.
Talousraportointi	Taloustilanne käsitellään Kajaanin Veden johtoryhmässä ja talousraportti lähetetään johtokunnan jäsenille säännöllisesti.	Taloustilanne käsitelty jokaisessa johtoryhmässä ja talousraportti johtokunnan jäsenille tiedoksi kuukausittain uuden järjestelmän raportoin kunnollisen toiminnan jälkeen.
Tietohallinto ja tietoturva	Kajaanin Veden toimintaan liittyvät tietosuojaselosteet ovat ajan tasalla.	Tietosuojaselosteet ajan tasalla.
Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Kajaanin Vesi ei myönnä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.	Ei myönnettyjä avustuksia, takauksia tai vakuuksia.
Sopimushallinta	Kajaanin Veden sopimusvastuut on määritelty. SOPIVA-lausekkeiden käyttöönotto hankintasopimuksissa, joissa tarpeen ja mahdollista.	Sopimusvastuut määritelty. SOPIVA-lausekkeiden käyttöönotto kesken.

Kajaanin Vesi -liikelaitos	Muutettu TA 2023	Jaksotettu TA 1-6 2023	Toteutuma 1-6 2023	Jaksotettu erotus	Jäljellä oleva määräraha 2023	Toteutuma 1-6 2022
Liikevaihto	7 938 634	3 968 807	3 828 477	-140 330	4 110 157	3 809 023
Liiketoiminnan muut tuotot	6 131	0	3 695	3 695	2 436	5 752
Materiaalit ja palvelut	-2 648 172	-1 281 542	-1 095 884	185 658	-1 552 288	-1 016 881
Henkilöstökulut	-1 241 611	-646 729	-557 101	89 628	-684 510	-584 162
Poistot ja arvonalentumiset	-2 016 019	-1 008 012	-1 011 817	-3 805	-1 004 202	-970 664
Liiketoiminnan muut kulut	-127 120	-63 558	-45 088	18 470	-82 032	-58 927
Liikeyli-/alijäämä erät yht.	-6 026 791	-2 999 841	-2 706 195	293 646	-3 320 596	-2 624 882
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	1 911 843	968 966	1 122 282	153 316	789 561	1 184 141
Rahoitus tuotot ja -kulut	-1 200 000	0	5 894	5 894	-1 205 894	5 509
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	711 843	968 966	1 128 176	159 210	-416 333	1 189 650

4. Tytär yhteisöt

4.1 Kajaanin Teknologiakeskus Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Vuokrattavien tilojen käyttöastetavoite täyttyi. Liikevaihto pysyy tavoitteessa. Kustannuksiltaan isoimmat remontit (heinä-syyskuussa) eivät näy vielä tuloksessa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Vuokrattavien tilojen käyttöaste	95 %	n. 96,5%	Toteutuu
Liikevaihto	3.400.000 €	1.868.141 €	Toteutuu
Tulostavoite	285.000	137.813 €	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Valita / räätälöidä kiinteistöhuoltoon digitaalinen huolto-ohjelma. Huolto-ohjelman avulla taltioidaan huoltotoimenpiteet samaan paikkaan ja esim. kiinteistöhuollon sijaistyöntekijän työskentely kiinteistössä helpottuu.	Valmiusaste	Käyttöönotto viimeistään vuoden loppupuolella		Ei aloitettu
Vanhempien kiinteistöjen pohja- ja kerroskuvien piirtäminen digitaaliseen muotoon.	Valmiusaste	Isoimmat kiinteistöt piirretty/dokumentoitu vuoden loppuun mennessä.	Tehty n.80%	Toteutuu

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
------------------------	---------	--------------	------------------	------

Lapset ja nuoret

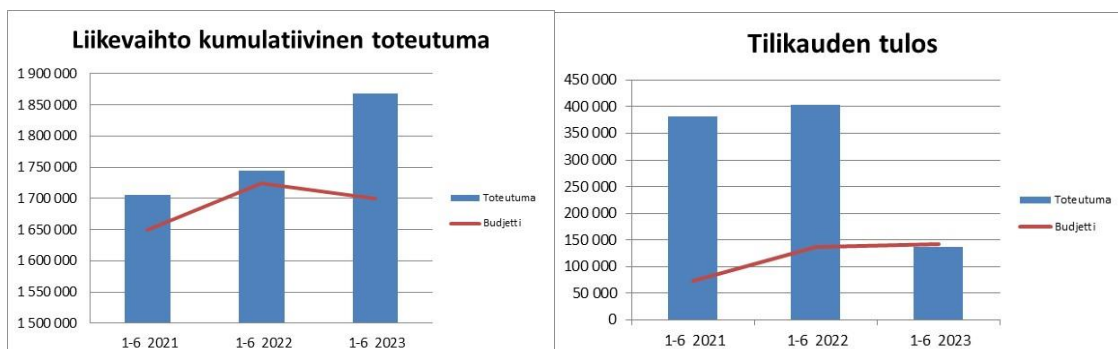
Harjoittelupaikka ja/tai kesätöitä tekniikan alan opiskelijalle.	Toteutunut määrä	väh. 2 kpl	3 kpl	Toteutuu ■
--	------------------	------------	-------	---------------

Kestävä kehitys

Hankitaan langaton järjestelmä, jolla pystytään tarkastelemaan isojen kiinteistöjen lämpötilaa huone/tilakohtaisesti. Järjestelmän avulla voidaan reagoida nopeasti, jos jonkin yksittäisen tilan lämpötila nousee liikaa toivotusta lämpötilasta (ylilämpö).	Kiinteistökohtaisen lämmönkulutuksen seuranta. (Poikkeavat lämpötilat huomataan seurantapäätteeltä, jolloin niihin voidaan reagoida.)	Kiinteistökohtaisen energiakulutuksen vähentäminen muutamia prosentteja vuositasolla.	Valitun järjestelmän asennus on puolessa välissä.	Toteutuu ■
--	--	---	---	---------------

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Toimitiloja vuokraavien yritysten liiketoiminnan kehittyminen on monesti sidonnainen kotimaassa ja ulkomailla tapahtuviin talouden suhdanteiden kehityksiin. Talouskasvun heikentyessä osa yrityksistä karsii toimitilojen menoista ja jotkut lopettavat kokonaan toimintansa. Energian hinnan heikko ennustettavuus vuositasolla.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Energian hintataso on palautunut normaalimmalle tasolle alkuvuoden aikana (riski pienentynyt). Ensimmäisellä vuosipuoliskolla yli viisi vuokrasopimusta on päättynyt, mutta vastaavasti muutamia uusia vuokrasopimuksia on solmittu. Tällöin kokonaisvuokra-aste ei ole pudonnut merkittävästi.

4.2 Loiste Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa (Lasse Aarnio ja Saara Rimpiläinen)

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Loiste Oy maksaa osinkoa tilikauden tuloksesta hallituksen tekemän arvioinnin pohjalta.	Loiste Oy:n osingonmaksukyky tarkistetaan maaliskuussa 2023 Loisteen johdon ja hallituksen toimesta. Hallitus tekee sen jälkeen osinkoehdotuksen yhtiökokoukselle. Loisteen arvo nousee, mikäli pitkän tähtäimen strategiassa esitetyt kaukolämmön tuotannon investoinnit sekä liiketoimintojen kasvuinvestoinnit ja rakennemuutokset toteutetaan.	Yhtiökokous 3.5.2023 päätti, että osinkoa maksettiin vuodelta 2022 osakkeenomistajille yhteensä 18 000 000 euroa. Konsernin maksuvalmius on hyvä, eikä voitonjako vaaranna yhtiön maksukykyä. Kajaanin kaupungin osuus osingosta on 50,1% = 9 018 000 euroa.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Elinvoima ja osaaminen	Loisteen kasvustrategian realisointi ja liiketoiminnan kasvattaminen mahdollistaa taloudellisen hyvinvoinnin ja työllistämismahdollisuudet Kajaanissa ja lähiympäristössä.	Loisteen henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelman luominen ja toiminnan käynnistäminen. Uusiutuvan energian selvityshankkeen avulla tunnistettujen kasvuhankkeiden käynnistys. Kaukolämmön uusien palvelujen kehitys ja myynti.	Hallituksen kokouksessa 27.6.2023 päätettiin Loiste Lämmön uuden tuotantoinvestoinnin sisällöstä ja suunta- viivoista. Sähköntuotantoliiketoiminnan organisoinnissa on lähdetty etenemään. Loisteen siirtoliiketoiminnassa tehtiin päätös liityntäverkkoyhtiön perustamisesta siirtoliiketoiminnan laajentamiseksi.	Toteutuu

Lapset ja nuoret

	Vuosittainen Taustavoimaa-apuraha nuorten harrastustoiminnan tukemiseen.	Apurahan saajat valittu ja apurahat maksettu.	Loiste on tiivistänyt yhteistyötä Kajaanin AMK:n kanssa tutkimus- ja rahoitusyhteistyössä. Loiste mm. luovutti stipendin Kajaanin AMK:n tutkimustoiminnan tukemiseksi.	Toteutuu
--	--	---	--	---

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
			Taustavoimaa apurahan saajat on valittu ja maksettu.	

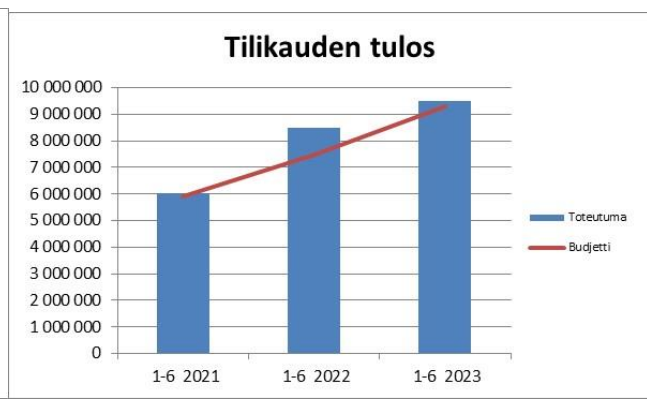
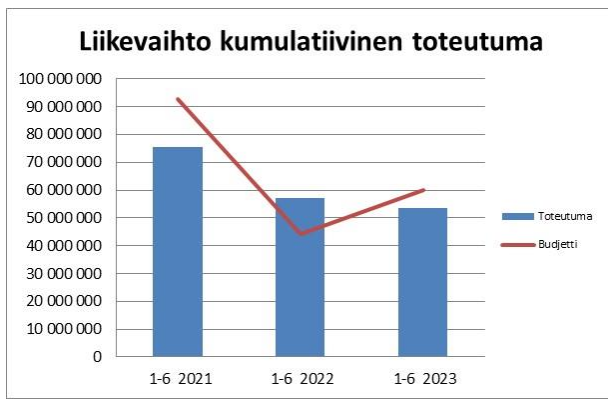
Kestävä kehitys

	Edistämme uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä sekä kiertotaloutta.	Uusiutuvan energian hankkeiden selvitystyö on meneillään.	Ensimmäisenä on realisoitunut kaukolämmön tuotantoportfolion uusinta.	Toteutuu
--	---	---	---	---

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Rahoitusriskit	Loisteen rahoitukseen liittyy korkoriski 7-vuotisten lainojen osalta (6 kuukauden euribor), 15-vuotiset lainat ovat kiinteäkorkoisia. Molempiin lainakoreihin sisältyy uusimisriski vuosina 2026 ja 2034. Omavaraisuus täytyy pitää riittävän hyvänä ennen lainojen uusimista. Omavaraisuutta ohjataan investointitahdilla ja osingon jaolla.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Muuttuvakorkoisten lainojen n. 100 M euroa korkokustannus on noussut hetkellisesti yleisestä korkotasosta johtuen. Tilanne on hallinnassa. 3/4 osaa lainasta on suojattu kiinteällä korolla. 7 vuoden lainasta 1/4 osa oli tarkoituskin olla avoin (6 kk euribor+1,25 %). Riskiä on jaettu ottamalla suurin osa (3/4) lainan määrästä kiinteäkorkoisena 14 vuoden lainana. Euromääräisesti vaikutus esim. 4 % euriborilla tarkoittaisi kokonaiskustannuksena n. 4 Meur.
Vahinkoriskit	Loisteen sähköverkkoliiketoimintaan sisältyy riski lumen, kuuran ja myrskyjen aiheuttamista vahingoista (maksimiarvio 10 Meuroa, todennäköisyys 10 %). Yleisesti vahinkoriskit on vakuutettu IF vakuutusyhtiön tekemän riskikartoitukseen pohjautuvalla vakuutusohjelmalla.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 5 10	Konsernissa ei vahinkotapahtumia.
Strategiset riskit	Sähköverkkoliiketoimintaan sisältyy regulaatoriski. Tämä riski toteutui vuonna 2022 aiheuttaen yli 8 Meuron liikevaihdon pienenemisen, joka migitoitiin kokonaan vuosien 2021-22 aikana toteutuilla koko Loistetta koskevilla kattavilla toiminnan tehostamishankkeilla. Riski on, että jatkossakin EV muuttaa regulaation sääntöjä.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Uuden regulaatiokauden parametrit työnalla EV:illä.

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Kaukolämpöliiketoimintaan sisältyy polttoaineiden saatavuus-, hinta- ja päästöoikeusriski. Tämä riski toteutui vuonna 2022 Venäjältä saatavan biopolttoainetoimitusten loputtua, korvaavien polttoaineiden saatavuusongelmien ja turpeen lisääntyneen polton aiheuttamien päästöoikeuskulujen kasvuna. Riskien realisoiduminen aiheutti vuonna 2022 yli 5 Meuron lisäkulun päästöoikeuksien ostoon sekä biopolttoaineiden ja turpeen hintojen nousua.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 5 15	Kavossa turpeen käyttö pyritään täysin korvaamaan BIO-pohjaisilla polttoaineilla 1.8.2023 alkaen. Tavoitteena on välttää kalliit päästöoikeusmaksut.

4.3 Kajaanin Energiatuotanto Oy

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa (lisää vastuuhenkilö)

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
<p>Kehittää liiketoimintaa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Auttamalla asiakkaita mahdollisissa laajentumishankkeissa Renforssin Rannassa, Palveluhinnastoa kehittämällä kilpailukykyisemmäksi, Mahdollisesti laajentamalla omistuspohjaa. 	<ul style="list-style-type: none"> Pölkyn laajentumishankkeissa mukana. Palveluhinnaston päivittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Pölkky laajentaa toimintaansa ja KET/KAVO varautunut toimittamaan lisäenergiat. Palveluhinnastoa kehitetty kilpailukykyisemmäksi. Yritysalueen toimijoiden kanssa käyty omistuspohjakeskusteluita. 	<p>Toteutuu osittain</p> <p>🟡</p>

Toiminnalliset tavoitteet

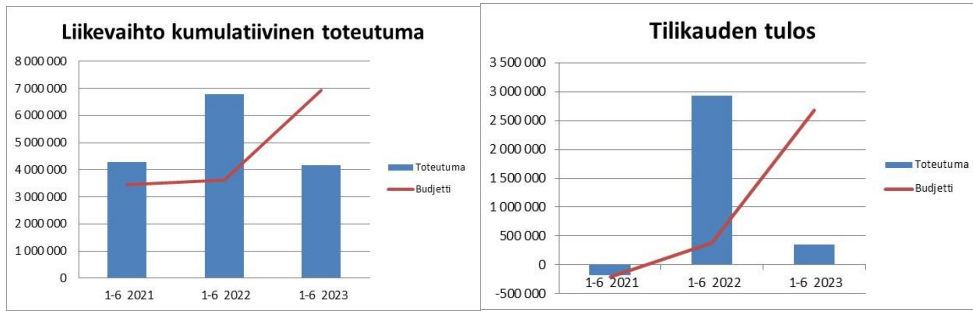
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Ostetun energian fossiilisen polttoaineen osuuden pienentäminen.	Fossiilisen käytön minimointi	Tavoite turpeelle alle 30%.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutunut turveprosentti on n. 40%. Loppuvuoden tavoitetaso on 10%. 	Toteutuu osittain
Lämpöliiketoiminnan tulos saadaan kannattavaksi.	YTD 1-9 tulos Oli -300keur	Tulostavoite 100 keur.	<ul style="list-style-type: none"> YTD (1-6) tulos on -1,4 M€ 	Ei toteudu
Sähkötuotantoliiketoiminnan tuloksen kannattavuuden varmistaminen.	Sähkövoiman tuloksen turvaaminen. Käytettävyyden varmistaminen ja tuotetun sähkömyyntihinnan optimointi.	Tulostavoite 3 Meur.	<ul style="list-style-type: none"> Toteutunut(1-6) tulos on 2,0 M€. 	Toteutuu osittain

Kestävä kehitys

Huolehtia Kainuun Voimasta vastuullisesti.	Hyvä imago kaupunkilaisten mielissä.	0 negatiivista palautetta.	<ul style="list-style-type: none"> Ei palautetta(1-6). 	Toteutuu osittain
--	--------------------------------------	----------------------------	---	--

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Ammattitaitoinen hallitustyöskentely vaarantuu henkilörisikin takia.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 2 	<ul style="list-style-type: none"> Hallitus pohjaa on laajennettu ja energiaosaamista perehdytetään säännöllisesti.
Rahoitusriskit	Tuotantokoneistoissa tapahtuu ennakoinnaton vaurio.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 3 	<ul style="list-style-type: none"> Ei merkittäviä laiterikkoja 30.6 mennessä.

4.4 Kainuun Voima Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Fossiilisen polttoaineen käytön minimointi haastavassa markkina- ja polttoainetilanteessa.	Turpeen osalta tavoite pitää taso alle 30 % polttoaine-energiasta. Hiilen käytön minimointi vain häiriötilanteeseen, taso alle 0,5 % polttoaine-energiasta. Varatuotannossa öljyn käytön minimointi ja korvaaminen nesteytyllä maakaasulla.	Turpeen tasossa ollaan tällä hetkellä noin 3 %-yks. jäljessä tavoitetta. Syy on olemassa olevan turvetoimittussopimuksen jaksottainen väheneminen ja alasajo. Sopimusvelvoite tulee vuoden 2022 tehdyistä, arvioiduista käyttömääristä. Sopimus-kumppanin kanssa on saatu uusi sopimus aikaan, jolla mahdollistetaan loppuvuonna 2023 pääsy tavoitteiden alapuolelle. Hiilen käyttö on saatu pidettyä käytännössä lähes kokonaan pois, eli ollaan tavoitteessa. Öljyn käyttö on saatu pidettyä pois ja varatuotanto hoidettu LNG-tuotannolla.	Toteutuu osittain
Hukkalämpöjen maksimaalinen talteenotto, jolla korvataan fossiilista polttoainetta ja minimoidaan poltolla tuotettua energiaa.	Minimikuormatason yläpuolella ollessa 100 % talteenotto.	Hukkalämmön käyttö on onnistuttu maksimoimaan ja kaikki on otettu verkkoihin, mitä EuroHPC-laitos on pystynyt antamaan. Mikäli asiakas pystyy loppuvuonna nostamaan kapasiteettimäärää, valmius on ottaa lisähukkalämpö verkkoihin.	Toteutuu
Polttavien laitosten ilma- ja vesipäästöjen pitäminen normaalituotannossa alle raja-arvojen.	Tavoite pitää päästöt kumulatiivisesti 20 % alle annettujen raja-arvojen.	Päätuotannossa päästömäärissä ollaan tavoiterajassa. Varatuotannossa päästömäärissä	Toteutuu

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
		ollaan reilusti alle tavoiterajan.	
Tuotantolaitosten käyntiinlähtö ja häiriötilanteessa melupäästöjen minimointi.	Tilanteissa pyritään < 10 % meluhaittaan. Tämä mitattavissa.	Meluhaitta on voitu eliminoida kokonaan prosessiteknisillä ratkaisuilla ja häiriöajomallilla.	Toteutuu
Säännösteltyjen järvien tasojen pitäminen vuoden ajasta riippumatta, pitkäaikaisen keskiarvon tasolla. Tällä minimoidaan vesistöjen ranta-vauriot, maksimoidaan virkistyskäytön mahdollisuus ja annetaan mahdollisuus kalakannan kehittymiselle.	Maksimipoikkeama pitkäaikaisesta tasosta < 20 %.	Kesän 2023 aikana luonnon ilmiöt ovat tuoneet kesätulvaa vesistöihin, joten tavoitetaso on täytetty. Ilmiö on johtanut uuteen haasteeseen, eli kesän voimakkaisiin pinnan nousuihin ja sitä kautta voimakkaisiin juoksutuksiin. Tämä on aiheuttanut pintojen nousua selkeästi yli pitkäaikaisen keskiarvon ja tulva-juoksutuksiin.	Toteutuu osittain

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Liiketoiminnan kiinteiden kustannusten säilyttäminen edellisen vuoden tasolla, palvelusopimusten sisältöä haastamalla.	Tulosseurannassa koko yhtiön kiinteä kustannukset.	Kiinteät kustannukset, nousu 0 %-yks.	Kiinteissä kustannuksissa ollaan tavoitetasossa. Työ jatkuu edelleen sopimusneuvotteluilla, jotka kohdistuvat yhtiön kiinteisiin palveluihin ja palvelusopimuksiin. Näillä haetaan ratkaisua, keskittää edelleen palveluita suuremmiksi kokonaisuuksiksi, huomioiden kuitenkin palveluiden joustavuus.	Toteutuu
Liiketoiminnan muuttuvien kustannusten nousun rajaaminen, polttoaineet ja kemikaalit huomioiden.	Tulosseurannassa koko yhtiön muuttuvat kustannukset.	Muuttuvat kustannukset, nousu < 15 %-yks.	Muuttuvissa polttoainekulut ovat yhtiön suurimmat kulut. Biopohjaisten tuotteiden sopimuksissa on päästy markkinoita edullisempiin yksikköhintoihin, joten tällä hetkellä olemme vahvasti tavoitteessa kiinni. Yhtiö on myös saanut biopohjaiset tuotteet ostettu vuodelle 2023 ja onnistunut biohankinnossa minimoimaan fossiiliset tuotteet.	Toteutuu

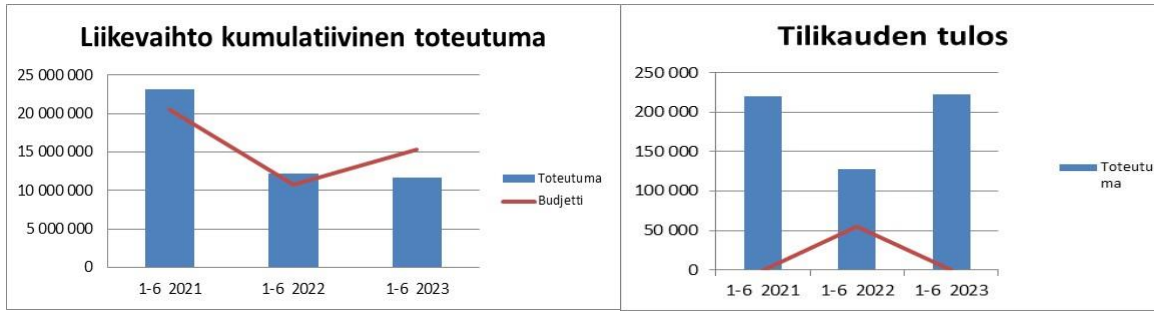
Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
------------------------	---------	--------------	------------------	------

Kestävä kehitys

<p>Yhtiölle elinkaarisuunnitelman luominen kokeiden, testien ja analyysien perusteella. Tällä mahdollistetaan taloudellisesti järkevä ja optimoitu päätuotantolaitoksen tulevaisuuden alasajo/-kirjaus ja luodaan pohjatieto päätösten perusteiksi.</p>	<p>Hallituksen hyväksyntä aineistolle.</p>	<p>Vuoden loppuun mennessä hyväksytyt aineistot.</p>	<p>Elinkaarisuunnitelma on saatu valmiiksi. Tämän pohjaksi on tehty kaksi toisistaan riippumatonta tutkimusta, jossa oma henkilöstö on ollut vahvasti mukana. Aineisto kattaa lähes kaikki yhtiön assetit ja näiden perusteella elinkaariainestossa on vahvaa faktaa jatkosuunnittelun pohjaksi.</p> <p>Elinkaarisuunnitelmassa on mukana taloudellinen osuus, joka on myös saatu valmiiksi.</p> <p>Suunnitelmaa päivitetään kuukausittain ja hallitukselle suunnitelma tulee tiedoksi 2 kertaa vuodessa, päätösten tueksi.</p>	<p>Toteutuu</p>
---	--	--	---	---

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Merkittävän asiakkaan tai asiakkaiden poistuminen tuotantoverkoista.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Toistaiseksi ei ole toteutunut
Rahoitusriskit	Kiinteän polttoainetuotantolaitoksen vaurioituminen ja tuotannon siirtyminen varatuotannolle. Tällöin merkittävästi kalliimpi polttoaine aiheuttaa kassavarantojen loppumisen hyvin nopeasti.	Todennäköisyys: 2 Vakavuus: 4 8	Toistaiseksi pienillä laskujen siirto ja maksujärjestelyillä saatu varmistettua riittävä kassavaranto.
Toiminnalliset riskit	Polttoaineen saatavuus heikkenee voimakkaasti, suuren kysynnän takia. Koskee kiinteitä ja nestemäisiä polttoaineita. Tämä aiheuttaa pahimmillaan tuotantojen rajaamista ja niukkuuden jakamista asiakkaille.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Toistaiseksi ei ole toteutunut.

4.5 Kiinteistö Oy Kajaanin Lohtajan palvelukeskus

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

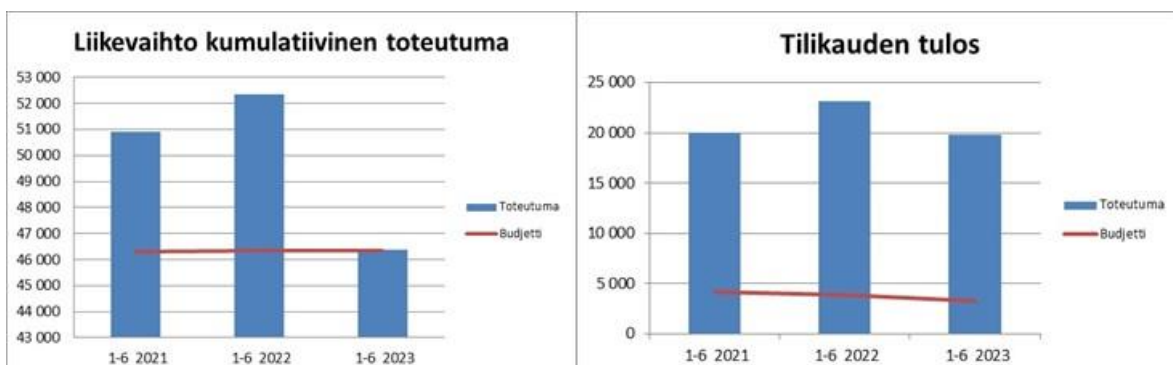
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa kiinteistöyhtiön hallitus ja toimitusjohtaja.

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Kiinteistöyhtiön talouden varmistaminen siten, että yhtiö selviää taloudellisista sitoumuksistaan. Yhtiön rahoitus tapahtuu yhtiövastikkeiden kautta.	Kohteessa olevalle liiketilalle (ravintolatila) on löydetty vuokralainen ja/tai ostaja. Vuokraus- ja myyntiponnistelujen aktivointi.	Kohteen vuokrauskysyntä on ollut laimeaa. Heinäkuussa 2023 neuvotellaan yhden potentiaalisen asiakkaan kanssa vuokrausmahdollisuudesta. Kohteen vuokrattavuutta ja kiinnostusta heikentävät kohteen isot muutostyökustannukset sekä kohteen käyttömahdollisuuksien "rajallisuus", sijainti huomioiden. Kohteen vuokraustyötä jatketaan.	Toteutuksessa ●

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Rahoitusriskit	Kiinteistöyhtiön talous on hyvin riippuvainen osakkaiden hoito- (ja rahoitus-)vastikkeiden maksukyvyistä. Kohteen mahdollinen vajaa-käyttö ja tilojen tyhjentymisen saattaa olennaisesti vaikuttaa kiinteistöyhtiön talouden hoitoon.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Kiinteistöyhtiön talous on hallinnassa. Yhtiön kassatilillä on rahavaroja akuutteihin korjauksiin ja yhtiö kykenee suoriutumaan säännöllisistä velvoitteistaan.

4.6 Kiinteistö Oy Kajaanin Pietari

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa on yhtiön toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Asuntojen käyttöaste	93,5%	Käyttöaste tammi-kesäkuu 2023 on 90,95%. Vertailuna käyttöaste ajalta tammi-kesäkuu 2022 oli 91,76%. Ero selittyy kausivaihtelulla (etenkin opiskelija-asuntojen kysyntätilanteella; tarkoittaa valmistuneet asukkaat poistumassa ja uudet opiskelijat vasta tulossa hakuvaiheeseen).	Toteutuksessa
Asiakastytyväisyys	>4,0 (asteikolla 1-5)	Asiakastytyväisyysmittaus tehdään kerran vuodessa, ajankohta kunkin vuoden loka-marraskuu. Asukastytyväisyyskysely on tulossa. Lähtökohdiana on vuoden 2022 asiakastytyväisyys (kokonaistyytyväisyys-luku) 4,0.	Toteutuksessa

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuetaan Kajaanissa toimivien ja alueelle sijoittumista aikovien yritysten työntekijöiden asunnonhakua monipuolisella asuntotarjonnalla.	Vuokrattavien kohteiden näkyvyyden lisääminen (ml. tietosisällöt) eri hakukanavissa. Aktiivinen myyntityö. Vuokraukseen kpl-tavoitteet.	Kohdekohtaiset tiedot selkeästi esillä yrityksen ulkoisilla sivuilla. Lisätään vuokrathteiden näkyvyyttä muissa hakuportaaleissa (esimerkiksi Vuokraovi.com/Etuovi.com). Yhteistyö kaupungin elinkeinotoimen kanssa: yrityskohtaiset kampanjat. Pietarin nimetty yhteyshenkilö yritysten asuntohakuja varten.	Asuntotiimissä on valittu nimetty yhteyshenkilö yritysten asuntohakuja varten. Vuokra-asuntojen näkyvyyttä parannettu kohdeilmoituksin nettisivuilla sekä aktiivisella some-markkinoinnilla. Etuovi- ja Vuokraovi-näkyvyydet on tarkoitus on käyttöön loppuvuoden aikana (tietotekniset vaatimukset ovat parhaillaan selvittelyjen alla).	Toteutuu

Lapset ja nuoret

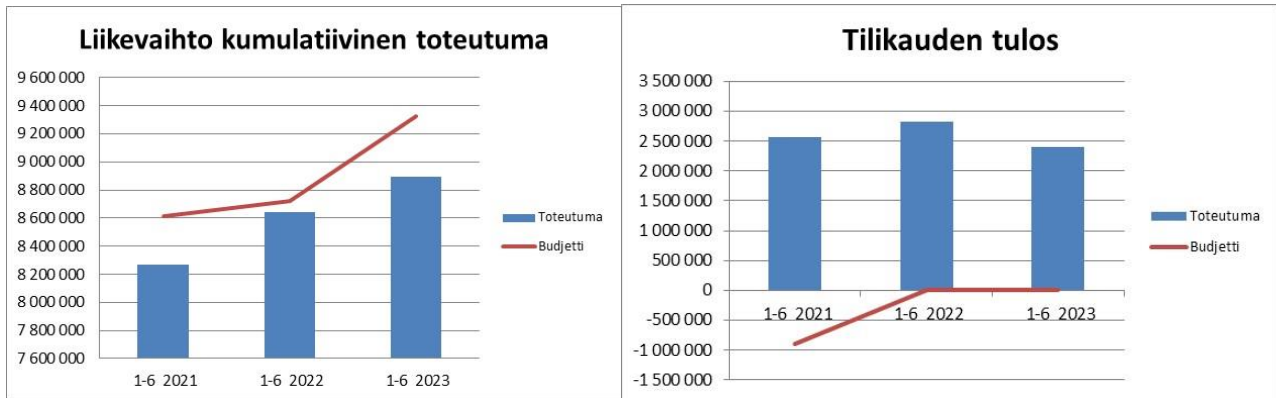
Opiskelijoita (ml. kansainväliset opiskelijat) palveleva monipuolinen asuntotarjonta (soluasunnot, yksöt, kalustetut asunnot).	Vaikuttava yhteistyö KAMKin, KAOn ja opiskelijajyhdistysten kanssa. Opiskelijoille tarjottavat kohtuuhintaiset asunnot.	Monipuolisella ja kohtuuhintaisella asuntotarjonnalla vahvistetaan Kajaanin kaupungin vetovoimaisuutta opiskelijakaupunkina. Nimetty yhteyshenkilö Kajaanin Pietarilta varmistaa saumattoman tiedonkulun KAMKin ja KAOn suuntaan. Tiedot vuokrattavista asunnoista ovat esillä useissa eri kanavissa. Yhteistyö varmistetaan säännöllisillä palaverikäytännöillä.	KAO:n/KAMKin sekä Kajaanin Pietarin asuntotiimin yhteistyö säännöllistä koskien opiskelija-asukasvalintoja, mm. säännöllisten tapaamisten kautta. asukasvalintakäytännöt ovat molempien osapuolten tiedossa. KAOn kanssa on kesäkuussa 2023 allekirjoitettu 2-vuoden määräaikainen vuokrasopimus koskien Ketunpolun huoneistoja (sisältää myös aiemman option Ketunpolun 1-vaiheen asuntolapaikoista).	Toteutuu
--	---	---	--	---

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Kestävä kehitys				
Omistetun kiinteistökannan arvon säilyttäminen ja vetovoimaisuuden lisääminen; kiinteistökohtaiset PTS-suunnitelmat. Kiinteistökannan luokittelu ja reittaus.	Omistetun kiinteistökannan reittaus on tehty ja kohteet on luokiteltu: pidettävät, kehitettävät ja divestoitavat.	Jokaiselle omistetulle asuntokohteelle on laadittu kohdekohtainen PTS-suunnitelma. PTS-suunnitelmassa on huomioitu kohteen vuokrattavuus ja pitkän tähtäimen korjaustarpeet (5-10 vuotta). Kohdekohtaisesti on tiedossa tulevat pääomitarpeet (pitkävaikutteiset menot). PTS-suunnitelmat luovat pohjan yhtiön tulevien vuosien investointi- ja lainoitustarpeiden määrittelykselle.	Kohdekohtaiset 10-vuoden PTS suunnitelmat on tehty jokaisesta Kajaanin Pietarin omistamasta kohteesta. PTS-suunnitelma-kokonaisuus on käsitelty yhtiön hallituksessa keväällä 2023. Esimerkkinä: Lohtajankatu 3/5/7-kohteen PTS-suunnitelma (linjasaneeraus työ) on laitettu käyntiin ja toteutuksessa (arvio valmistumisesta 15.9.2023).	Toteutuu

Aktiivisen myyntityön osuutta lisätään vuokrauksessa. Asuntotiimille luodaan vuokrauksen kk-tavoitteet ja käyttöaste yhtiön 1. prioriteetti. Kohdekohtaista vuokrajyvitystä pyritään hyödyntämään ARA-ohjeistus huomioiden. Kohdekohtaisten vuokrien tason vertaaminen vallitseviin markkinahintoihin.

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Rahoitusriskit	Nousevat markkinakorot ja turbulenssi rahoitusmarkkinoilla (yleinen 12 kk Euribor noussut v. 2022 aikana) ja arvio vuodesta 2023 on, että korot pysyvät korkealla tasolla. Yhtiön korkosuojaus tuottaa laskennallista etua v. 2023 (vrt. vuosi 2022). Jatkossa kiinnitettävä huomiota maksuvalmiuden riittävyyteen (kassavarat) ja lainojen lyhennysohjelman hallintaan. Hallituilla pääomakustannuksilla vaikutetaan ARA-pohjaisten vuokrien kohtuullisuuteen.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 	Yhtiön ylin johto on käynyt säännöllistä keskustelua konsernin talousjohton kanssa. Yhtiössä on kesäkuussa 2023 toteutettu korkosuojauksen muutos (huomioiden konserniohjeen mukainen ennakkokäsitys, ml. yhtiön hallituksessa tehty päätös) siten, että korkosuojauksen määrää on nostettu 17,5Meur 25 Meur:oon ja korkosuojauksen maturiteettia on lyhennetty v:sta 2050 vuoteen 2040. Korkosuojauksesta tuloutuu loppuvuoden aikana positiivista kassavirtaa (arvio tuloutuksesta 11/2023).
Toiminnalliset riskit	Kohoavat energiakustannukset ja sähkön hinnan vaikutus nostavat omistetun kiinteistökannan käyttö-, hoito- ja ylläpitokustannuksia. Energiasta aiheutuvien kohoavien kustannusten vaikutusta minimoidaan energian käytön seurannan tehostamisella, huolellisilla kohdekohtaisilla mittauksilla ja kiinteistöautomaation hyödyntämisellä (mittarointi).	Todennäköisyys: 4 Vakavuus: 3 	Yhtiössä on menossa toimet, jolla veden, lämmön ja sähkölukituksen seuranta parannetaan, kiinteistöautomaation (Siemens-Navigator) raportointiin perustuen. Yhtiö on mukana omistajan/Kajaanin kaupungin kanssa sähkön kilpailutuksessa (kun Kainuun sähkön hankintaregas purkautuu). Sähkön hankinnasta on olemassa kilpailutettu sopimus 1.1.2024 alkaen.
Vahinkoriskit	Yhtiössä on tehty ennakoivaa asuinkiinteistöjen peruskorjausta harvakseltaan viime vuosina. Kohdekohtaiset PTS-suunnitelmat ovat nyt päivitettävänä ja tulevien vuosien peruskorjaustarpeet (korjausvelka) täsmenntyvät. Ikääntyneissä rakennuksissa on odotettavissa putkistojen ja muun tekniikan peruskorjauksia. Suuremmat korjaukset joudutaan rahoittamaan lainarahoituksella.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 	Kohdekohtaiset PTS-suunnitelmat on tehty ja käsitelty myös yhtiön hallituksessa. Yksittäisten kohteiden osalta toimenpiteitä toteutetaan (mm. Lohtajankatu 3/5/7).

4.7 Asunto Oy Kajaanin Sammonkaaren Pietari

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa (lisää vastuuhenkilö)

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Kohteen 56 asuinhuoneistosta kaikki on vuokrattu. Asuinhuoneiston hallinto- ja taloustoimet siirretään rakentajana toimineelta työyhteenliittymältä tilaajalle ylimääräisessä yhtiökokouksessa 2.11.2022.	Kohteen vuokrausasteen pitäminen korkealla tasolla, mikä tarkoittaa 100% käyttöastetta. Samanaikaisesti yhtiön hallinto ja taloustoimet vakiinnutetaan vastaamaan kaupunkikonsernin omistajaohjauksen periaatteita ja hyvää hallintotapaa.	Yhtiön 56 asuinhuoneistoa on vuokrattu. Näiden lisäksi valmistuu yhteiskäyttötilan muutos uudeksi (lisä)asunnoksi. Huoneiston vuokraus alkaa elokuussa 2023. 1-vuotistakuutarkastus on sovittu pidettäväksi 23.8.2023; tilaisuudessa käydään läpi havaitut viat ja puutteet, joilla voisi olla vaikutusta asumiseen.	Toteutuu ■

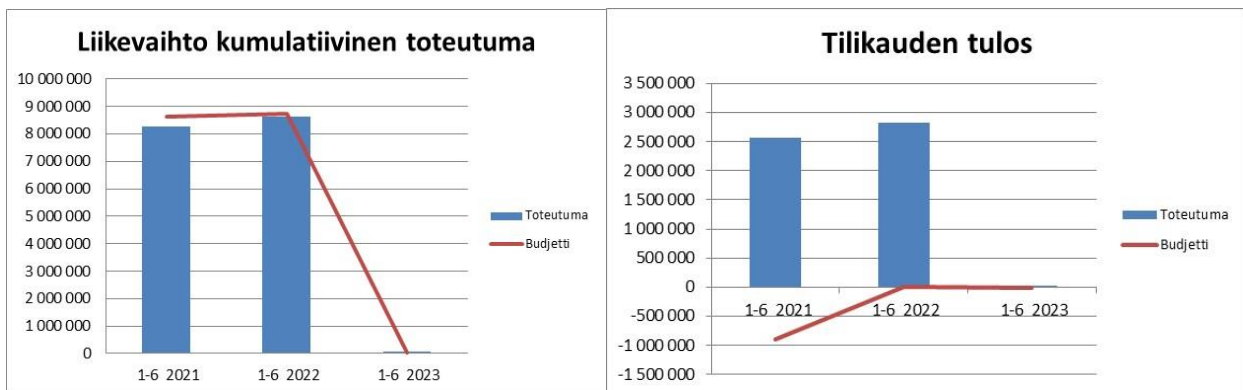
Kestävä kehitys

Energiankäytön ja kohteelle asetettujen kulu- tustavoitteiden aktiivinen seuranta. Kohteen suunnittelussa on huomioitu energiatehokkaat ratkaisut ja uusi kiinteistötekniikka.	Käyttö-, hoito- ja ylläpitokustannusten aktiivinen seuranta: kulutuspoikkeamiin reagoidaan heti. Uuden kiinteistötekniikan haltuunotto.	Järjestelmäkoulutukset tilaajan kiinteistöhoitohenkilökunnalle ja huolehtiminen takuuaikaisista korjauksista. Kohteen tekniikan ja kiinteistöhoitoon haltuunotto 1. toimintavuotena.	Kohteen ylläpitokustannusten toteutumisen seuranta jatketaan. Mm. kohteen lämmitysjärjestelmän säätöä jatketaan syyskaudella (ennen talven tuloa) kustannusten minimoimiseksi. Niin ikään kaikki muutkin kohteen käyttökustannukset seurannassa ja tarvittavien toimenpiteiden kohteina, ml. naapurissa oleva autohalli.	Toteutuksessa ●
---	---	--	--	--------------------

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Kohteen teknisten lähtötasotietojen toteutuminen kiinteistöhoitoon osalta. Teknisten järjestelmien toimivuuden varmistaminen.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Osa kohdetta palvelevista järjestelmistä vielä rakennusaikaisissa säädöissä: kohteen kulu- tustietoja on seurattava ja säätötöitä on vielä tehtävänä, mm. huoneistokohtaiset lämpötilat.

Rahoitusriskit	Kohteen rahoituksen hinnan muuttuminen: kohde on lainoitettu pankin myöntämällä rahoituksella; korkokehitys ja kohoavat käyttö-, hoito- ja ylläpitokustannukset saattavat vaikuttaa jonkin verran tulevaisuudessa.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Pidempiaikaista kulutustietoa ei ole vielä käytettävissä. Sähkön, lämmön ja veden kulutus otetaan aktiiviseurantaan. Rahoituksen osalta on reagoitu mm. yhtiön rahoituksen korkosuojausten kokonaisuutta on tarkennettu; muutos 6-2023.
Vahinkoriskit	Kohde on 1-vaihe koko korttelin rakentamisessa. Kohteen myöhemmät vaiheet voivat vaikuttaa 1-vaiheen toiminnallisuuteen (rakentamisesta aiheutuva häiriöt ja toimintakatkokset).	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	1-vuotistakuutarkastuksen ajankohta on sovittu = 23.8.2023. Tällöin puututaan mahdollisiin rakennusaikaisiin puutteisiin ja/tai havaittuihin vikoihin. Korttelin jatkokehitysvaiheista ei ole tietoa tai päätöksiä (aloitus 2-vaiheesta ilmeisesti lykkääntyy tuonemmaksi).

4.8 Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Sitovat tavoitteet

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa hallinto- ja talousjohtaja Tuija Postari-Kivistö

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Rahoituspohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttamiseksi.	Panostuksen jatkaminen KV-rahoitukseen: lukukausimaksut, liiketoimintana toteutettavat kansainväliset koulutukset, Horizon- ja muut kv-pohjaiset instrumentit. Kajaanin ulkopuolella järjestettävän koulutuksen lisääminen Raahen mallin tapaan. Liiketoiminnan vahvistaminen lisäresurssoinnilla.	Panostuksia tavoitteessa mainittuihin asioihin on jatkettu. Erityisesti hankevolyyymi näyttäisi toteutuvan tälle vuodelle yli budjetoidun, joka toisaalta vie KAMKin lähelle strategiassa asetettua tavoitetta (>50% ulkopuolista rahoitusta) mutta toisaalta haastaa omarahoituksen riittävyyden ja uhkaa vetää tilikauden tuloksen tappiolle. Toivoisimmekin alueellista keskustelua hanke- ja rahoituksen tiimoilta: KAMKilla on kyvykkyyttä hakea ja saada rahoituksia aluekehittämishankkeisiin, mutta KAMKin omarahoituk-	Toteutuu osittain 0

		sen kantokykyä on rajallinen. KV-lukukausimaksujen osalta uuden hallituksen linjaukset aiheuttavat epävarmuutta tuleville vuosille. Tn EU/ETA-alueen ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosismaksuja tullaan korottamaan huomattavasti ja on epävarmaa kuinka tämä tulee vaikuttamaan hakijoiden määrään.	
Tilikauden tulostavoite >0.	KAMK Oy:n hallituksen vahvistamassa talousarviossa asetettu tavoite. Tavoite voi perustellusti olla myös negatiivinen - esimerkiksi eri tilikaudelle OKMn ohjeistuksen mukaan pakotetusti tehty kirjaus jonka kulut syntyvät vasta tarkasteluvuonna.	Tätä raportoitaessa kesäkuu ei ole vielä valmis. 1-5/2023 kumulatiivinen tulos oli -139604,74€. Tulos meni miinukselle heti tammikuussa talous- ja hr-järjestelmien ja palveluntarjoajan vaihduttua ja uusien kirjaustapojen myötä (lomapalkkojen laskenta keskimääräisestä todellisten mukaiseen kirjaamiseen). Siitä lähtien kumulatiivinen tulos on hivuttautunut paremmaksi joka kuukausi ja lomakuukausien jälkeen odotamme tuloksen olevan positiivinen.	Ei tietoa ☐

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Koulutustarjonta vastaa alueen yritysten työvoimatarpeisiin. Kaupungin valituista kärkitoimialoista erityisesti SOTE- ja ICT-alan koulutusten laajentamiset. Pelialan ekosysteemikehittämisen GameCity Kajaanissa mukana oleminen. Koulutusvastuiden laajentamisena ensihoitajakoulutuksen aloittaminen. 2-kielinen nursing-koulutus. Uutena avauksena englanninkielisen pelialan YAMK-koulutuksen käynnistäminen.	Maakuntaan työllistyneiden osuus valmistuneista.	50%	Maakuntaan työllistyneiden osuus valmistuneista raportointiajanjaksolla oli 41%. Mittari ei kuvasta koronan jälkeistä korkeakoulujen toimintaa monipaikkaisuuden takia. Mittaria tulee jatkossa kehittää mittaamaan maakunnassa toteutettavan opetuksen vaikuttavuutta.	Ei tietoa ☐
Kehityspanostuksen lisäys yritysten TKI-toiminnan buustaamiseksi ja opiskelijoiden star-	Yritysten kanssa yhdessä käynnistyneet tuotekehitysprosessit.	Yritysten kanssa toteutettavien TKI-projektien määrä = 20	Yritysten kanssa toteutettavien TKI-projektien määrä, menossa tällä	Toteutuu

tup-yritysten syntyminen vauhdittaminen. KAMK kuntapalvelu yhteistyö. Tarvelähtöisen kehittämistyön edistäminen KAMKin ja kaupungin välillä.	Yrittäjäksi työllistyneiden määrä valmistumishetkellä (=aloittaa tai jatkaa yrittäjänä). Kajaanin kaupungin ja KAMKin yhteiskehittämishankkeiden lukumäärä.	Yrittäjäksi työllistyvien valmistuvien määrä = 15 Kuntapalvelussa yhteiskehittämishankkeiden lukumäärä = 15	hetkellä n. 15 kpl. Yrittäjäksi työllistyneiden määrä valmistumishetkellä (=aloittaa tai jatkaa yrittäjänä): 6. Kuntapalvelun kautta menossa 29 hanketta, jossa Kajaani mukana 23:ssa. Valmistelussa 13 hanketta, joissa Kajaani mukana kuudessa.	
--	--	--	---	---

Lapset ja nuoret

Koronan jälkimainingeista selviäminen. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien edistäminen ja osaamisen näkyväksi tekeminen. Yhteistyön tiivistäminen toisen asteen kanssa: opintopolut, opiskeluympäristöt.	AMK-tutkinnon tavoiteajassa suorittaneiden osuus. Suoritettujen jatkuvan oppimisen opintopisteiden määrä.	Tavoiteajassa suorittaneiden osuus 71,5%. Jatkuvan oppimisen opintopisteet 25.000.	56,8% Jatkuvan oppimisen opintopisteet 12.905.	Toteutuu osittain
Kajaanin koulutusliikelaitos ja KAMK tekevät yhteistyötä opiskelijoiden ja alueen työelämän osaamistarpeiden täyttämiseksi.	KLL-KAMK -yhteistyön määrä	KLL-KAMK yhteistyötä kehittävä työryhmä on perustettu ja se on laatinut yhteistyölle painopistealueet ja toimenpiteet.	Menossa kolme hanketta, jolla tuetaan tavoitetta. Myös yhteistyöpala-vereita on ollut mm johtoryhmien kesken ja myös mm. jatkuvan oppimisen tiimoilta. Kampus25-hanke on osoittautunut jo tässä vaiheessa hyväksi hankkeeksi jolta voidaan odottaa tuloksia tämän tavoitteen edesauttamiseksi.	Toteutuu

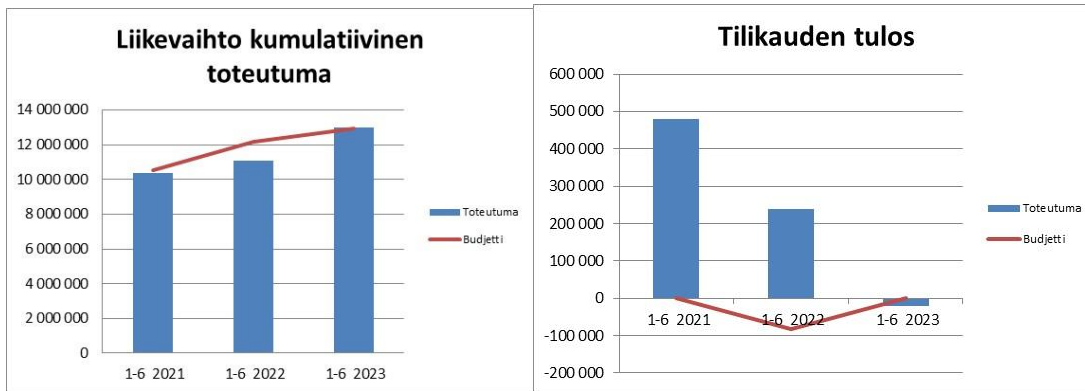
Kestävä kehitys

Kierrätyksen tehostaminen. Energiatehokkuus. Kestävän kehityksen hankkeet. Kierrätys ja energiaterhokkuus huomioitu uusissa tilaratkaisuissa remonttien yhteydessä. Vuosittain uusia kestävän kehityksen teemaisia hankkeita. Koulutuksessa tuodaan esille kestävää kehitystä ja ilmastonmuutokseen	Vuosittainen uusien kestävän kehityksen teemaisten hankkeiden määrä.	8 kpl	Menossa jo 11 hanketta.	Toteutuu
---	--	-------	-------------------------	---

liittyviä ilmiöitä.				
---------------------	--	--	--	--

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riskiarvio	Toteutunut 30.6.
Strategiset riskit	Alueen vetovoiman vaikutus osaavan työvoiman saantiin ja koulutusten veto-voimaisuus.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Alueen vetovoima on selvästi verrok- kialueita heikompi. Tämä näkyy erityi- sesti sellaisten koulutusten vetovoimai- suudessa, joita tarjotaan myös monessa muussa AMKissa Kajaania vetovoimai- semmilla paikkakunnilla. KAMKin muilla paikkakunnilla toteutettavat koulutuk- set eivät kärsi vetovoimaongelmista. Jonkin verran on haasteita myös osaa- van työvoiman saannissa sekä opetuk- sen että hanketoiminnan puolella ja tähän vaikuttaa myös alueen vetovoi- maisuus.
Rahoitusriskit	Perusrahoituksen vaihtelut 100 % tulos- rahoituksessa AMK-sektorilla ja muu- tokset valtakunnallisessa korkeakoulu- politiikassa. TKI-toiminnan omarahoituk- sen riittävyys. Kasvavat järjestelmäkus- tannukset. Inflaatio ja nouseva kustan- nustaso.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Uuden hallituskauden ohjelma tullee asettamaan haasteita KAMKille erityi- sesti mikäli rahoitusta aletaan suuntaa- maan alueille joille väestö keskittyy. TKI-toiminnan omarahoituksesta kerrot- tu jo kohdassa 1 Rahoituspohjan vahvis- taminen. Mm uudet TaHe-järjestelmät ovat tuo- neet mukanaan merkittävästi kasvaneet järjestelmä- ja palveluntarjoajakustan- nukset (vuositasolla 3-5 -kertaiset aiem- paan). Tämä tulee aiheuttamaan kor- jausvelkaa muiden päivitystä tarvitse- vien järjestelmien osalta -> paine kasvaa tuleville vuosille.
Toiminnalliset riskit	Koulutusten vetovoima, koronapande- mian vaikutukset. Vallitseva turvalli- suuspoliittinen tilanne.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Koulutusten vetovoimasta kerrottu kohdassa 1 Strategiset riskit.
Vahinkoriskit	ICT:n toimintahäiriöt. Toiminnan la- mauttava kyberhyökkäys. Sähkön riit- tämättömyys.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 4 12	Ei sähkönjakeluhäiriöitä, varautuminen kyberhyökkäyksiin ollut riittävä nykyi- seen, aiempaa korkeampaan uhkatasoon.

4.9 Edukai Oy

Selvitys tavoitteiden toteumasta ja olennaisista poikkeamista

Liikevaihto on kehittynyt suotuisasti työvoimakoulutusten ja asiantuntijapalveluiden osalta, vaikkakin vuonna 2022 toteutuneet ennätykselliset kotoutumiskoulutusmäärät ovat vaikuttaneet siten, ettei ELY-keskuksilla ole ollut vuonna 2023 määrärahoja hankkia maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksia niin paljon kuin olisi ollut tarvetta.

Etäpalvelut -liiketoiminta on lopetettu alkuvuodesta 2023 kannattamattomana.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet
Raportointivastuussa toimitusjohtaja

Sitova tavoite	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tilikauden tulostavoite >0	Edukai Oy:n hallituksen vahvistamassa talousarviossa asetettu tavoite.	Toteutuu.	Toteutuu

Toiminnalliset tavoitteet

Elinvoima ja osaaminen

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
Tuotamme monipuolisesti laadukkaita koulutuspalveluita työelämän tarpeisiin.	Asiakkaiden antama Opal-palaute työvoimakoulutuksissa. Kaikissa koulutuksissa asiakkaiden antama suosittelemiseksi NPS.	Työvoimakoulutusten palautteiden keskiarvo vähintään 4 asteikolla 1–5. NPS eli suosittelemiseksi vähintään 70.	Opal-palautteiden keskiarvo 4,5. Kaikkien koulutusten NPS 74.	Toteutuu

Kestävä kehitys

Toteuttamamme työvoimakoulutukset sisältöineen ja menetelmineen	Asiakkaiden antama Opal-palaute työvoimakoulutuksissa	Työvoimakoulutusten palautteiden keskiarvo	Opal-palautteiden keskiarvo 4,5.	Toteutuu
---	---	--	----------------------------------	----------

Toiminnallinen tavoite	Mittari	Tavoite 2023	Toteutunut 30.6.	Tila
tukevat asiakkaittemme hyvinvointia (sosiaalinen kestävyys).	tuksissa.	vähintään 4 asteikolla 1–5.		■

Riskienhallinta

Riskiluokka	Riski	Riski-arvio	Toteutunut 30.6.
Toiminnalliset riskit	Henkilöstöressurssien riittävyys ja saata- vuus mahdollisissa poikkeustilanteissa.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 2 6	Riski ei ole toteutunut. Henkilöstöressurssit ovat olleet riittävät.
Toiminnalliset riskit	Markkinointi- ja myyntitoimenpiteiden riittävyys ja tuloksellisuus suhteessa markkinapotentiaaliin.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski on toteutunut osin. Etäpalvelut liiketoiminta on lopetettu kannattamattomana. Kortti- ym. lyhytkoulutusten osalta koko vuoden liikevaihtotavoitetta ei näillä näkymin saavuteta. Muu myynti tosin paikkaa kokonaistilannetta.
Rahoitusriskit	Julkisen rahoituksen/työvoimakoulutusmäärärahojen väheneminen.	Todennäköisyys: 3 Vakavuus: 3 9	Riski on toteutunut osin, kun ELY-keskusten määrärahat kotoutumiskoulutuksiin ovat olleet riittämättömät suhteessa tarpeisiin.

